

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 59:**Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd. (Ændring af reglerne om landzoneadministrationen og reglerne om planlægning til butiksførmål).**

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 24/1 2002. Første behandling 6/2 2002. Betænkning 15/5 2002. Anden behandling 23/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):**

I dag tredjebehandler vi lovforslag nr. L 59. Når jeg har bedt om ordet fra starten, er det, fordi jeg føler trang til med det samme at slå fast, at jeg stærkt skal beklage, at der er nogle, der har for søgt ligesom at sprede nogle oplysninger om faktuelle forhold, som man har kaldt dem, fra selve lovforslaget, som jeg i hvert fald ikke kan nikke genkendende til, og som jeg ikke mener har udgangspunkt i lovforslaget. Det er synspunkter som f.eks., at der kommer til at stå huse på bakketoppe og ved havet i titusindvis.

Jeg kan se, at hr. Holger K. Nielsen ikke er i salen, og det synes jeg er beklageligt, når jeg har kunnet læse i flere indlæg, at man mener, at netop nogle synspunkter om, at det giver ar i naturen, ville gøre, at man kan sige, som jeg tror SF har gjort, noget om en folkeafstemning. Der skal jeg selvfølgelig beklage, at vi ikke kan få den debat.

Men jeg vil bare gerne starte med i hvert fald at slå fast, at når man påstår, at der efter lovændringen må bygges boliger overalt i det åbne land, ved strande og på bakketoppe, hvor der er en smuk udsigt, er det forkert. Det står ikke i forslaget, og det er der på ingen måde lagt op til. Tværtimod går lovforslaget ud på, at boligerne

enten skal indrettes i en eksisterende bygning eller opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Det er jo sådan, at hvis den nye bolig ikke ønskes opført i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, kræves der en landzonetilladelse. Og der vil jeg kun sige, at vi jo bruger planlovens § 36, stk. 2, som efter lovforslaget også omfatter bl.a. de aftægts- og medhjælperboliger, der kan opføres på landbrugsejendomme over 30 ha. Når kommunalbestyrelsen skal give en landzonetilladelse til placeringen og udformningen af en aftægts- eller medhjælperbolig, er det de gældende regler om sådanne tilladelser, der skal anvendes. Og der vil jeg gerne gøre opmærksom på, at planlovens § 36, stk. 2, primært tager sigte på at beskytte de landskabelige værdier.

Vi kan også kigge i den gældende landzonevejledning. Der står om bestemmelsen i § 36, stk. 2: »Bestemmelsen giver landzonemyndigheden mulighed for at foretage en konkret vurdering ud fra miljø- og naturmæssige, landskabelige og trafikale hensyn, således at der opnås den bedst mulige beliggenhed og udformning af bygningerne, f.eks. i form af vilkår for tilladelsen.« Det er side 33 i vejledningen.

Kl. 14.35

Så kan man sige – og det var jo også oppe i debatten, sidst vi diskuterede det – hvis vi nu ser på aftægts- og medhjælperboliger på landbrugsejendomme under 30 ha og andre boliger, så kræver de efter de almindelige regler en landzonetilladelse. Og der kunne det jo have været dejligt, hvis denne debat havde indeholdt, at nogen ville have læst lidt op fra den vejledning. Jeg indrømmer, at det jo forudsætter, at man kender den. Men hvis man kender den, ville man have kunnet læse op af vejledningen, hvordan det forholder sig med den slags byggeri. Jeg skal læse op fra vejledningen side 43: »Om sådanne boliger siges der bl.a. følgende i landzonevejledningen: Det gælder generelt, at enlig beliggende enfamiliehuse ikke bør tillades i det åbne land. I forlængelse heraf gælder, at også lokalplanlagte boliger i landzone bør udlægges i tilknytning til landsbyer.«

Bliver der ændret ved det? Nej, og det ved man godt. Der er nemlig stillet spørgsmål, og der er givet svar. Man ved godt, at det bliver der ikke ændret ved. Derfor kan jeg jo overraskes over, at vi alligevel skal lægge øre til, at nu skal man altså kunne bygge ude i det åbne land. Det er overraskende. Man ved udmærket godt, at

det, det her gælder om, er, at vi går ind og diskuterer medhjælperboliger, aftægtsboliger. Og det gælder boliger i nedlagte landbrugsbygninger.

Man kunne jo sådan set tage den debat og spørge: Hvad er det nu, der er galt i, at en medhjælper kan bo tæt ved sin arbejdsplads? Ud fra et miljømæssigt synspunkt kunne det da være en god idé. Jeg skal ikke her komme ind på, hvad man bruger af køretøj for at komme til og fra arbejde, men der kan da ikke være noget underligt i, at man bor tæt ved sin arbejdsplads.

Man kunne også spørge: Hvad galt kunne der være i, at nogle har en aftægtsbolig, hvis man gerne vil have, at ens ældre forældre kunne få lov at blive boende der? Det kunne man jo da sagtens forestille sig mange positive ting ved. Jeg kunne i hvert fald godt.

Så er der endelig det spørgsmål om, at vi udnytter de bygninger, der er blevet tilovers på en ejendom. Det er jo en god økologisk tankegang, at sige, at når vi bruger af jordens ressourcer til at bygge de her bygninger, lader vi dem ikke stå og forfalde, selv om vi har råd til det; selv om vores økonomi tilsiger, at vi sådan set ikke behøver at tage os af de materialer, vi har hentet fra jordens ressourcer, og anvende dem. Men hvor meget bæredygtig udvikling er der i det?

Jeg synes da, man skal prøve at anstrenge sig i hvert fald en lille smule for, at man måske kunne udnytte de bygninger. Det kunne da være en fin ting. Jeg tror da, at de fleste mennesker rundt omkring i verden vil være overrasket over, at vi har råd til at lade sådan nogle bygninger henligge til forfald uden at bruge dem.

Jeg vil bare gerne sige: Jeg tror ikke på – og det vil jeg ikke have hængende på mig – at man nu vil vende den afvandring, der er fra landet ind mod byerne. Nej, det tror jeg ikke. Men jeg tror, at nu stiller vi os ikke i vejen længere, nu kan der da i hvert fald være nogle tilfælde.

Hr. Ole M. Nielsen fra Kristeligt Folkeparti siger: Det bliver meget få, om nogen. Det kan godt være, men så kan vi da i hvert fald sige til hinanden, at nu stiller vi os ikke i vejen.

Det er jo tankevækkende – jeg forsøgte sådan set også at fortælle det sidste gang – at vi har indrettet en planlov, der f.eks. forhindrer et ældre ægtepar i at kunne blive boende på en ejendom, selv om de gerne ville det, så de kunne hjælpe deres handicappede søn med at kunne fortsætte med at drive den ejendom, fordi det nu engang er sådan, at han har behov for, at de bor i nærheden. Det er jo tankevækkende, at en kommune og et amt skal tvinges til at sige nej på

grund af planloven. Så kan det da godt være, at man kan sige, at det bliver ganske få tilfælde. Jamen så lad da i hvert fald de her tilfælde blive nogle, hvor det kunne være muligt.

Så har nogle været meget optaget af: Når man opfører de her boliger, vil man så ikke bare kunne spekulere, lave et eller andet i dem? Jamen jeg er jo nødt til at fortælle ganske enkelt, hvordan det foregår, hvis man vil benytte sig af muligheden for aftægts- eller medhjælperbolig.

Kommunen modtager de omhandlede sager som en ansøgning om byggetilladelse. Hvor ejendommen ligger i landzone, skal ansøgeren i forbindelse med ansøgningen redegøre for, hvorfor der ikke kræves landzonetilladelse. Det er jo det, ansøgeren skal redegøre for, hvorfor der ikke kræves landzonetilladelse.

Kl. 14.40

Det vil sige, at ansøgeren skal oplyse, at der enten er tale om en bolig, der skal bruges i forbindelse med et generationsskifte, eller en medhjælperbolig. Det skal vedkommende kunne forklare. Disse oplysninger må kommunen som udgangspunkt lægge til grund. Er kommunen i tvivl om, hvorvidt ansøgeren har til hensigt at opføre en aftægts- eller medhjælperbolig, kan kommunen bede om nærmere oplysninger, herunder oplysninger om navne på den eller dem, som skal bo i huset. Er der tale om en medhjælperbolig, må kommunen dog efter omstændighederne selvfølgelig affinde sig med en oplysning om, at medhjælperen først skal ansættes, når boligen er opført.

Men finder kommunen det ikke sandsynliggjort – og det er jo spillereglerne, som de er, om man så kan lide dem eller ej, men sådan er spillereglerne – at der er tale om en aftægts- eller medhjælperbolig, som ikke kræver landzonetilladelse, ja, så kan den nægte at udstede byggetilladelse, og afgørelsen herom kan påklages til Naturklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4.

Man kan selvfølgelig have den betragtning, at man siger: Vi stoler ikke på kommunalpolitikere. Men så sig dét. Jeg synes, det er urimeligt at sige sådan, men så vil man da i det mindste sige, hvad det er, man måske tænker på. Men det er da ikke, fordi man ikke har spillereglerne.

Lad mig kort sige noget om, hvilke hensyn der skal varetages, og hvilke krav der skal stilles, når kommunalbestyrelsen giver byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig. Inden der kan gives byggetilladelse, skal kommunalbestyrelsen efter bygningsreglementet for

småhuse undersøge, om byggearbejdet er i strid med følgende anden lovgivning: Lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om bygningsfredning, lov om skove, lov om miljøbeskyttelse, lov om affaldsdepoter, lov om arbejdsmiljø, lov om offentlige veje, lov om private fællesveje, lov om byfornylelse, lov om varmeforsyning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, beredskabsloven, museumsloven og lov om stormflodserstatning.

Hvis nogle er bekymrede over, at der ikke er love nok, man skal gennemgå, inden man giver sådan en byggetilladelse, behøver de ikke at være det. Det er altså værktøjerne, de ligger her, og de værktøjer skal man selvfølgelig bruge.

Jeg kan roligt sige, at jeg har været ked af – det er det rigtige ord – at man har forsøgt at sige en masse om, at nu kan man bare bygge ude i det åbne land. For jeg ved nemlig godt, at man må have vidst, at det ikke kan blive ude i det åbne land, man bare kan bygge, som det passer en. Helt galt var det jo, da nogle begyndte at forklare, at nu kunne man bygge boliger ved strandene.

Jeg synes da – sagt til hr. Holger K. Nielsen – at så skulle man sige det; det står dér og dér i loven, at nu kan man bygge ved strandene, nu kan man bygge på bakketoppene. Jeg går ud fra, sådan kender jeg i hvert fald hr. Holger K. Nielsen, at han må vide, at det er aftægtsboliger, det er medhjælperboliger, og det er de boliger, som kan indrettes i tiloversblevne bygninger. Alt andet, som man skal gå i gang med, reguleres selvfølgelig efter landzonetilladelse.

Så jeg håber og tror på, at det her lovforslag selvfølgelig bliver vedtaget i dag. Og jeg håber og tror også på, at når vi ser, hvordan det kommer til at virke, kan det i hvert fald gøre det en lille smule lettere, at man kan få understøttet de lokalområder og de landdistriktsområder, hvor jeg jo må sige, at det kan være helt afgørende for, at man kan bevare sine skoler, sine daginstitutioner og sine butikker.

Det er jo sådan, at skulle der flytte nogle folk derud, sker der vel ingenting. Når man tænker på, hvor mange der har boet der før, kunne man jo godt forestille sig, at der kan komme lidt flere folk derud. Jeg tror faktisk, det vil styrke landdistrikterne.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, vi skal jo prøve noget nyt hele tiden.

Der er flere ordførere, der har bedt om ordet, men inden ordførerne får ordet, er der en række

korte bemærkninger til miljøministeren. Vi vil tage tre ad gangen og så give ministeren lejlighed til at svare på debatten, og derefter vil vi tage ordførerne.

Den første er fru Pernille Blach Hansen og derefter hr. Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Når nu ministeren helt usædvanligt vælger at gå ind og tage ordet først under tredje behandling af sit eget forslag, undrer det mig, at ministeren ikke svarer på det, der har været det fundamentale for debatten i den seneste uge. Den debat er jo blevet rejst af forskningsprofessor Esben Munk Sørensen, der siger, at det her forslag til planlov åbner op for at bygge eller etablere 240.000 ekstra boliger i det åbne land.

Kl. 14.45

Ministeren forholder sig overhovedet ikke til det, der er substansen. Derfor vil jeg gerne spørge meget klart: Hvor mange ekstra boliger forventer ministeren nu der bliver bygget i det åbne land? For hvis det er det her, der skal redde landsbyskolerne og brugsen og posthusene, som ministeren var inde på her til sidst, må der da alligevel være tale om et betydeligt antal boliger.

Det er jo præcis det, der er problemet. Ministeren har som katten om den varme grød bare gået uden om hele tiden i stedet for at forklare ganske præcist, hvor mange ekstra boliger der her er mulighed for bliver etableret i det åbne land. Det kan da ikke passe, at der ikke et eller andet sted i ministerens system findes nogle beregninger, som Folketinget bør delagtiggøres i.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg troede egentlig, at når ministeren bad om ordet fra starten, var det, fordi der var blevet fremført nogle argumenter, så ministeren i sidste øjeblik må sige, ja, nu er der altså skabt berettiget tvivl om konsekvenserne af det her; jeg trækker forslaget, så der kan komme en ordentlig debat. Det var der desværre ikke tale om, ikke nu i hvert fald.

Men vi kan prøve at efterlyse svarene og se, om de så ikke alligevel i sidste øjeblik gør et indtryk på ministeren. I går var de 240.000 bare matematik, som man med den der despekt for sagskandskaben sagde fra ministerens side. Det hører vi ikke i dag.

Er de 240.000 nye muligheder for at bygge boliger ikke det korrekte tal, vil jeg spørge miljømi-

nisteren. Er det ikke også rigtigt, at det er en automatisk ret, man får; der skal ikke længere søges, det er en automatisk ret, man har? Hvordan kan man kalde det tillid til kommunerne at diktere kommunerne, at de skal give tilladelsen, men ikke må tage stilling til ansøgningen? Det synes vi er en underlig form for tillid at sige, at de diktatorisk skal give tilladelsen.

Er det ikke rigtigt, at de her bygninger kan frastykkes, og at man dermed åbner mulighed for massiv spekulation? Er det ikke rigtigt, at der ikke foreligger nogen dokumentation for behovet? Der har over 5 år været 25 klagesager i alt for hele landet, er det ikke rigtigt, at det er størrelsesordenen?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg må indrømme, at det også var, lige så jeg dirrede – da ministeren ville have ordet først, regnede jeg med, at der kom nyt på banen. Men det var den gammelkendte sang, og yderligere blev alle lovforslag, der er vedtaget af den tidligere regering, læst op.

Jeg vil spørge ministeren: Er det ikke korrekt, når den samme hr. Esben Munk Sørensen siger, da han gransker 543 byggesager i to amter, seks kommuner, at 94 pct. af ansøgerne fik lov at bygge, og i hovedparten af sagerne blev landzoneloven slet ikke brugt, men alene byggeloven; knap halvdelen af ansøgerne ønskede at bygge til – det var altså 35 pct., som ville bygge helt nyt, 11 pct. ville ændre brugen af det eksisterende hus, og 7 pct. ville bare have lovliggjort en bygning? Er det ikke rigtigt, at det i virkeligheden ikke er dér, problemet ligger, men det er, fordi ministeren ønsker at prise sit eget bagland?

Men det, professoren også siger, er, at i takt med at landbrugets bygninger specialiseres og rummer en stadig mere industrialiseret produktion, sætter det sit betydelige præg på landskabet, og det udgør efterhånden et meget større problem. Er det ikke rigtigt?

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan jo forstå, at for nogle ordførere kom det overraskende, at ministeren tog ordet til at starte med. Men når man som miljøminister, regeringens miljøminister, har den holdning, at natur og miljø betyder så meget for én, vil man jo nødig opleve, at nogen får held til at sprede nogle skræmmebilleder, som i hvert fald ikke kan holde vand, når man kender lovforslaget.

Derfor følte jeg, det var godt at få det sagt fra starten, og forhåbentlig kommer det så også til at hjælpe debatten ved, at vi ikke skal til at diskutere de ting. Det ville jo være fint nok.

Fru Pernille Blach Hansen spørger: Hvad med boligerne? Igen: Jeg er i grunden meget glad ved, at der er blevet stillet, tror jeg, 100 spørgsmål. Jeg synes sådan set, det er fint. Vi kan jo prøve at tage et par af dem.

Jeg er ikke blevet bedt om at foretage et skøn over, hvor mange nye boliger der vil blive ansøgt om byggetilladelse til. Jeg er i det spørgsmål, og jeg skal citere det om et øjeblik, blevet spurgt, om jeg har gjort mig nogen overvejelser over, hvor mange ekstra boliger der vil komme i landzonen som følge af lovforslaget, spørgsmål nr. 31 den 29. april.

For dem, der nu måtte sidde og lytte til debatten og tro, at det her er noget, der lige pludselig er kommet op, vil jeg sige, at den 29. april jo er en måned siden, og da svarede jeg, at jeg ikke tror, der vil komme ret mange. Der blev spurgt om, hvilke overvejelser jeg havde gjort mig. Man kan jo godt sidde i dag og ærgre sig sådan over, at man ikke fik spurgt om noget andet, men man spurgte altså, om ministeren har gjort sig nogen overvejelser. Ja, det har ministeren, og jeg svarede, at jeg ikke tror, der vil komme ret mange, og det skyldes, at mange forudsætninger skal være opfyldt, før der kan etableres nye boliger.

KL 14.50

Professor Esben Munk Sørensens tal udtrykker en teoretisk mulighed. Der foreligger ikke materiale, som kan angive et sandsynligt antal ansøgninger om byggetilladelse til nye boliger i landzone – jeg har i hvert fald ikke set dem. Man kan jo ikke bare gå ind og sige, jamen det er et tal. Man skal da selvfølgelig videnskabeligt kunne sige, hvad der ligger til grund for, at man tager det skøn.

Som svar på spørgsmål nr. 32 den 29. april har jeg konkret angivet, hvor mange landbrugsjendomme der med lovforslaget får mulighed for at opføre ekstra boliger uden landzonetilladelse. Samlet antal landbrugsejendomme: 138.320. Antal landbrugsejendomme over 30 ha: 34.132.

Igen: Der er tale om en teoretisk mulighed. Antallet af ansøgninger om nye boliger afhænger af, om ejeren ønsker en bolig, om der findes en tom bygning på ejendommen, og at istandsættelsen af boligen kan finansieres.

Sådan forholder det sig jo, og jeg er nødt til at sige til hr. Jørn Jespersen, som måske har vejret morgenluft et kort øjeblik: Nej, det er stadig ren matematik, og det ved hr. Jørn Jespersen jo også godt. Ellers skulle man jo komme og sige, at der er lavet nogle beregninger, man har lagt nogle parametre ind, man skønner, hvor mange man mener der ud fra en historisk trend eller kulturhistorisk vinkel gerne vil have sine forældre til at bo sammen med en. Jeg har ikke set, at der er nogen, der har lavet det, og når jeg spørger, er det ikke muligt; man har ikke materialet til at lave det.

Nej, sandheden er jo nok nærmere, at det er ganske få, der vil benytte sig af lejligheden. Så lad dog dem, der gerne vil.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg synes da, det er helt fint, at miljøministeren gerne vil forsvare ændringerne af planloven, i stedet for at vi gentager den form for hyænede-bat, som vi havde ved andenbehandlingen. Miljøministeren forsøger at ridse op, at der skulle være nogle miljømæssige fordele ved de ændringer, der er her i planloven.

Miljøministeren siger, at det er godt at bo tæt på sin arbejdsplads, altså hvis det drejer sig om en medhjælperbolig ude på den enkelte gård. Jamen det er jo ikke nødvendigt. Den medhjælper kan lige så godt bo i den nærmeste landsby og cykle på arbejde, have en mobiltelefon, så han kan blive tilkaldt, hvis det er nødvendigt for driften af landbruget. Så der er altså ikke noget i det krav om at bo tæt på sin arbejdsplads.

Så blev der spurgt: Hvad er problemet med aftægtsboliger? Man kan sige, at amterne faktisk har administreret landzonebestemmelserne fornuftigt indtil nu, og ministeren ridser op, at man skal overholde diverse love. Ja, det skal man, og derfor er det måske en kompliceret sagsgang, hvor det er betryggende, at amterne har varetaget den opgave godt indtil nu. Jeg ved ikke rigtig, om den nye regering ikke har tillid til amterne. Man har da trods alt gjort et amtsrådsmedlem til minister, så det kan vel ikke være helt galt. Jeg tror sådan set, at vi får en dårligere sagsbehandling, når kompetencen bliver taget fra amterne og lagt over i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det er meget glædeligt, at miljøministeren starter med at tage ordet, for så er vi sikre på, at der er en ordfører for Venstre.

Kan ministeren bekræfte, at den her lovgivning ikke først og fremmest vil støtte landdistrikterne, sådan som ministeren ellers har gjort sig til talsmand for?

Det er jo ikke ude i landdistrikterne, der er nogle, der vil have råd til at opføre aftægtsboliger. Det er ikke ude i Vestjylland, der bliver råd til at lave aftægtsboliger. Man har heller ikke brug for aftægtsboliger derude. Nej, det her er en rigtig god dag for hele Nordsjælland, for alle de mennesker, der har købt små lystejeendomme i nærheden af de store byer. I Nordsjælland er det her en rigtig god dag, idet jeg går ud fra, at den her lov desværre bliver vedtaget, for det er her, man får råd til at bruge den nye lovgivning til at opføre alle mulige huse og derefter sælge dem fra med kæmpe gevinster til fordel.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal gøre Folketinget opmærksom på, at Venstres ordfører har meldt sig som ordfører, men vi skal først være igennem de korte bemærkninger til ministeren.

Den næste er hr. Jørn Jespersen, og derefter får ministeren lejlighed til at svare.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan indirekte forstå, at ministeren erkender, at det er 240.000 nye automatiske byggetilladelser, det her forslag giver. Så er vi kommet så langt, nu er der ikke længere debat om tallet, det er 240.000 automatiske byggetilladelser.

Så kommer diskussionen: Hvor mange af dem vil blive udnyttet? Det er jo det interessante, og det er ministeren blevet spurgt om adskillige gange, også ved samråd i Folketingets Miljøudvalg. Og der har ministeren ganske rigtigt svaret, at han ikke tror, at det bliver ret mange. Men oprigtigt talt er vi ikke særlig interesseret i, hvad miljøministeren tror. Vi tror faktisk ikke, at miljøministeren har særlig meget forstand på det. Derfor har vi været interesseret i en faglig vurdering af, hvor mange der vil blive bygget, og det har ministeriet ikke været i stand til at præstere. Det undrer mig, for jeg tror ikke, det er, fordi der ikke er sagkundskab i ministeriet til

det, jeg tror, det er, fordi der er nogle, der har sagt, at de svar skal Folketinget ikke have.

Jeg kan konstatere, at andre, som har forstand på det her, f.eks. Dansk Byplanlaboratorium, siger, at presset på det åbne land vil forøges ganske dramatisk, at det i en lang række byregioner kan få en række uheldige konsekvenser for miljøet, for landskabet, for hensynet til at beskytte landbrugsjorden som ressource og for kommunernes mulighed for at sikre en sammenhængende byudvikling.

Eksperter uden for ministeriet ved godt, hvad det her betyder, nemlig et massivt pres på det åbne land. Miljøministeren ved det ikke. Det er meget trist at lave lovgivning på den baggrund.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal kun sige til hr. Søren Egge Rasmussen, der spurgte, om det ikke ville være fint, hvis en medhjælper havde et job på en ejendom, boede i byen og så tog sin cykel og mobiltelefon, forstod jeg: Nu tror jeg alligevel, at det er et stykke tid siden, man har været ved landbruget, hvis man mener, at sådan foregår det helt automatisk.

Jeg har læst Enhedslistens betækningsbidrag, jeg har faktisk også rost det lidt, for jeg synes, Enhedslisten sådan set var begyndt at sige nogle positive ting. Jeg har også hørt Enhedslisten ved andre lejligheder sige, at man gerne vil være med til at udnytte nogle af de bygninger, der ligger derude, og det har jeg sådan set været positiv over for.

Men jeg synes, vi skal lade det være op til den medarbejder og den mand, der skal ansætte ham, om ikke det var en bedre idé, at man boede tæt ved sit arbejde. Jeg tror også, at det dyreetisk kan være godt. Men vi har da i hvert fald set nogle ansøgninger.

Jeg vil sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen: Det er da alligevel overraskende, for jeg er da i Naturklagenævnet stødt på, at der har været ansøgninger om aftægtsboliger og medhjælperboliger i Vestjylland. Så jeg tror ikke, det hele bliver i Nordsjælland. Det kan jeg ikke vide noget om, om det gør eller ej, og når vi generelt har den diskussion, findes det materiale jo ikke, og det synes jeg heller ikke man har behov for.

Det er også svaret til hr. Jørn Jespersen. Man kan jo undre sig over, at man skal diskutere de her ting om, hvad man nu gætter på eller ikke gætter på. Jeg synes overhovedet ikke, hr. Jørn

Jespersen behøver at have de ting med. Hr. Jørn Jespersen må da selv have oplevet noget i sit politiske liv. Kommer hr. Jørn Jespersen aldrig ud i landet, ser han ikke, hvordan udviklingen er derude? Det er da utroligt. Så skulle man lave beregninger, hver eneste gang hr. Jørn Jespersen skulle tage en eller anden beslutning.

Det her er jo meget enkelt. Det er også meget enkelt, at jeg har oplyst, at der findes 40 millioner m² overflødiggjorte driftsbygninger, og nu bliver det næste vel, at jeg skal begynde at gætte på, hvor store mon de vil lave boligerne, hvor meget vil det komme til at indeholde. Der må jeg altså bare sige, at det ikke er det, vi skal her, men vi forholder os til de faktuelle tal.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

I forhold til spørgsmål nr. 31, som miljøministeren refererede til, må jeg sige, at det er underligt, at når man beder om et kvalificeret bud og nogle overvejelser, siger ministeren: Det er bare nogle overvejelser.

Mener ministeren ikke, at han har pligt til at fremskaffe de oplysninger, reelle oplysninger, som Folketinget har brug for, i stedet for sine egne meninger? Og samtidig siger ministeren i sit svar, at det tyder på, at de større byer har særlige fordele, både indkomst og antallet af job vokser. Og han skriver også i bemærkningerne til sit eget lovforslag, at der vil være 20-30 vinderbyer, samtidig med at vi så skal udvide antallet af mennesker på landet.

Kl. 15.00

Lad mig så referere, hvad hr. Gert Karkov, som er formand for Landboforeningerne, siger i sit høringssvar:

I landbruget er vi altså ikke særlig interesserede i at have huse liggende spredt rundt omkring. Vi ved, at det senere kan give os mange problemer, fordi nabogener og miljøkonflikter giver anledning til restriktioner på landbrugsproduktionen. Det kan føre til indsnævring af produktionsmulighederne, og hvis miljøministeren får held til at give mindre erhvervsvirksomheder lempeligere vilkår for at udvide, så mener man i landbruget, at det er uheldigt.

Dansk Byplanlaboratorium siger præcis det samme.

Har det da ikke gjort indtryk på miljøministeren?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er en sørgelig dag for demokratiet i dag. Ministeren siger: Materialet findes ikke, jeg har ikke brug for det, det er et teoretisk tal.

Hvorfor siger ministeren det? Jo, for han har siddet i Naturklagenævnet, så han ved nok, hvad fakta er, og derfor har vi ingen brug for at få lagt et reelt talmateriale til grund.

Jeg må godt nok sige, at jeg synes, det er utrolig sørgeligt, hvis vi nu skal til at lovgive på baggrund af, hvad ministeren har oplevet af enkelt-sager i Naturklagenævnet. Selvfølgelig er det da væsentligt, men man må da forlange af en miljøminister, at der er et oplyst grundlag at træffe beslutning på, og derfor vil jeg gerne spørge miljøministeren: Findes der ikke i Miljøministeriet en opgørelse over, hvor mange ekstra mulige boliger det her forslag åbner for? Findes det ikke? Synes ministeren virkelig ikke, at det er relevant?

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at en miljøminister ikke er interesseret i at vide, hvad det er for en lovgivning, han lægger frem. Jeg synes, det er pinligt og magtfuldkomment ud over alle grænser.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg vil sige til miljøministeren, at det, jeg nævnte før, var, at jeg ikke så noget problem i, at landbrugseleven boede i den nærmeste landsby. Jeg kender udmærket godt vilkårene for landbrugselever, jeg er faktisk selv landbrugselev og har måttet afbryde min uddannelse for at være her i stedet for.

Med hensyn til disse aftægtsboliger og boliger ude på den enkelte ejendom er jeg godt klar over, at der vil være en vis procedure omkring at give tilladelse til dem, men samtidig må man jo sige, at det boligbehov, der kan være her og nu for en medhjælper, kan jo være passé om 5 år, det behov, der kan være for en aftægtsbolig her og nu, kan være slut om 10 år. Derfor vil jeg godt spørge miljøministeren, hvorfor lejeloven ikke skal gælde, når benyttelsen af en aftægts- og medhjælperbolig ophører.

Jeg synes, at det er væsentligt at forholde sig til den tid, hvor det går fra at være en medhjælperbolig til bare at være en udlejningsbolig, hvor det går fra, at det er en aftægtsbolig til bare at være en almindelig udlejningsbolig. Det er jo den virkelighed, der bliver med den her rekreative kulisse, som landskabet er for mange. Der

vil jo ske det, at denne her lov vil blive groft benyttet omkring de større byer, den vil blive groft benyttet i Nordsjælland. Det er jo fakta, at det er der, der er penge at hente på at lave sådan noget udlejningsbyggeri.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Nu er det jo et godt, gammelt kneb at bruge at sige, at man ikke får svar, for så har man ligesom lov til at spørge om det samme igen. Selv om man i grunden har fået tallet, siger man bare, at det ikke er de rigtige oplysninger eller de rigtige tal. Det er altså et godt, gammelt kneb, men det er jo ikke smukkere af den grund.

Så jeg skal bare starte med at gentage: Svar på spørgsmål nr. 32 den 29. april: Jeg har oplyst samlet antal landbrugsejendomme: 138.320, antal landbrugsejendomme over 30 ha: 34.132, og det er jo dem, det er afgørende for, for det er skillelinjen i landbrugsloven med det grønne bevis, om man kan få lov til at opføre de boliger. Så kan man selvfølgelig gange dem ud, hvis man har lyst, men det, der er det vigtige, er, at jeg igen og igen har sagt: Der er tale om en teoretisk mulighed, antallet af ansøgninger om nye boliger afhænger af – og det kan man ikke beregne – om ejeren ønsker en bolig, om der findes en egnet tom bygning på ejendommen, og om istandsættelsen af boligen kan finansieres.

Der er også sagt, at der findes mindst, og det er de oplysninger, vi har fået fra Landbrugets Rådgivningscenter, 40 millioner m² overflødiggjorte driftsbygninger.

Jeg må bare sige til fru Pernille Blach Hansen: Det er da alligevel underligt, at når vi diskuterer de her ting, så skal det siges bagefter, at det ikke er så godt at lovgive på grund af egen erfaring, man skal ikke følge så meget med i tingene, man skal lovgive uden at bruge, hvad man selv har oplevet. Jeg tror nu ellers, det kan være en nok så god regel en gang imellem, når man lovgiver, at man lige tænker selv: Gad vide, hvordan det kommer til at virke? Men lad nu det være.

Kl. 15.05

Det her er faktisk det, jeg kan oplyse om det, og det har jeg gjort. Jeg mener heller ikke, at man har behov for mere. Det kan man være uenig i, men jeg forstår, at et flertal er enig i, at det her er grundlaget for, at man godt kan træffe den afgørelse, og det er jeg så bestemt enig med flertallet i.

Jeg må bare sige om hr. Gert Karkov, som han hedder, fra Landboforeningerne: Man skal lade

være med at referere landbrugets gamle høringssvar, fra før ændringsforslagene kom, men jeg forstår godt, man gør det. Det ville klæde hr. Carsten Hansen at gå ind på Landboforeningernes internetside – www.landbo.dk. – hvor man vil kunne se, at der den 22. maj er lagt på nettet, at den 23. maj andenbehandler man ministerens lovforslag, og at de håber, det går igennem. Det tyder jo på, at landbruget er enig.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu synes jeg jo, det er meget godt, vi har en miljøminister, der rent faktisk har siddet i Naturklagenævnet. Derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, hvor mange gange ministeren har oplevet i sin tid i Naturklagenævnet, at der har været en sag om en aftægtsbolig, og i hvor mange tilfælde er der blevet givet afslag?

Det andet spørgsmål er: Hvis det nu viser sig, at der for sammenlignelige brug er væsentlig forskel på, hvor mange aftægtsboliger der bygges i Nordsjælland i forhold til, hvor mange aftægtsboliger der bygges i Vestjylland, vil ministeren så være parat til at se på denne her lov igen ud fra den synsvinkel, som oppositionen har, nemlig at det her ikke er en lov, som skal bidrage til at gøre vilkårene for landmændene bedre, men derimod at gøre vilkårene for diverse investorer bedre?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jamen det er jo uanset, hvilket høringssvar vi tager, må jeg sige til miljøministeren. Stort set alle minus KL var negative over for det her forslag. Jeg står her med høringssvaret fra Dansk Byplanlaboratorium, som jo også siger det samme, de siger det bare på en anden måde, nemlig at de foreslåede ændringer vurderes til at ville forøge presset på det åbne land, specielt i egne af landet med kraftig økonomisk udvikling, hvor presset på bolig- og byggegrunde i byzone i forvejen er stort, dvs. hovedstadsområdet og i nærheden af de større byer, hvor en lang række øvrige interesser i det åbne land presser sig på, f.eks. drikkevandsforsyning, behovet for rekreation osv.

Det vil da blive derude, at man vil komme til at bygge, og det er da også det, fru Elsebeth Gerner siger, nemlig at det vil blive i nærheden af de større byer, især i Nordsjælland og i Københavnsområdet, at man vil blive vindere. Samti-

dig sætter man en masse i gang ude på landet, det er der da ingen tvivl om.

Vil ministeren bestride, at det er rigtigt, hvad Dansk Byplanlaboratorium siger, selv om han med sin fortid i Naturklagenævnet måske besidder en større ekspertise?

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ja, nu blev Folketinget jo belært om, at det var et godt gammelt kneb at gentage ting, man havde sagt, så det vil jeg så gøre, og det er udelukkende, fordi jeg ved anden behandling ikke fik svar på det spørgsmål, som jeg stillede lige før, om, hvorfor lejeloven ikke skal gælde for disse aftægts- og medhjælperboliger, når anvendelsen til disse to formål ophører. Hvorfor skal lejeloven ikke gælde for de udlejningsbygninger, som så vil komme til at stå ude på landet, og som man selvfølgelig så vil forsøge at anvende?

Så vil jeg sige om det her med at bruge tiloversblevne landbrugsbygninger, at det kan være fornuftigt, men det, der lægges op til med de lovændringer her, er jo en ladeport, så der bare uden videre kan etableres butikker og en enkelt bolig i tiloversblevne bygninger.

Det kan være fornuftigt, at myndigheder, bl.a. et amt, er inde at vurdere, om det er fornuftigt trafikikkerhedsmæssigt, at en landbrugsbygning omdannes til en butik. Det er altså en ladeport til, at vi får alle mulige mærkelige butikker, som er uhensigtsmæssige ude på landet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen spørger mig, hvor mange aftægtsboliger ministeren er stødt på. Fru Pernille Blach Hansen spørger mig, hvor mange aftægtsboliger ministeren er stødt på i Naturklagenævnet, og hvor mange afslag der har været.

KL 15.10

Jamen jeg har ikke siddet og talt dem. Jeg synes også, det her i høj grad drejer sig om politik, og jeg vil bare sige, at de eksempler, man har set, har i hvert fald fået mig til at sige, at jeg synes, det er helt fint, at vi nu giver denne lille åbning heri, og jeg vil sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, som spørger, hvor mange boliger der vil komme, at fru Elsebeth Gerner Nielsen jo skal huske, når vi taler om Nordsjælland, at det jo stadig væk er ejendomme med 30 ha, det drejer sig om.

Må jeg så sige igen om det med det åbne land, at det altså ikke er i det åbne land, man kan begynde at bygge det her. Det er jeg nødt til at sige, for det billede kunne jo brede sig, at nogle troede, at det var det, man kunne. Jeg går ud fra, at vi da er enige om, at det lader vi være med at bringe ind i det.

Til hr. Carsten Hansen vil jeg bare sige: Hr. Carsten Hansen ved jo godt, at det her var en parallelfremlæggelse af et lovforslag. Jeg ved godt, at det ikke er så rart at skulle sige det, men hr. Carsten Hansen ved det, for han kan sit stof, så han ved, at ministeren har sagt mange gange: Lovforslaget er fremsat parallelt med, at det er sendt i høring, altså har man ikke kunnet tage høringssvarene og indarbejde dem i lovforslaget.

Allerede dengang sagde jeg: Der vil komme en del ændringsforslag. Derfor skal man rettelig synes jeg, bagefter sige, hvad man nu melder til lovforslaget med alle de ændringsforslag, i øvrigt de ændringsforslag, som hr. Carsten Hansen ved andenbehandlingen roste og sagde, han var glad for.

Jeg siger bare, at det bør man sige i stedet for at blive ved med at læse op af høringssvar, der stammer tilbage fra et lovforslag, der så helt anderledes ud end det, vi har i dag, og jeg synes da, det er flot, vi har hjulpet hinanden med nogle gode ændringsforslag, og jeg synes, der er mange, der har været med til det.

Jeg vil bare sige om det hr. Søren Egge lige diskuterer: Nu er reglerne altså det, som ligger her, og det er det valg, vi har truffet. Jeg vil selv følge meget med i, hvordan det foregår derude, og jeg er altid åben over for en debat, også om det synspunkt, som jeg har hørt hr. Søren Egge have.

Jeg synes bare ikke, hr. Søren Egge skal sige, at det her er en ladeport. Det er det ikke. Jeg synes, hr. Søren Egge skal blive ved det synspunkt, jeg før har set Enhedslisten forfægte, nemlig at der godt må være noget liv ude på landet, der må godt være nogle flere butikker. Det har jeg jo også set, at Enhedslisten har meldt ud nogle gange. Det synes jeg man skal holde fast i.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, ministeren hele tiden argumenterer i to retninger. På den ene side vil det her ikke give anledning til ret mange andre boliger end dem, der er i forvejen, og på den anden side er det det her, der skal redde den lokale skole. Så hvis det

er det her, der skal redde livet uden for landsbyerne og skolerne og daginstitutionerne og købmanden, så må det trods alt give anledning til nogle boliger.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren om det, som ministeren stadig væk ikke har svaret på: Findes der ikke i Miljøministeriet nogen beregninger af, hvor mange mulige boliger man nu kan lave? Er der ikke nogen beregninger, ministeren har set? Og er der ikke nogen beregninger, som Folketinget bør delagtiggøres i?

Så vil jeg også gerne spørge miljøministeren: Er det ikke korrekt, at der med de åbninger, man nu laver her, også bliver mulighed for at score en kæmpegevinst? Hvis en landmand f.eks. får bygget en medhjælperbolig, før han har ansat en medhjælper, og så et par år efter sælger sin jord, så har han jo ikke brug for nogen medhjælperbolig, fordi jorden er solgt, og så er der faktisk en ret pæn sandsynlighed for, at han får lov til at frastykke den bolig og score en kæmpegevinst.

Så det, forslaget reelt er, er en virkelig mulighed for bønderne til at score en masse penge, specielt hvis de har en naturskøn beliggenhed, eller hvis de ligger i udkanten af de største byer.

Hvorfor går miljøministeren ikke bare op og siger, at det, det handler om, jo er muligheden for at sige vennerne i landbruget tak for hjælpen og så give dem nogle flere penge?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, miljøministeren skal være opmærksom på, at somme tider prøver parlamentarikerne her bare at følge med i den måde, ministeren arbejder på. Ministeren startede med at gøre rede for sine personlige erfaringer og vigtigheden af netop de personlige erfaringer i hele det her lovforberedende arbejde.

Så spørger vi til de personlige erfaringer, og så vil ministeren alligevel ikke videregive sine personlige erfaringer og siger, at det her drejer sig om politik. Det synes jeg er noget beklageligt.

Det nye høringssvar, som miljøministeren hele tiden hævder, at Dansk Familielandbrug og Landboforeningerne er kommet med, kan jeg ikke finde i min udvalgsbunke. Jeg mener stadig væk, det er sådan, at Dansk Familielandbrug og Landboforeningerne er imod den del af lovforslaget, som drejer sig om opførelse af nye aftægtsboliger ude i det åbne land, og i det hele taget er imod, at der skal flytte flere byboere ud på landet.

Kl. 15.15

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ministeren, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at jeg ikke har sagt noget om, at landbruget har sendt et nyt høringssvar. Jeg har derimod angivet, hvordan man på internettet kunne finde Landboforeningens internetside. Jeg har sagt, at det den 22. maj er lagt ud på internettet, at man håber, at der den 23. maj ved andenbehandlingen vil være opbakning til ministerens lovforslag. Det er det, jeg har sagt.

Jeg siger kun, at det kan undre ministeren. For hvis landbruget skriver på deres internetside, at de håber, at ministeren får opbakning, så er det da overraskende, hvis det skulle dække over, at de ikke håber, at lovforslaget bliver gennemført. Så jeg siger kun, hvad jeg har læst på nettet, og det kan enhver anden, der vil gøre det, jo se.

Jeg vil også gerne sige, at hvis man læser Berlingske Tidende i dag, vil man kunne se, at dér kommenterer landbruget også de her spørgsmål. Man skriver: Vi var imod ministerens oprindelige udspil, for det kunne se ud, som om der ville komme mange nye boliger på landet og dermed også mange konflikter – luk for landmændene, brug af gødning. Men nu er det præciseret i loven, at det generelt ikke skal være muligt at frastykke boligerne med salg for øje. Her er reglerne restriktive. Det skal kun være muligt under særlige forhold, siger Niels Peter Nørring.

Så kan man da godt blive ved med at læse op fra et gammelt høringssvar, fordi man gerne vil tegne et andet billede, men jeg er da nødt til løbende at notere mig tingene. Det er da helt i orden at følge med i udviklingen. Når der kommer nye meldinger, fordi en lov ændrer sig, så er det jo i orden at gengive dem, og det er kun det, jeg gør.

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg gerne sige, at spørgsmålet, som blev stillet mig her, jo er stillet i spørgsmål nr. 92: Hvilke muligheder har kommunerne for at sanktionere fejløpførte aftægts- eller medhjælperboliger? Og det er de jo, hvis de er opført på grundlag af manglende oplysninger.

Her har jeg jo skrevet: Jeg går ud fra, at der med betegnelsen fejløpførte sigtes til tilfælde, hvor der er meddelt byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig på grundlag af ejers oplysninger, men hvor det efterfølgende er konstateret, at boligen benyttes af andre end ejers familie eller en medhjælper. Det vil jo sige, at så har man simpelt hen ikke levet op til det.

Jeg skal bare læse slutningen af svaret, for jeg kan ikke nå at læse det hele op: Samtidig må det vurderes, om der er grundlag for at rejse straffesag mod ejeren for forsægtigt at have givet kommunen urigtige oplysninger til brug ved behandling af ansøgningen om byggetilladelsen.

Første næstformand (Svend Auken):

Så har det givet anledning til to yderligere bemærkninger, først hr. Ole M. Nielsen og derefter hr. Jørn Jespersen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Vi er ved at snakke om meldinger fra erhvervsorganisationer og høringssvar. Kan ministeren bekræfte, at de 42 organisationer, detailhandelsorganisationer, som meldte kraftigt ud imod loven for et par måneder siden, ikke har meldt ud, at nu er de rigtig godt tilfredse? Men det kan jeg bekræfte at de er, selv om fru Elsebeth Gerner Nielsen citerede dem her ved andenbehandlingen for en uges tid siden. Jeg var sammen med dem ved en lejlighed en aften i sidste uge, og de kom alle sammen og sagde: Det er rigtigt godt, det, I har fået ud af de ændringsforslag og det lovforslag, der ligger.

Men nu er det slet ikke detailhandelen, man bekymrer sig om i dag. Det er også noget mere indviklet end det andet her. Det kan jeg godt se. Og kan ministeren bekræfte, at samtlige de spørgsmål, hr. Jørn Jespersen nævnte i sit første indlæg, allerede er besvaret i ministersvaret, som er optrykt i betænkningen, samtlige af dem! Der var intet nyt i dem. Kan ministeren bekræfte, at hvis det forfærdelige skulle ske, at 240.000 boliger skulle bygges, og de indeholder et antal mennesker på ca. 2½ hver, så vil 600.000 danske få lov til at bo på landet. Det var da fantastisk.

Men jeg tror ikke på det. Der står dusinvis af tomme huse rundtomkring i landsbyerne. Der er dusinvis af tomme butikker. Hvorfor skulle butikkerne ligefrem ønske at komme ud at bo i nedlagte landbrugsbygninger? Det er en grotesk debat, vi har.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ole M. Nielsen vender vi tilbage til ved en senere lejlighed.

Det, jeg gerne vil have svar på nu, er: Hvad ligger der af oplysninger i Miljøministeriet om, hvilke konsekvenser det her lovforslag vil få? Vi har nu fået bekræftet, at der altså er en mulighed for 240.000. Hvor mange af de muligheder vil blive benyttet? Ved Miljøministeriet – ikke ministeren, men Miljøministeriet – noget om det på et fagligt grundlag?

Jeg kan konstatere, at alle andre, som har et fagligt grundlag, forskningsprofessor fra AUC, Dansk Byplanlaboratorium og Foreningen af Danske Byplanlæggere, siger: Det her vil ikke styrke landdistrikterne. Det vil styrke de større byer og lægge massivt pres på det åbne land omkring de større byer.

Hvilken faglig ekspertise er det, miljøministeren støtter sig til, når han påstår det modsatte? Foreløbig har vi bare fået at vide, at det er hans egen tro. Men det er da et meget tyndt grundlag at lovgive på, at miljøministeren tror. Er det virkelig rigtigt, at der ikke ligger mere faglig baggrund bag end miljøministerens egen personlige tro, når man skal vurdere konsekvenserne af det her forslag?

Kl. 15.20

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ministeren, og derefter tror jeg, at vi går over til ordførerne.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg vil gerne starte med at svare hr. Ole M. Nielsen, at det jo præcis er sådan, det forholder sig. Jeg kan sådan set være en lille smule bekymret over, at folk, der har haft regeringsmagten indtil for ganske få måneder siden, kan spørge: Tager man virkelig hørings svar og bruger dem? Og jeg kan bekræfte det med et ja. Jamen tager man så også nogle af de gode ideer og indarbejder dem? Ja, det gør man også.

Derfor er det jo urimeligt over for de mennesker, der har givet et hørings svar på baggrund af et lovforslag, som ikke har indeholdt de ændringsforslag. Derfor er jeg da glad for at høre hr. Ole M. Nielsen sige, at han kan bekræfte, at de mennesker er glade for det, der ligger nu. Jeg har holdt møde med de mennesker. Det synes jeg i øvrigt er en god idé, og det er meget anvendt, at man skal gå ind og tage en debat om

tingene. Og her har vi debatteret det, og den ene var hr. John Wagner, og det har været en god debat, vi havde om det.

Jeg synes da, at den måde, man skal løse det på, selvfølgelig er ved at tage en debat om tingene, og så må man se: Hvad kan vi lave? Hvad er man usikker på? Hvad er det for ting, der skal rettes til?

Nu spørger hr. Ole M. Nielsen mig, om jeg kan bekræfte, at samtlige spørgsmål, hr. Jørn Jespersen har stillet mig, er blevet besvaret skriftligt. Det vil jeg ikke vove mig ud i, for det er helt i orden, at hr. Jørn Jespersen stiller mange spørgsmål. Det synes jeg kun er godt. Jeg har også sagt mange andre gange, at det, at man er engageret, er fint. Men jeg vil nok ikke lige kunne holde sammen på, om de alle er besvaret. Men jeg vil gerne bekræfte, at jeg hørte, at mange af dem er blevet besvaret. Ja, det må jeg da sige.

Hr. Jørn Jespersen synes jo også, det er interessant, at vi skal gå ud, trods det at jeg har sagt: Ja, der ligger ikke nogen overvejelser om det, for det er det, der skulle være det faktuelle. Så skulle man gå ind og kigge på hver eneste ejendom: Vil en kreditforening belåne denne her bygning eller vil den ikke? Vil den kunne være fornuftig at istandsætte og lave bolig af eller vil den ikke? Alle de øvelser skulle man ind og gøre på hver eneste bygning. Jeg er enig med hr. Ole M. Nielsen, når han siger, at det altså er grotesk, at vi skal diskutere det. Det kan man da sige sig selv at man ikke kan gå ud og gøre.

Det her er et spørgsmål om, at vi forholder os til nogle boliger, der ligger og er bygget derude – i hvert fald bygninger, men med muligheder for at kunne indrette boliger i. Og jeg har opgivet det antal millioner kvadratmeter, og det må hr. Jørn Jespersen altså stille sig tilfreds med.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi over til ordførerne.

Ved andenbehandlingen udtrykte jeg kritik af, at man ikke meldte sig som ordfører, og derfor vil jeg gerne udtrykke anerkendelse af, at der i dag er tale om, at man melder sig som ordfører.

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg skal takke for formandens anerkendelse i denne sag.

Og så vil jeg godt sige, at jeg synes, at det ville være fint, hvis en debat som denne om planloven kunne basere sig på de faktiske forhold og på det, der står i loven. Når man sidder og lytter

til den debat, der var sidste gang under andenbehandlingen og nu under tredjebehandlingen, så må man sige, at det faktisk virker, som om der er meget få af de debattører, der har været oppe nu, bortset fra ministeren, som overhovedet har sat sig grundigt ind i denne her lov.

Men det, der er problemet generelt på miljøområdet, er jo, at når man har fulgt debatten på miljøområdet i de sidste 6 måneder, bliver man noget overrasket over, hvordan debatterne foregår på det her område. For der har jo på det ene og det andet punkt været fremsat en lang række oplysninger, som bare er sluppet ud i pressen ganske ukritisk og for at danne et mørkt billede af dansk miljøpolitik. Mørkemændene har virkelig haft travlt, men jeg er ganske sikker på, at det på længere sigt ikke vil lykkes dem at få den danske befolkning med på disse historier, de kommer med.

Det er endda nået så langt, at nogle meningsmålingsinstitutter har lavet undersøgelser af, om folk støtter nedskæring på miljøområdet. Men de meningsmålingsinstitutter glemmer at fortælle, at det, der er sket på miljøområdet, jo ikke er en nedskæring i miljøindsatsen. Det er denne fordrejning hele tiden. Det, der er sket, er, at der er filet på overforbruget fra den tidligere regering på miljøområdet.

Kl. 15.25

Og for at følge det mere seriøse op, så kom der i forgårs en professor, forskningsprofessor, kalder han sig, og slyngede et tal ud på 240.000 boliger som mulige, der kan blive bygget på landet. Det er jo chokerende, at en forskningsprofessor bruger sin faglighed på et sådant lemfældigt stykke arbejde.

Jeg har sat mig ind i, hvad det er, han baserer det på, og jeg vil sige, at med det grundlag, han bygger det her på, ville han ikke klare de fleste årsprøver til statistik og metode på et hvilket som helst studium. Han ville dumpe med et brag, for der er intet fagligt indhold. Der er et politisk indhold, det er ganske rigtigt, men der er ikke et fagligt indhold i argumentet for de 240.000 boliger. Det er jo meget bekymrende, at en række politiske partier så bare hopper med på det, og at de i øvrigt også bare ukritisk bliver refereret i pressen.

Men det er altså åbenbart den måde, miljødebatten skal foregå på i Danmark, nemlig ganske ukritisk. Lad mørkemændene råde, lav skræmmekampagner, fortæl, at der kan blive bygget 240.000 boliger på landet, uden at det overhove-

det har nogen bund i virkeligheden. Det er chokerende, at det kan lade sig gøre.

Hvad er det så, denne her lov går ud på? Og hvad er det, der er så bekymrende? Ja, det er, at loven betyder, at der bliver udvikling på landet. At medhjælpere kan få lov at bo i nærheden af deres arbejde; hvad er problemet i det? At den ældre generation kan bo på gården, hvis den ønsker det; hvad er problemet i det? At vi udnytter de bygninger, som ellers står tomme og måske forfalder; hvad er problemet i det? At vi understøtter lokalsamfundene, så lokalsamfundene får bedre mulighed for at bevare deres daginstitutioner, skoler og butikker; at vi viser tillid til de lokale politikere, at nu kan de altså godt klare de her ting; at små virksomheder kan udvide, og at kommunen kan bestemme i byzonen.

Det er det, der åbenbart er problemet, men jeg har ikke hørt nogen argumenter for, at alle de her ting skulle være et problem, andet end at der skulle være kommet nogle fiktive tal på, hvor mange boliger der kunne være. Jeg vil sige, at jeg ikke håber, at Miljøministeriet begiver sig ud i nogen af den slags fiktive beregninger, som forskningsprofessoren lægger navn til. Jeg håber ikke, at miljøministeren vil lade sig presse til at komme med nogle tal, som er grebet ud af luften.

Det her er jo ikke en lottokupon, vi har med at gøre: Tænk på et tal. Det her drejer sig om nogle faktuelle vilkår og ting, og det er jo ikke det, som spørgerne her fra de andre partier vil have.

Man kan ikke gå ind og på subjektiv vis bedømme, hvor mange mennesker der eventuelt kunne tænke sig at ville lave deres lade om, eller hvor mange der vil bygge. Det kan man da ikke gøre på en seriøs, faglig korrekt måde. Man må da vide, at det vil være et skud i tågen, og det vil være et skud, som ikke vil kunne bruges til noget konkret. Så jeg vil synes, at hvis man overhovedet havde overvejet at lave sådan nogle opgørelser, så ville de gøre mere skade end gavn, men de ville selvfølgelig kunne være med i den skræmmekampagne, som er i gang i øjeblikket på det her område. Men jeg tror ikke, at befolkningen hopper med på den skræmmekampagne.

Så jeg kan forstå, at det, der er sagen her, er, at vi har at gøre med en form for venstrefløjspopulisme, som går ud på at skræmme befolkningen med urigtige oplysninger, så man tror, at de hopper med på de ideer, som venstrefløjen har. Jeg håber, at der er så mange som overhovedet

muligt, der har hørt ministerens redegørelse her, den saglige gennemgang af, hvad der er indeholdt i loven, så de derudaf kan danne sig en mening om de her ting. For hvis man alene skal danne sig en mening ud fra de rygter og de forkerte oplysninger, der kommer fra venstrefløjen i disse tider, så står det altså skidt til i det danske samfund.

Så jeg håber, når vi nu har debatteret her et par timer, at dette her lovforslag bliver vedtaget. Jeg vil godt sige, at jeg vil se det som en meget stor fordel, at der vil komme noget liv i lokalområderne, at ikke denne udvandring, denne udtynning af landområderne fortsat vil finde sted. Men at nå op på et tal på 240.000 boliger er absurd, men jeg forstår, det er det eneste, der vil blive debatteret her i dag.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er glad for, at hr. Eyvind Vesselbo beskæftiger sig så meget med, hvor mange nye boliger der vil blive bygget, for det er jo netop det, der er det fundamentale problem i den debat, vi har haft.

Miljøministeren er fem gange blevet spurgt, om der ikke i Miljøministeriet ligger nogle rigtige, faglige vurderinger af, hvor mange boliger der vil blive bygget, og han har ikke svaret. Man får jo næsten den tanke, at der må ligge nogle hemmelige tal i Miljøministeriet, som ingen andre end ministeren må se, for hvis der kommer fakta på bordet, så får debatten måske en anden drejning.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Eyvind Vesselbo: Synes hr. Eyvind Vesselbo som en person, der tidligere har arbejdet med statistik uden dog rigtig at være uddannet inden for det område, så ikke, det er problem, at man ikke har lavet nogle reelle beregninger af, hvad det her lovforslag betyder omsat til praksis? Man har ingen idé om, hvor mange mulige boliger der kan der blive bygget, og hvor mange det er sandsynligt, der vil blive bygget.

Det er jo netop problemet, at vi ikke kan få nogen fakta, ja, det er lige før, at hvis vi fik dem, er jeg sikker på, at hr. Eyvind Vesselbo ville benægte dem. Det er jo præcis det, der er problemet. Lad os få nogle fakta på bordet!

Jeg synes også, det ville klæde miljøministeren at give svar på det, vi nu har spurgt om fem gange.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Carsten Hansen, derefter hr. Søren Egge Rasmussen og hr. Eyvind Vesselbo, og så er der flere efter.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Eyvind Vesselbo vil jeg sige, at det ville klæde hr. Eyvind Vesselbo i hvert fald at lade være med på så grov en måde at tage afstand fra en professors kvalifikationer. Det virker voldsomt anstødeligt, vil jeg sige. Man kan være enig eller uenig i tallene, men at erklære at en professor ville dumpe til optagelsesprøven er voldsomt groft. Det er mangel på argumenter.

Jeg skal prøve at se, om jeg kan finde nogle andre argumenter. Jeg har sådan, mens hr. Eyvind Vesselbo holdt sin tale om miljøpolitik i al almindelighed og overhovedet ikke forholdt sig til lovforslaget, prøvet at regne lidt på det.

På Fyn vil det blive sådan, at vi i alt, når vi tager dem over 30 ha og ganger med tre, tager dem, som er opført i en overflødig landbrugsbygning og dertil lægger de overflødige landbrugsbygninger – vi har jo lidt flere landbrug på Fyn, end man i gennemsnit har – vil få mulighed for 26.191 nye boliger. Det er flere, end der er i Fåborg og Nyborg tilsammen, kan jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo. Det er da en ganske omfattende ændring i forhold til det, vi kender i dag.

Ville hr. Eyvind Vesselbo, hvis det var tilfældet, synes, at det var attraktivt samtidig med, at man koncentrerer den største del af handelen i de større byer? Vi får altså kort sagt nogle små sovebyer ude på landet med en masse ældre mennesker, der skal serviceres. Er det en udvikling, hr. Eyvind Vesselbo og Venstre ønsker?

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Oven på det, hr. Eyvind Vesselbo er kommet med her, hvor han har påstået, at der ikke er ret mange, der har sat sig ind i lovforslaget, vil jeg sige, at når man læser stoffet, er det et meget upræcist lovforslag. Det bekymrer mig egentlig, for det, kommunerne har brug for, er en præcis lov, når de skal udføre nye opgaver.

De konflikter, jeg har set omkring Århus, har i en række tilfælde været, at man havde problemer med at tolke, hvordan loven skulle forstås. Derfor bliver jeg meget bekymret, når jeg ser alle de upræcisheder, som er i de lovændringer her.

Nu går det her i retning af, at det sådan bliver en debat om statistik, og hvor mange boliger der

kan bygges ude på landet. Jeg synes egentlig, det ville være mere interessant, hvis vi holdt fast i, at det væsentligste problem i de her lovændringer er, at man ikke vælger de bedste styringsredskaber. Det ville være et langt bedre styringsredskab, hvis kommunerne i samarbejde med amter og i samarbejde med lokalbefolkningens satsede på at vedtage fornuftige lokalplaner omkring de mindre landsbyer i stedet for bare at give landbruget denne vinderkupon, så det kan høste en ny form for landbrugstilskud.

Det er ikke en rimelig måde at planlægge en boligudbygning på.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Fru Pernille Blach Hansen spørger, om vi ikke kan få nogle tal for, hvor mange – hvis fru Pernille Blach Hansen ville høre efter, det er jo svært at diskutere, når den anden ikke hører.

Kl. 15.35

Fru Pernille Blach Hansen spørger, om vi kunne få nogle tal for, hvor mange der muligvis ville bygge ude på landet. Jeg mener, jeg sagde i mit indlæg, at jeg giver mig altså ikke af med at gætte. Statistik er ikke at gætte. Statistik er et hjælperedskab til at kunne give baggrunden for nogle analyser, og de baserer sig altså på nogle faktiske forhold og ikke på gætterier.

Det her er ikke en lottokupon, vi har med at gøre. Det er nogle faktiske vilkår ude i landet, og dem kan man ikke basere på nogle subjektive oplevelser eller nogle subjektive vurderinger. Det er derfor fuldstændig forkert at stille et sådant spørgsmål, for det kan ikke besvares på den måde, fru Pernille Blach Hansen gerne vil have det, nemlig at vi skal levere tal, som vi har gættet os frem til. Det er absurd.

Det samme vil jeg sige til hr. Carsten Hansen. Hr. Carsten Hansen nævner et tal på 26.191. Jeg tvivler ikke på tallet, men hvad kan jeg bruge det til? Hvad kan jeg bruge det tal til? Jeg ved da ikke, hvor mange der vil bygge eller indrette boliger. Det ved hr. Carsten Hansen heller ikke, så det er da fuldstændig absurd at spørge, om jeg ikke bliver bekymret over det tal. Det kan jeg da ikke blive, når jeg ikke ved, hvad det tal dækker over.

Så vil jeg sige tak til hr. Søren Egge for et godt indlæg, for jeg synes, det er rart, at vi også kan få en saglig debat om det her. Jeg vil sige, at vandene skiller jo i forholdet til amt og kommune, for vi mener faktisk godt, at vi kan have tillid til,

at kommunalbestyrelsesmedlemmerne kan styre det her.

Det er måske det, der skiller os fra Enhedslisten, men det synes jeg er et ærligt politisk skillepunkt.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil sige til hr. Eyvind Vesselbo, at jeg synes da ikke, det er så underligt, at man under diskussionen af et lovforslag prøver at få en vurdering af, hvad det vil komme til at betyde i virkeligheden. Hvordan vil det påvirke almindelige menneskers liv, hvordan vil det påvirke strukturen ude i det åbne land, hvordan vil det påvirke muligheden for at bosætte sig osv.?

Det er da vel vores forpligtelse i forbindelse med et lovforslag at forsøge at vurdere konsekvenserne. Når der er diskussion om hastighedsgrænser, diskuterer man, hvad det vil betyde for antal ulykker, antal dræbte osv.

Problemet er bare, at vi ikke kan komme det ret meget nærmere her, fordi regeringspartierne siger, at det ved de slet ingenting om, men man bliver da nødt til at vide, hvad det betyder, når man gerne vil have et lovforslag vedtaget.

Vi tror, det fører til, at der vil blive udnyttet mange af disse automatiske byggetilladelser, fordi kommunerne ikke har redskaberne til at styre det, fordi det ikke skal dokumenteres, fordi der ikke kan gives afslag, fordi eksperter entydigt siger til os, at sådan vil det gå.

Vi har en masse argumenter for vores forventninger om, hvad det her vi betyde, men hr. Eyvind Vesselbo har ikke præsteret et eneste argument for, at det ikke vil gå, som vi siger. Det synes jeg er ærgerligt, så jeg vil gerne give hr. Eyvind Vesselbo muligheden en gang til: Hvad er argumenterne for, at det her ikke vil få den helt store betydning, og hvad er argumenterne for, at det vil styrke udkantområderne og ikke i stedet føre til en forslumning af det åbne land op til de store byer? Argumenter beder jeg hr. Vesselbo om, så vi kan få den saglige debat, der er efterlyst.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Så har vi hørt det med, at vi er en flok venstreorienterede populist. Fordi man er imod et lovforslag, der vil ændre hele grundloven for det åbne land, er man venstrefløjspopulist. Det gælder altså også Jyllands-Postens lederskrubent.

Kl. 15.40

Jeg tror, Jyllands-Posten gerne ville bede sig fritaget for at blive beskyldt for at være venstre-socialist, venstrepopulist, eller hvad det nu helt præcis var, at hr. Eyvind Vesselbo kaldte os alle sammen.

Det gælder så også Detailhandelens Brancher, Danmarks Handelsstandsforeninger, Foreningen af Dagligvaregrossister, Håndværksrådet osv.: populistler.

Hr. Eyvind Vesselbo har også tidligere ...

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld, af hensyn til taleren er det vigtigt, at man undgår dialog lige nede foran taleren. Fortsæt.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Tak.

Hr. Eyvind Vesselbo har også sagt, at vi tidligere har haft en elitær, centralistisk miljøpolitik; elitær, centralistisk miljøpolitik! Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad det elitære er i, at vi har betragtet det som vigtigt at beholde det åbne land, altså være med til at sikre det åbne land for fremtidens generationer og for dem, der bor der og har brug for at få deres udkomme der.

Kunne man ikke lige så vel sige, at det nye lovforslag er udtryk for en rå ligegyldighed for ikke at sige total ligegyldighed over for de mennesker, som er så uheldige ikke at have fod på egen jord.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu har vi så hørt det med. Hr. Eyvind Vesselbo indrømmer, at det her handler om rent gætværk. Der er ingen, der ved, hvor mange ekstra boliger det her vil betyde. Ja, hr. Eyvind Vesselbo siger endda selv, at han ikke ved, hvor mange der vil bygge. Men det er jo præcis det, der er problemet.

Hvordan kan man få en saglig og ordentlig debat om et lovforslags konsekvenser, når regeringen ikke kender dem, og ordføreren ikke vil kende dem. Statistik er selvfølgelig ikke at gætte, men det var dog en hjælp, hvis bare vi kunne få lidt reel oplysning om de faktiske vilkår.

Det kan vi tilsyneladende ikke, for regeringen er ikke interesseret i tallene. Enten vil den ikke kende tallene, eller også ligger der nogle hemmelige talovre i Miljøministeriet, som vi andre ikke må få kendskab til.

Nu er jeg så nødt til at prøve at spørge om noget andet, da hr. Vesselbo hverken kan eller vil svare på det første, vi har spurgt om. Er det ikke korrekt, at man fremover kan bygge medhjælperbolig uden overhovedet at dokumentere, at man har ansat en medhjælper? Der skal overhovedet ingen dokumentation være. Tværtimod har ministeren faktisk svaret på spørgsmål 40, at der ikke skal være dokumentation for, at der er ansat en, for man skal også tage højde for, at medhjælperen kan blive ansat bagefter. Er det ikke virkelig at åbne for spekulation og fiksfakserier i stedet for reelt at sikre sig, at der er en medhjælper, der har brug for en bolig?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hr. Jørn Jespersen siger, at vi har en forpligtelse til at lave en vurdering, og jeg vil give hr. Jørn Jespersen ret i, at det har vi på mange, mange områder, men vi skal gøre det der, hvor vi har fast grund under fødderne, og jeg mener at foretage en vurdering her, som alene baserer sig på rent gæteri, vil være forkert.

Vi kan da alle sammen godt sidde og sige, jamen der er så og så mange boliger der, og der er så og så mange boliger der, ligesom hr. Carsten Hansen kommer med sine 26.191. Det er da rigtigt, det kunne da godt være, at der er sådan et antal boliger. Men hvordan skulle vi kunne gætte os frem til at vurdere, hvor mange af dem der vil blive beboet, og hvor mange der vil blive bygget yderligere? Jeg mener, det er da et rent gæt. Man skal ikke tro, man skal vide her.

Spørgsmålet om eksperter: Jamen jeg synes, man skal bruge eksperter, men jeg mener ikke, at eksperter bare skal slynge tal ud uden overhovedet at dokumentere baggrunden for det, de siger. Man skal kunne bruge det som ekspertviden. De 240.000, der er kommet ud nu, er ikke baseret på ekspertarbejde, det er sådan høkerberregninger, som ikke er på noget ekspertniveau.

Til fru Elsebeth Gerner Nielsen vil jeg sige, at når jeg siger venstrefløjspopulistler, så er det ikke, fordi man er mod lovforslaget, så er det den måde, man agerer på. Det er den måde, man misbruger det her lovforslag på, det er de skræmmebilleder, man sender ud. Det er populisme, og det er venstrefløjspopulisme i allerhøjeste grad.

Kl. 15.45

Og til fru Pernille Blach Hansen, hvis jeg lige kan nå at sige det igen: Det her er ikke et spørgsmål om at gætte.

Med hensyn til medhjælperboligen er der vel ikke nogen, der vil have en medhjælperbolig uden at have en medhjælper. Jeg har svært ved at forstå spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Selvfølgelig vil man have en medhjælper til at passe katten ½ time om ugen, hvis man kan få en væsentlig lejeindtægt fra den medhjælperbolig. Det er da såre enkelt.

Der bliver efterlyst nogle ekspertudtalelser. Jeg synes, at man i den her sag, hvis man vittærlig vil gavne landdistrikterne så meget, netop burde have nogle gode analyser af, hvor de ekstra boliger kommer henne. Det er helt sikkert omkring Århus, dér hvor man er tæt på bybusnettet osv. Det er ikke ude i yderdistrikterne ude i Ringkøbing og deslige. Det er ikke dér, der kommer de her ekstraboliger. Derfor er det også lidt en akademisk diskussion, dér er opstået her om, hvor mange boliger der opstår.

Men hvorfor ikke holde fast i en bedre planlægning? Hvorfor ikke holde fast i den nuværende planlov? Den sikrer sådan set, at amterne kan lave den bedste sagsbehandling.

Hr. Eyvind Vesselbo kom ligesom frem med, om vi ikke har tillid til kommunalbestyrelserne. Jeg vil vende det om og sige: Med det, jeg har set indtil nu, har jeg tillid til det, amtsrådene har foretaget, og de skal forholde sig til mange love, når de skal give deres tilladelser til at opføre af-tægtsboliger.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Eyvind Vesselbo vil jeg sige: Jeg sagde ikke, at der ville komme over 26.000 boliger. Men jeg spurgte: Er det ikke det, der er muligheden? Og det vil jeg bare bede hr. Eyvind Vesselbo bekræfte.

Man kan bruge professorens fremgangsmåde, og den må da være lige så god som alt muligt andet, da vi ikke har andet skøn på det. Det er i hvert fald den, som er den bedst kvalificerede og mest kvalificerede, vi overhovedet har set endnu. Man har i de landbrug, der ligger over 30 ha, mulighed for at bygge 3 boliger, og så er der 120.000 landbrug, når vi ser det på landsplan, for der er muligheden for at bygge en bolig i en overflødig landbrugsbygning. Desuden er der de 60.000 nedlagte landbrugsbygninger, hvor man kan bygge en bolig i en overflødig bygning. Det giver i alt 240.000.

Så prøvede jeg bare at regne tallet fra Fyn sammen. Vil hr. Eyvind Vesselbo benægte, at der kan komme det antal boliger? Var det så ikke en idé, at vi fik et kvalificeret skøn på det?

Der bliver sagt, at der ingen var, der kunne forudskontere det her, men af Dansk Byplanlaboratorium og i en masse andre høringssvar siges det, at udviklingen på landet vil blive koncentreret om de større byområder som følge af det her, og de 20-30 største byer vil blive vinderne inden for detailhandel. Det er jo sagt, og det er forudskikket i samtlige de høringssvar fra de smagsdommere og eksperter, som hr. Eyvind Vesselbos parti ikke kan lide.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg er glad for, at hr. Vesselbo medgiver, at man så vidt muligt skal lave en vurdering af, hvilke konsekvenser en lov, man stemmer for, får.

Så siger hr. Vesselbo, at man skal have fast grund under fødderne. Det er jeg også enig i, så langt det overhovedet kan lade sig gøre. Og det er jo klart, at man ikke altid kan komme med hundrede procent præcise videnskabelige forudsigelser. Det er heller ikke det, jeg forlanger.

Jeg forlanger, at man lægger sine argumenter åbent frem, at man blotlægger sine forudsætninger, og at man kommer med den bedste faglige vurdering, der kan laves af, hvad konsekvenserne bliver. Og så spørger jeg mig selv: Hvad er der af faglige vurderinger fra kompetente folk på det her område?

Der er kommet én fra den meget omtalte forskningsprofessor, der er kommet høringssvar fra Dansk Byplanlaboratorium, og der er et høringssvar fra Foreningen af Byplanlæggere. De siger entydigt det samme: Det vil gavne de store byer og skade udkantområderne; det vil føre til en forslumning af det åbne land omkring de større byområder, og det vil føre til et massivt boligbyggeri i det åbne land, som vil true både natur, jorden som ressource og andre interesser som f.eks. drikkevandsforsyning. Det er, hvad eksperterne og sagkundskaben siger.

Så efterlyser jeg bare til start et lille bitte argument for, hvorfor det ikke passer. Hvorfor tror hr. Eyvind Vesselbo ikke på ekspertise og sagkundskab? Har han et argument for ikke at tro på det? For så kan vi jo diskutere argumenter.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg er nødt til at sige, at der altså er flere mobiltelefoner, der er tændt både på regeringsbænken

og på andre bænke, og det er altså ikke tilladt at have dem tændt i Folketingssalen. Så man bedes deaktivere sin mobiltelefon omgående. Det er sagt uden persons anseelse.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen den er slukket. Men nu tog formanden vel ikke noget af min tid?

Første næstformand (Svend Auken):

Man diskuterer ikke med formanden, men svaret er nej.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Til hr. Søren Egge Rasmussen vil jeg sige: Jeg er fuldstændig enig i, og det har jeg jo egentlig sagt, lige siden jeg startede, at dette med antallet af boliger er en akademisk diskussion, som også kun kan startes af en akademiker, som pludselig kaster et eller andet tilfældigt tal ud i luften, som alle så griber fat i og diskuterer. Og igen må jeg sige til hr. Søren Egge Rasmussen, at jeg erkender blankt, at jeg er uenig med Enhedslisten. Vores opfattelse af, hvordan lokalplanlægningen skal foregå, er forskellig.

Jeg mener, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne er så kloge og dygtige, at de kan finde ud af at gøre det her. Det kunne amtsrådspolitikerne sådan set også. Men jeg mener faktisk bare, at de mennesker, der bor ude i lokalområderne og er valgt i lokalområderne, vil jeg gerne vise den tillid, at de godt kan tage fat i det her og gøre det lige så godt som amtsrådsmedlemmerne.

Til hr. Carsten Hansen: Det synes jeg da var en erkendelse, hr. Carsten Hansen kom med, hvor hr. Carsten Hansen sagde: Jeg ved ikke, om der bliver bygget i de der 26.191 boliger. Nej, det ved jeg heller ikke, men hvorfor skal vi så stå her og gætte på, at det bliver der?

Det er da at puste tingene op at sige, at der er 26.191 boliger, og dem vil der blive bygget i, og så bagefter gå op og sige: Det ved jeg ikke, om der gør. Det er da en underlig form for argumentation, og i øvrigt kan jeg ikke bekræfte hverken de 26.191 eller de 240.000, for de beregninger er simpelt hen høkerberegninger, som ikke hører hjemme i en faglig diskussion. Og det er så også et svar til hr. Jørn Jespersen.

Jeg synes, det er fint, at der er nogle mennesker, der laver nogle fagligt korrekte vurderinger af det her og beregninger af det her. Jeg vil

også gerne se dem, men jeg mener ikke, at der fra et ministerium skal være en officiel vurdering af de her ting, ud fra at det så bliver baseret på nogle gætterier. Vi skal have fast grund under fødderne, men det er da en ærlig sag med de organisationer, der vil gå ud og lave beregningerne. Så kan vi drøfte dem, men de skal være fagligt funderet.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Eyvind Vesselbo: Konsekvensen af det lovforslag, som Venstre og ministeren har fremsat, er, at der på Fyn kan bygges 26.191 ekstra boliger ude på landet. Vi ved selvfølgelig ikke, om alle sammen bliver beboet, og om de bliver bygget, det er korrekt. Men jeg spurgte hr. Eyvind Vesselbo, om ikke det var rigtigt, at der kunne bygges 26.191 ekstra boliger, hvis vi går ud fra ministerens eget lovforslag, og 240.000 over hele landet. Det er da en konsekvens, der er til at tage og føle på.

At ministeren og hr. Eyvind Vesselbos parti ikke har villet fremlægge realitetsberegninger, er da en helt anden snak, men det er en fuldkommen ændring af det landskab, vi kender i dag, og trykket omkring de større byer vil da stige ganske voldsomt. Det er klart, at det da medfører en ændring af landsbyer og en ændring af bylivet, når man kan bygge udeomkring, hvilket i øvrigt en masse eksperter og smagsdommere har advaret imod. Kom ikke og sig, at der ikke er blevet advaret imod det på forhånd.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er, synes jeg, temmelig tydeligt fastslået, at størrelsesordenen 240.000 automatiske byggetilladelser bliver vedtaget med denne her lov. Spørgsmålet er så: Vil de blive udnyttet? Det er jo det, diskussionen står om.

Der har den omtalte forskningsprofessor ikke sagt noget om, at det vil de. Han har sagt, at det afhænger af en lang række forskellige forhold, bl.a. markedssituationen: Hvordan er udbud/efterspørgsel, prisforhold osv. for boliger i de pågældende områder?

Dertil har Dansk Byplanlaboratorium og Foreningen af Byplanlæggere sagt, at de vurderer, at der vil blive realiseret mange af disse byggetilladelser, nemlig omkring de store byer, og at det vil svække udkantområderne.

Derfor bliver jeg nødt til at ...

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg er nødt til at sige, at medlemmerne må lade være med at føre højlydt samtale lige nede foran taleren. Det er meget distraherende for taleren.

Fortsæt.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Tak. Javel.

Spørgsmålet er: Foreligger der oplyst fra Venstre og fra miljøministeren og fra Venstres miljøordfører nogen andre faglige vurderinger, som gør, at man ikke skal tage dem, der foreligger fra Byplanlaboratoriet osv., alvorligt? Har hr. Eyvind Vesselbo nogen grund til at betvivle de faglige vurderinger, der ligger her? Ved han, om der i Miljøministeriet er enighed med Dansk Byplanlaboratorium, eller er man lodret uenig med dem?

Kl. 15.55

Vi bliver nødt til at efterlyse det faglige grundlag, hvorpå Venstre bygger sin politik, og foreløbig er det ikke kommet. Vi har bare fået at vide, at det tror vi ikke, men det er da ikke godt nok. Vi bliver da nødt til at have nogle argumenter, nogen anden sagkundskab. Ellers står den sagkundskab, der har meldt sig på banen, da uantastet tilbage og har ret, og så bliver Venstre nødt til at erkende, at sådan er det.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det, vi har med at gøre her, er jo sådan set Danmarks største åbne byggetilladelse, og det kan der ikke være nogen tvivl om. Hvornår den byggetilladelse så bliver udmøntet i en masse byggeri er lidt uvist.

Der er ligesom blevet sat fokus på, om det her giver mere kompetence til kommunalbestyrelsen. Det er jo ikke tilfældet i alle tilfælde. Der står bl.a. i bemærkningerne til lovforslaget: »Der foreslås en udvidelse af anvendelsesmulighederne for de overflødige landbrugsbygninger ved at fastsætte, at bygningerne uden tilladelse også kan tages i brug til mindre butikker og en bolig.«

Det er sådan set meget vidtgående. Det vil sige, at der sådan set kan opstå uhensigtsmæssige butiksplaceringer; det kan medføre, at der opstår boliger helt uden planlægning. Man må sige, at den her planløshed altså er frihed for de få. Det er ikke noget, der vil gavne de fleste. Det er en ændring af loven, som gør, at de, der ejer jord, vil få mere indflydelse. Det er ikke et

spørgsmål om, at indflydelsen ligesom tages fra amtet og lægges over i kommunen i ret mange tilfælde i denne her sag. Det er, at jordejere får mere indflydelse, og det synes Enhedslisten ikke er rimeligt.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Eyvind Vesselbo, og derefter vil det være hr. Carsten Hansen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu kom der ikke noget spørgsmål fra hr. Carsten Hansen, men nu får hr. Carsten Hansen jo ordet lige om et øjeblik, så kan hr. Carsten Hansen jo udtale sig om Socialdemokratiets politik på det her område, for jeg kan sådan set ikke svare hr. Carsten Hansen.

Og så må jeg sige, at det, hr. Jørn Jespersen gjorde, var lidt smart, men ikke smart nok, da han sagde: Vi er enige om, at der er mulighed for 240.000 boliger rundt i landet. Men det er vi da ikke enige om, vil jeg sige til hr. Jørn Jespersen. Det er jo et tal, som denne forskningsprofessor har slynget ud i går. Vi er ikke enige om, at det er tilfældet. Så derfor er vores udgangspunkt ikke det samme.

Den næste vurdering er så, hvordan det fiktive antal boliger, der vil være mulighed for, vil blive udnyttet. Det er jo det, der er det centrale her.

Men for at svare konkret på det spørgsmål, om jeg ikke er enig i de vurderinger, der er kommet fra forskellige steder, bl.a. Dansk Byplanlaboratorium, vil jeg sige: Vi går ikke ud og laver en lov, som skader det danske samfund, og som skader den danske lokalplanlægning. Selvfølgelig gør vi ikke det. Derfor er vi selvfølgelig heller ikke enige i de synspunkter, der er kommet frem. Vi ser det som en positiv ting, at den her planlov bliver vedtaget med de præmisser. Det er den vej, vi gerne vil gå på området. Denne planlov giver de lokale myndigheder mulighed for at planlægge i langt højere grad, end det har været muligt tidligere. Og vi giver lokalbefolkningen mulighed for at få nogle aktiviteter ude i lokalsamfundene.

Det kan jeg simpelt hen ikke se problemet i, men det er jo der, vandene skiller. Jeg synes da, at det er en ærlig sag, at vi ikke er politisk enige om det her, og det vil debatten jo vise med de næste ordførere, der kommer. Vi er ikke enige om denne her sag, og så stemmer vi om det, og så er den sag klar.

Første næstformand (Svend Auken):

Det gav anledning til nogle korte bemærkninger. Fru Elsebeth Gerner Nielsen og derefter fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Undskyld mig, men jeg glemte en bemærkning til fru Pernille Blach Hansen før. Jeg vil bare lige minde fru Pernille Blach Hansen om, at det at kalde sig statistiker ikke er en beskyttet titel.

Og så til hele diskussionen om eksperter. Hvis jeg sad i Dansk Byplanlaboratorium lige nu, så ville jeg være nervøs. Dansk Byplanlaboratorium er kommet med et meget kritisk høringsvar, og som jeg hører hr. Eyvind Vesselbo, er det et høringsvar, man ikke bryder sig om, og det lyder også, som om hr. Eyvind Vesselbo ikke mener, der er meget fagligt belæg bag det, som f.eks. Dansk Byplanlaboratorium siger. Ellers også har jeg misforstået hr. Eyvind Vesselbo.

Med det udgangspunkt vil jeg spørge, om der nu er fare for – og det tror jeg ikke der er, men jeg vil gerne have, at hr. Eyvind Vesselbo bekræfter det – at Dansk Byplanlaboratorium bliver nedlagt, fordi det nu kommer med et høringsvar, regeringen ikke kan lide.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Konklusionen på den her debat må jo så være, at der ikke er nogen, der ved, hvilke konsekvenser den her lov får. Det vil vi først se efterfølgende. Regeringen ved det ikke, og den er heller ikke interesseret i at vide det.

Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Hvis det nu viser sig, at der kommer utrolig mange boliger i det åbne land – Venstre tror det ikke, men hvis der gør – vil man så lave loven om? Vil man så se på det igen og tage fat i det, der ikke harmonerer, og der, hvor der kommer utilsigtede virkninger på vores natur og på vores miljø?

Hr. Eyvind Vesselbo slår så meget på de lokale myndigheder, men de kan jo ikke sige nej. De lokale myndigheder har ikke mulighed for at sige ja eller nej til en medhjælperbolig eller en aftægtsbolig, fordi en landmand med en gård på over 30 ha har krav på en medarbejderbolig og en aftægtsbolig uden at søge om tilladelse.

Så hvordan kan det gavne de lokale myndigheders planlægning, at folk får mulighed for at lægge nogle boliger, stort set hvor de vil, uden at

søge om tilladelse? Hvad skal byrådet bruge det til?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen: Det er ikke mig, der har kaldt mig selv for statistiker, det har jeg aldrig nogen sinde gjort, for det er jeg ikke. Jeg har en helt anden uddannelse, men det har i øvrigt ikke noget med sagen at gøre her.

Så vil jeg sige til fru Pernille Blach, at det spørgsmål, fru Pernille Blach Hansen stillede, var jo et hypotetisk spørgsmål, og jeg svarer ikke på hypotetiske spørgsmål her fra talerstolen.

Vedrørende de lokale myndigheder, ja, så drejer det sig om det, der egentlig er det centrale i det her. Det er derfor, jeg siger, at der nok er lidt problemer med at sætte sig ordentligt ind i lovgivningen her, for det drejer sig her om, at landzonekompetencen bliver overdraget fra amterne til kommunerne.

Det er det, hr. Søren Egge har argumenteret mod, og det er det, hr. Carsten Hansen har argumenteret mod. Det burde vel egentlig på det her tidspunkt være gået op for fru Pernille Blach Hansen, at det, det drejer sig om, er, at lokalpolitikkerne skal have en mulighed for at få indflydelse her.

Så vil jeg sige, at det, den her debat jo har vist, er, at de, der ikke stemmer for dette lovforslag, siger nej til udvikling på landet, nej til, at en medhjælper kan bo i nærheden af sit arbejde, nej til, at ældre generationen kan bo på gården, hvis de ønsker det, nej til, at vi udnytter boliger, der ellers står tomme og måske forfalder, nej til, at vi bruger vores bygninger, nej til, at vi bruger ressourcerne, vi har taget fra jorden, på en bæredygtig måde, nej til, at vi understøtter lokalsamfundene, nej til, at lokalsamfundene får bedre mulighed for at bevare deres daginstitutioner, skoler og butikker, nej til at udtrykke tillid til folkevalgte rundt om i kommunerne, nej til, at små virksomheder må udvide, og nej til, at kommunen kan bestemme i byzonen.

Det var jo mange nej, og den måde, miljøpolitikken føres af oppositionen i dag på, er: Nej, nej, ingen konstruktive forslag.

Carsten Hansen (S):

Jeg er nødt til at sige til hr. Eyvind Vesselbo som en indledning til min ordførertale, at de, der siger ja, har det i det mindste sjovere. Det er rigtigt. Men der er også noget, man er nødt til at

sige nej til, fordi tilbuddet kan blive så lunkent, at man ikke synes, det er sjovt at være med mere.

Det har jo været en debat om tillid til nogle personer ude i amterne og andre steder. Jeg er nødt til at sige, at vi har stor tillid til amterne. Lad mig citere hr. Esben Munk Sørensen, som jo snart er blevet gjort til det store dyr i Åbenbaringen her, men lad mig citere ham alligevel:

»Det er stort set alle ansøgninger om tilladelse i det åbne land, der får en amtlig velsignelse og godkendelse, og dermed falder forestillingen om, at det er amterne og landzonenloven, der sætter udviklingen i stå.«

Esben Munk Sørensen er ansat ved Forskningscentret for Skov og Landbrug. Man har gennemgået 543 byggesager fra seks kommuner og to amter, og i 94 pct. af tilfældene fik ansøgerne lov til at bygge.

Problemet er for hr. Eyvind Vesselbo og miljøministeren jo i virkeligheden, at nu vil man give tilladelse, uden der skal være dokumentation. Man kan frastykke en bolig, når man sælger den, og dermed hive fortjenesten i land på den, og det er det, vi selvfølgelig er modstandere er. Man vil totalt ændre det åbne land med en mulighed for uden dokumentation at bygge op til 240.000 ekstra boliger ude på landet. Det er, som der stod i Politiken, danmarkshistoriens største byggetilladelse. Det er ganske alvorlige tal.

Kl. 16.05

Jeg har stillet ministeren spørgsmål 31, og det er mig, der har stillet både spørgsmål 31 og 32, og man forventer jo, at når man som parlamentariker stiller ministeren et spørgsmål, så får man også det klareste mulige faktuelle svar og ikke kun en eller anden tro på, hvad miljøministeren mener på baggrund af de 16 sager, der har været, mens miljøministeren sad i Naturklagenævnet. 16 sager har der været om aftægts- og medarbejderboliger i de år, ministeren har siddet der, og det er så det, man bygger hele sin lovgivning på, frem for faktuelle tal. Jeg synes, det er ganske groft, og vi må efterspørge: Ligger der tal, ligger der kvalificerede bud fra smagsdommere, eksperter og andre, som miljøministeren gemmer et eller andet sted?

Jeg kan godt forstå, at SF rejste spørgsmålet om en folkeafstemning. Sidst der var folkeafstemning på begæring af 60 medlemmer af Folketinget, husker jeg jo ikke. I 1963 var jeg en forholdsvis lille dreng og skulle til at starte i skolen. Men vi kan sige, at det her får lige så vidtgående konsekvenser, som jordlovsforslagene havde

dengang, hvis det ikke får mere vidtgående konsekvenser.

Jeg er nødt til at sige, at vi har overvejet det for og imod, og vi er nået frem til den beslutning, at det er et instrument, vi meget nødig vil bruge, men vi vil godt sige, at det her forslag får så alvorlige konsekvenser, at vi overvejede det ganske alvorligt. Men vi nåede altså til den konklusion, at vi ikke kunne støtte folkeafstemningskravet, og jeg kan sige her, at mig bekendt har vi aldrig nogen sinde taget det våben i brug fra Socialdemokratiets side. Sidste gang var det jo de borgerlige partier, der gjorde det.

Det skal også meldes så klart ud som overhovedet muligt, at hvis vi får magt, som vi har agt, så vil vi rulle alt det, vi kan, tilbage her, ingen som helst tvivl om det, men der er selvfølgelig inden den tid sket det, at der bygget en masse ekstra boliger, og man har fået smadret en del af den gode landzonenlov og den gode lov, vi har haft tidligere.

Jeg sagde også ved andenbehandlingen, og jeg sagde det ved førstebehandlingen: Vi, stort set samtlige partier uden for regeringen og dens støtteparti, bad om at få det her lovforslag delt i mindst to. Selv hr. Ole M. Nielsen, som nu bryster sig af at have forlig med regeringen, bad om at få delt det i to. Nu i dag er han jo næsten den mest aktive forsvarende for lovforslaget, men alligevel. Vi havde gerne set, at man havde givet sig tid. Vi havde gerne set, at man havde taget en ordentlig og saglig debat, og vi havde gerne set, at man havde fulgt nogle af Wilhelmsudvalgets mange, mange anbefalinger.

Stort set samtlige forslag, også ændringsforslagene, går jo lidt imod, og når miljøministeren sagde, at jeg roste alle ændringsforslagene og sagde, at de var gode, så passer det ikke. Det kan vi gå hen og finde i forhandlingerne. Det, jeg sagde, var, at det var forbedringer i forhold til det oprindelige lovforslag. Jeg vil da også gerne herfra sige, at jeg synes, det er prisværdigt af ministeren, når han haster sit lovforslag igennem og laver parallelhøringer, og hvad ved jeg, fordi det er ren ideologi, at man skal have det igennem, at han så i det mindste lytter. Men det viser også, hvor uigennemtænkt det var, når der skal mindst 15 ændringsforslag fra ministeren til for at få lovforslaget til at fungere bare nogenlunde rimeligt ifølge de høringssvar, vi har set.

Vi har diskuteret meget, hvor mange boliger der kan være tale om. Jeg har sådan været inde, inden jeg gik på talerstolen i dag, og kigget på, hvad der lå af høringssvar, og jeg har, som jeg

har citeret det en gang i dag, fundet det hørings-svar fra Gert Karkov fra Landboforeningerne, nemlig at de ikke er særlig interesserede i at have huse liggende spredt rundt omkring, at de ved, det senere kan give anledning til problemer, nabogener, miljøkonflikter og give anledning til restriktioner for landbrugspolitikken. Det kan også føre til indsnævring af produktionsmulighederne, og de har ikke set nogen nye høringssvar. Der står også, at de faktisk godt vil have placeret mindre erhvervsvirksomheder der, hvor man plejer at lægge dem, nemlig i særlige områder i byerne.

Dansk Byplanlaboratorium, som kommenterer både detailhandelsdelen og søreme også landzonedelen, siger, at de foreslåede ændringer altså vil øge presset på det åbne land, specielt i egne af landet med kraftig økonomisk udvikling, hvor presset på boliger og byggegrunde i byzonen i forvejen er stort, dvs. i hovedstadsområdet og i de større byer, hvor der i forvejen er et pres på de rekreative områder.

Dansk Vandværksforening er meget bekymret over alle de gyllebeholdere, der nu skal spredes ud over det ganske danske land, og der vil jeg da gerne rose ministeren for, at de skal fjernes, når de ikke er i brug længere. Men man er voldsomt bekymret for den ammoniakspredning, der kan risikere at ske.

Jeg vil da også rose ministeren for, at der nu skal plantes lidt omkring dem. Som Dansk Folkepartis ordfører sagde, kan det da være, at det kan blive godt for vildtet, når der også bliver plantet, men jeg spørger mig selv: Skal der dog være en gyllebeholder inde midt i det?

Kl. 16.10

Vi kan gå videre. Så kommer der noget fra Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, der henstiller, at man nøje overvejer konsekvenserne af at give adgang til at opføre en aftægtsbolig og en bolig til en slægtning, der skal overtage landbrugsejendommen, eller en bolig til en medhjælper, der ikke er nødvendig for driften. Det er det nemlig ikke, når man kun har 30 ha. Der er vist ingen landbrug på 30 ha, der har brug for en medhjælper.

Hvis den foreslåede ændring udnyttes, vil den kunne betyde en spredning af boligbebyggelsen i det åbne land og på sigt indebære voldsomt store vanskeligheder med hensyn til placering og lokalisering af det fremtidige landbrugsbyggeri i det åbne land. Det gælder da for pok-

ker vel stadig, når vi snakker 240.000 ekstra boliger. Dansk Familielandbrug, Landboforeningerne opfordrer derfor kraftigt til, at der som i de nugældende regler kun er tale om erhvervs-mæssigt nødvendige medarbejderboliger, der kan opføres uden landzonetilladelse og kun i særlige tilfælde tillades, hvis det er frastykning, vi taler om. Så står der, at det er deres holdning, at de nugældende regler om etablering og udvidelse af virksomheder i overflødiggjorte landbrugsbygninger er tilstrækkelige. Det gælder vel stadig væk. Det gælder da vel stadig væk.

Som afslutning vil jeg sige, at vi står over for nogle kæmpemæssige natur- og miljømæssige udfordringer i det åbne land. Der foreligger, som jeg sagde, en grundig og massiv dokumentation i Wilhjelmudvalgets arbejde for det, og de gældende bestemmelser, som er i den nuværende regionplansrevision, har kun fungeret siden 2001. Det er derfor efter vores mening ikke muligt at vurdere deres virkning, og vi mener, at det havde været hensigtsmæssigt at vente, til sådan en evaluering var gennemført.

I stedet for en grundig analyse af opgavens omfang og karakter og nogle fremadrettede bud, har VC-regeringen blot foreslået en række lappeløsninger, som ikke giver noget svar på de udfordringer, vi står over for, hverken hvad angår vores miljø, vores bosætning, vores rekreative udfoldelsesmuligheder, adgangen til naturen eller vores kulturhistoriske arv på landet.

Sammenfattende kan vi sige, at den nye planlov, der er den mest omfattende ændring, vi har set siden den allerførste planlov, er kortsynet, den er upræcis, den er for lidt, og den er for slap og stik imod de visioner, der ligger i den nuværende planlov, med den sunde balance, der burde være i det.

Vi forstår ikke, man ser stort på det. Vi forstår ikke, man ikke har villet forhandle, dele lovfor-slaget op i to, vi forstår ikke det lovsjusk og den travlhed, der har været omkring det. Der havde måske været delelementer, vi kunne have for-handlet os til rette om og have skabt en bred opbakning.

Det, der er fakta nu, er, at der er skabt enorm usikkerhed om grundlaget for landzoner i det ganske danske land.

Vi signalerer i hvert fald lige så tydeligt, vi kan, at vi ændrer det her, så snart vi kan, så snart vi kommer til igen. Derom skal ingen tvivl herske.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Efter at jeg nu har lyttet til debatten, kan jeg kun sige, at for mig at se er der en vældig sammenblanding af tingene. De 240.000 boliger, som Esben Munk Sørensen har angivet, står der skulle komme til at ligge i det åbne land, og så er det, som om der ikke bliver skelnet mellem, om det er boliger i eksisterende landbrugsbygninger, eller om det er nye boliger. Det er, som om det hele bliver blandet sammen i debatten. Så jeg vil gerne spørge hr. Carsten Hansen, om han ikke kan bekræfte, at meget af det kommer til at være i eksisterende boliger, altså får det ingen betydning for det åbne land.

Så lyder det til, at man kender hans rapport, men jeg har ikke set den. Så jeg vil gerne spørge: Hvor mange har han trukket fra, når det gælder indretning af noget, der i forvejen ligger i landsbyer, fordi mange af gårdene ligger i landsbyerne? Hvor mange har han trukket fra i Sønderjylland? I Sønderjylland er det sådan, at der er aftægtshuse.

Så vil jeg også gerne spørge, om han også har trukket dem fra, som hverken vil eje eller have familien i nærheden.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Når nu hr. Carsten Hansen vil have sådan en folkeafstemning, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke også har deltidsløvforslaget med. Altså tag to og betal for én. Det er der noget i. Der var da noget at stemme om. Der er også rigtig ideologi i den sag der. Hvorfor skal vi ikke have den med? Jeg synes, han skal snakke med sit bagland i partiet om det.

Så vil jeg også gerne have bekræftet, som også fru Helga Moos var inde på, at der er ikke tale om at bygge i det åbne land. Der er tale om eksisterende bygninger eller i tilslutning til eksisterende bygninger. Det er ikke det samme som på udsigtsbakketoppe, som det bliver beskrevet.

Kan hr. Carsten Hansen bekræfte, at kommunen skal tage stilling til, at der er behov for en medarbejderbolig? Kan hr. Carsten Hansen bekræfte, at når der er snak om, at man bekymrer sig om drikkevandsforsyning, er der også på landet kloakeringspligt, at man ikke bare leder det ud i den nærmeste bæk, som man gjorde engang?

Kl. 16.15

Så er det, jeg undrer mig over, at det nu pludselig er blevet til et problem for Socialdemokra-

terne, at der kan bygges boliger, oven i købet i gode omgivelser. Det er sandelig svært at forholde sig til det problem, at der nu er risiko for, at der bygges 26.000 boliger på Fyn! Ja, jeg kalder det en chance. Jeg kalder det overhovedet ikke en risiko, men det er en lidt urealistisk chance, desværre.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu nævnte hr. Carsten Hansen selv denne folkeafstemning, og det virker jo lidt underligt at fare op som en løve og sige, at man gerne vil have en folkeafstemning, og så falde ned igen som et lam. Der må jo ligesom være lidt konsekvens i den politik. Først får man medierne til at hoppe med på et eller andet tema om en folkeafstemning, og så står man her på talerstolen og siger, at det vil man sådan set ikke alligevel. Jeg synes, det er fint, at man er kommet til fornuft, men det virker sådan lidt ukoordineret og lidt som mangel på planlægning at gå ud og køre sådan en sag op.

Så vil jeg godt spørge hr. Carsten Hansen konkret: Vi har nu hørt, at man ikke kan bygge i det åbne land, vil hr. Carsten Hansen bekræfte, at det ikke er muligt at bygge i det åbne land?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til fru Helga Moos skal jeg sige, at der ikke er nogen, der anfægter det tal, hr. Esben Munk Sørensen har fremlagt. 240.000 er det, der som maksimum kan bygges. Men vi har jo ikke, på trods af at vi har spurgt, fået nogen faglig dokumentation af ministeren, og så må vi gå ud fra, at det er det maksimale antal, der kan komme.

Jeg sagde så, at på Fyn kan det dreje sig om 26.191, hvis vi bruger den beregningsmetode. Beregningsmetoden går på, at der er 20.000 landbrug, som har over 30 ha. De kan altså bygge en aftægtsbolig, en medhjælperbolig og en bolig i en overflødig landbrugsbygning.

Så vil jeg godt sige, når vi snakker om det åbne land, og det er også et svar til hr. Eyvind Vesselbo, at hvis man bygger en ny aftægtsbolig eller en ny medarbejderbolig, bygger man altså ved siden af den gård, der eksisterer i forvejen. Og så er det et spørgsmål om, hvad definitionen er på, hvad der er åbent land.

Når vi snakker gyllebeholdere, vil de altså også komme til at ligge ude i det åbne land med lidt beplantning omkring, men de skal dog fjernes igen.

Så der vil da blive bygget, og vores landskab vil ændre sig voldsomt i de næste år, især omkring de større byer. Smagsdommerne, eksperterne, Dansk Byplanlaboratorium osv. beskriver jo, at det er det, der vil ske. Man kan i hvert fald ikke sige, at man ikke er blevet advaret, når det er det, vi taler om.

Til hr. Ole M. Nielsen: Vi vil jo gerne diskutere deltidsløvsforslaget ganske mange gange, det er ikke nær det, men det er jo ikke det, vi diskuterer i dag. Jeg siger bare – det er også til hr. Eyvind Vesselbo – at vi synes, det var helt relevant, at SF rejste den problemstilling, for det her vil ændre det danske kulturlandskab, det danske landskab, som vi kender det.

Det er et instrument, som vi har overvejet, og det er helt relevant, at man har lov til at overveje sine politiske muligheder; det gør Venstre og andre partier også. Der er ikke noget med, at vi har ladet nogen hoppe på nogens limpind eller noget som helst andet, men jeg kan godt forstå, at Venstre blev bange, for hvis det her blev en afstemning om Venstres og regeringens miljøpolitik, så havde man på forhånd tabt den. Men vi afstod fra det, for vi mener som sagt, at det er et instrument, som man skal være meget varsom med at bruge, og vi har i denne sag vurderet, at vi ikke vil gøre brug af det.

Vi melder også så klart ud, som vi overhovedet kan, og jeg vil godt sige, at det var efter en moden overvejelse om for eller imod. Sådan er det jo. Vi har først taget beslutningen på gruppemødet i dag, for vi ville have alle argumenter belyst. Det er vel ethvert partis ret at gøre den slags i forhold til en folkeafstemning. Vi tog så ikke den beslutning i dag, men vi kan søreme godt forstå, at SF rejste et krav om folkeafstemning, og det har enhver lov til at gøre sit til.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Nu begynder det at blive lidt sjovt. Først var det 240.000 – nu er det blevet til 20.000 gange 3, men det ene skal altså ligge i eksisterende byggerier, så kan det kun blive gange to, og så er vi nede på 40.000, og så har vi stadig væk ikke trukket dem fra, som ligger i landsbyerne, for hvis de skal bygge ved siden af sig selv, kan de ikke bygge ude i det åbne land. I det hele taget må de slet ikke bygge i det åbne land. Der er jo noget, der ikke hænger sammen.

Det eneste, jeg vil sige, er, at hvis man er så imponeret af en eller anden rapport, hvor der står et eller andet tilfældigt tal, at man fuldstæn-

dig holder op med at tænke selv, er der da noget ravende galt.

Kl. 16.20

Så vil jeg gerne spørge om, hvordan det ser ud på Fyn, hvor vi har alle de her firelængede stråttækte tomme landbrugsbygninger, hvor folk kommer i deputation, for at vi skal gøre et eller andet for at bevare kulturmiljøet, for at vi skal sikre, at disse landbrugsbygninger kan benyttes til noget fornuftigt, nemlig til boligbyggeri eller til indretning af boliger. Jeg vil spørge, om hr. Carsten Hansen vil lægge sig ud med hele Fyn.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er ikke, fordi jeg har mange intentioner om at forlænge debatten, for jeg tror ikke, at den kan tilføjes meget nyt.

Men jeg kunne godt have lyst til at spørge hr. Carsten Hansen: Hvis der skal opføres et nyt stuehus ved et landbrug, hvor kan man så få lov til at bygge det? Kan man få lov til at bygge det 300 m fra de oprindelige landbrugsbygninger, eller skal der, hvis det går ud over 100 m, en speciel ansøgning til? Har man eksempler på, at man kan bygge længere end 100 m væk?

Hvis man nu har bygget en medarbejderbolig eller en aftægtsbolig, skal den så fortsat ligge inden for de bestående rammer, altså inden for 50-100 m fra kernen i gårdområdet, og ikke ude i det åbne land?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg fik ikke bekræftet af hr. Carsten Hansen, at kommunen skal godkende, at der er behov for en medarbejderbolig eller en aftægtsbolig. Man ryster på hovedet, men så må man jo komme op og sige det, og så skal jeg dokumentere det bagefter.

Kan man bekræfte, at der er kloakeringspligt på landet, så der ikke er noget om det der skræmmebillede om en trussel for drikkevandsforsyning?

Så er det i øvrigt morsomt, når man skal søge argumenter, kan man lave alliancer med Fanden selv – undskyld jeg bruger det ord om Gert Karkov – for hans argument for at advare imod det her var nemlig naboproblemer. Han er bange for, at han generer for mange, når han er ude for at sprøjte. Det er jo ikke lige nøjagtigt Socialdemokratiets argument. Men ham kan man godt tage til indtægt, selv om han endda er stået af

igen. Der er jo ikke mange gode argumenter i det.

Og så igen: Der er ikke tale om det åbne land. Der er tale om at udnytte eksisterende bygninger rundt omkring, og det må være et gode, at de bliver udnyttet, i stedet for at de står og forfalder.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg skal ikke blande mig i Socialdemokratiets vurderinger af og overvejelser om en folkeafstemning, men det kunne jo være, at man i andre sager måske fremover skulle overveje tingene, før man støttede forslag. Det kunne jo være, at det fremmede den saglige behandling af sagerne.

Jeg fik ikke helt svar fra hr. Carsten Hansen på, om det er muligt at bygge i det åbne land. Er det sådan, at en bolig eller en bygning, der ligger tæt på en landbrugsbygning, er placeret i det åbne land? Et helt klart spørgsmål: Kan man bygge i det åbne land?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Vi har jo meget diskussion om, hvad det åbne land er, og jeg skal ikke gøre mig til smagsdommer eller ekspert på det område. Men jeg kan forstå på sagkundskaben, det er også et svar til hr. Kirk, at man må bygge op til 100 m fra eksisterende landbrugsbygninger uden dispensation, og at man i øvrigt altid får dispensation.

Men jeg er så nødt til at spørge Venstres ordfører, om landzoner ikke er det åbne land? Er en landzone ikke det åbne land? Det ligger da i hvert fald uden for byzonen, det kan vi da godt blive enige om, så et eller andet sted hænger det sammen.

Så er jeg blevet spurgt meget om dokumentationen, og jeg skal oplyse til hr. Ole M. Nielsen og de mange spørgere fra Venstre, at hvis man ser på spørgsmål 40 – nu håber jeg, at hr. Ole M. Nielsen har det med – spørges der:

»Hvor mange medhjælperboliger og boliger i det hele taget kan der opføres i tilknytning til en landbrugsejendom? Og skal der foreligge dokumentation for, at vedkommende medhjælper er ansat ved det pågældende landbrug?«

Jeg skal ikke citere hele svaret, men der står nederst:

»Der er ikke i lovforslaget fastlagt krav om dokumentation for, at der er ansat en medhjælper. Bestemmelsen skal kunne tage højde for, at

det kan være nødvendigt, at medhjælperboligen opføres, før der er indgået et ansættelsesforhold.«

Det vil sige, at der ingen krav er om dokumentation. Det var et svar til hr. Ole M. Nielsen, hr. Eyvind Vesselbo og fru Helga Moos om dokumentationen.

Kl. 16.25

Derudover vil jeg godt sige til hr. Ole M. Nielsen, at i forhold til kommunerne er det jo kun, hvis man går ind i sagen, for hvorfor skulle man ellers lave det om? Og jeg må sige til hr. Ole M. Nielsen – jeg har sagt det før, men jeg skal gerne gentage det for tredje gang i dag – at nogle af de der smagsdommere, eksperter osv. har gennemgået sagerne for to amter og seks kommuner, og i 94 pct. af tilfældene gik byggetilladelsen igen under den nugældende planlov.

Men problemet er jo, og det er det, der er problemet for det frihedselkende Venstre og andre, at der efter den nugældende lov skal foreligge en dokumentation. Det skal der ikke i den kommende lov. I virkeligheden betyder det jo, at man kan bygge, når man vil. Lad os antage, at landmanden har 5 år tilbage i sit aktive arbejdsliv, så kan han uden dokumentation bygge en medhjælperbolig – sådan til, hvis der kommer én og passer katten eller hønsene et par gange om ugen – og så kan han, når han sælger jorden, også frastykke medhjælperboligen.

Jeg vil i hvert fald gerne have, at der er andre, der vil dokumentere, at det er ikke bliver sådan, for det er det, det handler om.

Og medhjælperboligen kan ligge meget naturskønt, have en grøn bakke, og ligge inden for 100 m, ellers kan landmanden få en dispensation, hvad han i øvrigt også kunne få med den nugældende lov, eller medhjælperboligen kan ligge tæt ved en strand, og så er der rigtig penge i det, især i det område, vi er i nu. Det er det, der er det helt store problem.

Til fru Helga Moos skal jeg sige, at det er altså ikke min opgave. Det er ikke mig, der har ministeriet i ryggen. Men jeg kan se, hvad en anerkendt forskningsmedarbejder kommer med af tal. Og ingen har endnu kunnet anfægte, at op til 240.000 ekstra boliger er det, der bliver mulighed for. Den mulighed vil man udnytte ganske mange steder, især i nærheden af de store byer.

Jeg kan konstatere, at samtlige fraråder, at man lægger virksomheder, der støjer og forurener og alt muligt ude i overflødiggjorte landbrugsbygninger, selv landbruget mener, at de

virksomheder burde ligge i byens industriområder.

Der er ikke ét høringssvar, ud over KL's, der er positivt, ikke ét ud af de 87, tror jeg der var. Jeg har læst dem alle sammen grundigt flere gange og understreget, hvor jeg synes, at det var nødvendigt. Der er ikke ét. Hvis man siger, at svarene er positive i dag, må vi så se de svar? Det foreligger ikke som dokumentation nu, selv om Venstre kræver dokumentation fra mig. Men jeg må sige, at det er ikke det, vi hører.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Ole M. Nielsen, tredje og sidste.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må jo så læse op af svaret på spørgsmål 90, hvor der står:

»Kommunen modtager den omhandlede sag om ansøgning om en byggetilladelse, og da ejendommen ligger i landzone, skal ansøgeren i forbindelse med ansøgning redegøre for, hvorfor der ikke kræves en landzonetilladelse. Det vil sige, at ansøgeren skal oplyse, at der er tale om enten en bolig, der skal bruges i forbindelse med et generationsskifte eller til en medhjælperbolig.

Disse oplysninger må kommunen som udgangspunkt lægge til grund. Er kommunen i tvivl om, hvorvidt ansøgeren har til hensigt at opføre en aftægts- eller medhjælperbolig, kan den bede om nærmere oplysninger, herunder oplysning om navne på den eller dem, der skal bo i huset. Er der tale om en medhjælperbolig, må kommunen dog efter omstændighederne af finde sig med en oplysning om, at medhjælperen først skal ansættes, når boligen er opført.«

Det betyder altså, at der skal være en produktion, der giver basis for en medarbejderbolig, selvfølgelig.

Det svar er i hvert fald nyere end det, hr. Carsten Hansen refererer til. Jeg må formode, at hvis der er divergens mellem dem, er man kommet til fornyet erkendelse senere i forløbet, og så må det være det, der er gældende.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Vi har været igennem mange ting og mange diskussioner i dag, men hr. Carsten Hansen har endnu ikke fortalt Folketinget, hvorfor hr. Carsten Hansen og Socialdemokratiet ikke ønsker, at kommunerne skal overtage landzonekompetencen fra amterne. Det mener jeg er en meget

vigtig ting i det her; det er jo et af de centrale punkter.

Er det sådan, at hr. Carsten Hansen ikke har tillid til, at de lokale kommunalpolitikere kan klare det her? Og er det sådan, at hr. Carsten Hansen og Socialdemokratiet har nogle andre områder, hvor hr. Carsten Hansen vil mene, at kommunalbestyrelserne ikke kan klare det, altså skoleområdet, ældreområdet, idrætsområdet? Det synes jeg da vil være vigtigt at få et klart svar på, for så må man jo tage højde for det ved næste kommunalvalg.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Hr. Carsten Hansen taler om en anerkendt forskningsprofessor. Jeg vil gerne spørge: Anerkendt af hvem? Altså det, han er kommet frem med, og måden, det bliver brugt på, synes jeg ikke, der er nogen særlig anerkendelse at give for. Jeg vil stadig væk gerne spørge hr. Carsten Hansen, om han ved, om denne anerkendte forskningsprofessor har fratrukket gårdene, der ligger inde i landsbyerne, har fratrukket gårdene i Sønderjylland og har fratrukket dem, der ikke vil bo sammen.

Hvis han bare tager et råt tal og ikke fratækker de ting, og hvis hr. Carsten Hansen ikke kan forstå, at de skal fratækkes, må jeg sige, at så er det hr. Carsten Hansens dømmekraft, der er noget i vejen med. Det, jeg prøver at finde ud af, er, om det er professoren eller hr. Carsten Hansen, der har problemer.

Og i forhold til Fyn og alt det stråttækte og alt bindingsværket: Skal det bevares, så skal der bo folk derinde. Kan hr. Carsten Hansen være enig med mig i det, eller vil han have revet de bygninger ned, så kulturmiljøet forsvinder fra Fyn?

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Tidligere i debatten sagde fru Pernille Blach Hansen: Kan vi ikke få fakta på bordet og få nogle tal for, hvor mange huse der bliver bygget? Sådan et udsagn, synes jeg, er udtryk for en utrolig gammelkommunistisk planøkonomisk tankegang, for det er da op til hver enkelt, hvad man vil bygge, og det kommer da helt an på, hvad folk har lyst til at gøre.

Så vil jeg gerne spørge hr. Carsten Hansen, om Socialdemokratiet har noget imod, at der er liv på landet, liv i landdistrikterne. Ønsker So-

cialdemokratiet, at det danske land skal ligge hen som et naturreservat?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det er en fornøjelse, når der er fire korte bemærkninger, for så får man jo lidt ekstra tid til at svare.

Til hr. Ole M. Nielsen: Det er præcis der, hvor forskellen på den gældende planlov og den fremtidige planlov, der bliver vedtaget i dag, ligger. Det er jo bl.a. forskellen i dokumentationskravet. Hvorfor ellers ændre på det?

Som jeg refererede den undersøgelse, som er foretaget af Forskningscenteret for Skov & Landskab, viste det sig, at 94 pct. af tilladelserne gik igennem. Men forholdet var jo, at det i forvejen skulle dokumenteres, at det skulle bruges til en medhjælper- eller aftægtsbolig. Der ligger nogle ændringer i forhold til butikker, og der ligger ændringer i forhold til brug af tidligere landbrugsbygninger osv. Men det er jo præcis det.

Ifølge det svar, vi har fået her, må det da stå til troende, at der ikke skal være dokumentation i forhold til det. Kommunerne kan jo, hvis de er i tvivl, senere hen undersøge det. Men det er præcis forskellen på de to love, ellers var der jo ingen grund til at lave det om, sagt til hr. Ole M. Nielsen. Det er jo det, det handler om.

Der er ikke i lovforslaget fastlagt krav om dokumentation for, at der skal være ansat en medhjælper. Bestemmelsen vil tage højde for, at det kan være nødvendigt, at medhjælperboligen opføres, før der er indgået et ansættelsesforhold. Det vil sige, at man bare kan opføre den og så sige: Hov, jeg regnede med, at jeg skulle have en medhjælper.

Jamen det er det, der står her, vil jeg sige til hr. Ole M. Nielsen. Jeg er nødt til at sige, at det ikke er noget, jeg finder på, for jeg citerer direkte fra et svar fra miljøministeren.

Til hr. Eyvind Vesselbo: Hr. Eyvind Vesselbo forsøger på alle mulige måder at tilsløre, at han ikke har sat sig ordentligt ind i stoffet, og så skal det gøres til en tillidsafstemning imellem amterne og kommunerne. Det gider vi altså ikke være med til. Jeg er nødt til at sige, at vi har kæmpestor tillid til, at amterne administrerer det her, og de har også vist at gøre det på fremragende vis.

Når vi kigger på de frikommuneforsøg, som var tidligere, var det faktisk sådan, at visse kommuner agerede, som om landzonebestemmelser-

ne var ophævet. Det står i et svar fra ministeren om evaluering af frikommuneforsøgene. Kommunerne gav tilladelse til 9 ud af 10 ansøgninger og henlagde dermed reelt administrationen af landzonebestemmelserne til Naturklagenævnet, og ikke mindst mange beboerne ankede tilladelserne, og hver tredje tilladelse blev omgjort.

Det hedder bl.a. i Indenrigsministeriets rapport fra 1994, at kommunerne har administreret landzonebestemmelserne mere liberalt, end det var hensigten med loven. Det vil sige, at det erfaringsgrundlag, vi har med kommunerne, er, at man især i mindre kommuner, hvor man nogle steder selvfølgelig har et helt anerkendt behov for, at der skal ske en udvikling, ikke kan modstå presset.

Kommer der en og vil lægge en bolig, ser man måske stort på miljøhensyn, på lokale interesser om vandmiljø osv., og så får man placeret nogle boliger forkert og for dårligt og miljømæssigt ude af trit med tiden. Det er selvfølgelig det, vi er bange for.

Det kan da godt være, at de kommuner, der har lavet den her rapport, er smagsdommere, og sådan nogle kan man ikke lide i Venstre, men det er måske ude i de kommuner, hvor Venstrefolk er flest, at de har administreret i forhold til de konklusioner, som er i rapporten fra det frikommuneforsøg, hr. Eyvind Vesselbos eget parti satte i værk.

Kl. 16.35

Til fru Helga Moos: Jeg er nødt til at sige, at det jo ikke er min opgave at bevise, om de tal holder. Det har ministeren og fru Helga Moos' parti stort set hele ministeriet til. Man kunne være kommet med nogle tal i tide, men her er der altså en professor, der kommer med nogle tal, og det er da dem, vi må tage ad notam, 26.191 boliger ekstra kan der blive i det fynske land, og en stor del af dem, to tredjedele af dem, er nye boliger. Det er da ikke et landskab, vi ønsker os; det gør vi i hvert fald ikke i Socialdemokratiet.

Til fru Gudrun Laub skal jeg sige, at selvfølgelig ønsker vi liv på landet, det er da klart, men vi ønsker, der skal være forskel på by og land. Det kan godt være, Venstre ikke ønsker sig det, men det gør vi, og derfor er vi imod det her lovforslag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Freddie H. Madsen som ordfører.

Freddie H. Madsen (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører ikke kan være til stede, er jeg blevet bedt om at fremlægge vores partis holdning til L 59.

Det er således, at dansk landbrug efterhånden er blevet så stort, at man har behov for at have medarbejdere tilknyttet gården og have en bolig så tæt på gården som overhovedet muligt. Det vil også give et bedre miljø for bl.a. de dyr, som man har på gården.

Hvad angår aftægtsboliger, er vi i Dansk Folkeparti af den opfattelse, at det giver en bedre livskvalitet for den ældre, som har drevet gården før, og som nu kan få lov til at gå til hånde ved gården.

Jeg synes egentlig, at det kun drejer sig om boligpolitik. Den boligpolitik, man her vil føre, er, at man siger, det giver mulighed for at bygge 240.000 boliger, og man regner så med, at det er noget i den stil, der skal bygges. Der er ingen her i salen, der kan sige, om det er 5.000, 10.000, 15.000 eller 25.000 boliger, der vil blive bygget. Det er noget, tiden vil vise.

Jeg går så ud fra, at man fra de øvrige partier er enig i – jeg har ikke hørt andet i hvert fald – at der ikke er noget nyt i, at man på de nedlagte landbrugsejendomme, som ligger rundtomkring, vil få mulighed for at lave en forretning eller en mindre virksomhed. Der er altså ikke tale om store virksomheder, der er tale om små virksomheder med 5-6 medarbejdere, som man får mulighed for i disse bygninger.

Det er ikke noget nyt, at man kan de her ting. Det er jo sådan i dag, at man søger kommunen om at få lov til at lave disse boliger, og det er jo sådan, at man også i dag anmoder kommunen om at få lov til at lave en virksomhed, og så søger man om det. Enten anbefaler kommunen det eller siger nej til det, og så går det videre til amtet.

Jeg synes, det er en god ting, og jeg synes, det er en glædelig dag i dag, at vi skal sige ja til L 59.

Vi må også godt gøre os det klart, at zonenlovgivningen nu kommer ud til kommunerne. Lad os prøve at skrue tiden ca. 10 år tilbage og så se på, dengang man havde frikommuneforsøget. Da havde man zonenlovgivning ude i mange kommuner. Bl.a. i den kommune, jeg kommer fra, havde man et frikommuneforsøg. Alle var glade og tilfredse med den ordening, man havde, alle var glade og tilfredse med de muligheder, det gav kommunerne for selv at kunne give de zonetilladelser, der skulle gives. Den eneste, der havde noget imod det, var regeringen på davæ-

rende tidspunkt. Derfor fik man ikke lavet den zonenlovgivning, som man i hvert fald havde krav på.

Jeg synes, det er en glædelig dag i dag. Jeg er glad for, at vi om lidt her skal sige ja til det lovforslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu er jeg godt klar over, at Dansk Folkepartis ordfører i virkeligheden er stedfortræder for en anden fra sit parti, og derfor kan man selvfølgelig ikke forlange, at han er lige så meget inde i lovgivningen som vi andre, der har fulgt den igennem flere måneder.

Trods det har Dansk Folkepartis ordfører i dag i Fyens Stiftstidende forsøgt sig med en prognose over, hvor mange boliger det her vil komme til at betyde. I Fyens Stiftstidende i dag er hr. Freddie H. Madsen citeret for at sige:

»Jeg tror ikke på, det bliver så mange boliger. Det bliver højst en 5.000-7000 boliger.«

Jeg vil da gerne høre, hvad hr. Freddie H. Madsen bygger det tal på, altså de 5.000-7.000 boliger. Hvor har ordføreren det tal fra?

Kl. 16.40

Nu siger ordføreren dog – han er åbenbart kommet på bedre tanker – at det er noget, tiden vil vise.

Hvis nu der reelt bliver bygget mange flere end de boliger, Dansk Folkeparti tror, og de kommer til at ligge naturskønne steder eller i omegnen af de store byer, og der er nogle landmænd, der virkelig scorer kassen på det her forslag – altså at det kommer nogle få til gavn, og at vi måske får ødelagt naturen for de mange – synes Dansk Folkeparti så ikke, at det er et problem?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg skal nok også lade være med at tage fat i andet end det, hr. Freddie H. Madsen sagde.

Han kunne huske, at der var kommuner, der havde landzonebestemmelser. Vil hr. Freddie H. Madsen bestride de resultater af Indenrigsministeriets egen evaluering, der viser, at visse kommuner agerede, som om landzonebestemmelserne var ophævet? Kommunerne gav tilladelse til 9 ud af 10 ansøgninger og henlagde dermed reelt administrationen af landzonebestemmelserne til Naturklagenævnet. Ikke mindst mange beboere ankede, og hver tredje tilladelse – hver

tredje landzonetilladelse – måtte dengang omgøres!

Det hedder det bl.a. i indenrigsministerens rapport fra 1994. Endvidere hedder det, at kommunerne har administreret landzonebestemmelserne mere liberalt, end det var hensigten med loven.

Ønsker hr. Freddie H. Madsen den udvikling igen? Ja eller nej.

(Kort bemærkning).

Freddie H. Madsen (DF):

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg sige, om det er 5.000 eller 7.000 eller 10.000 eller 15.000 eller 25.000 boliger, er der ingen her i salen, der kan skønne, men det bliver ikke mange boliger. Jeg har selv i amtsrådet været med til at bevilge de boliger, som der her er tale om, så jeg tror ikke på, at der bliver ret mange andre boliger.

Jeg kan så også forstå på fru Pernille Blach Hansen, at det ikke er boligerne, der er problemet. Det er en misundelsespolitik, man er ude på at køre her i salen. Det er det, jeg kan få ud af det, for man tror, at der er penge i det her, hvad jeg ikke tror på.

Til hr. Carsten Hansen vil jeg sige, at vi ikke kan give kommunerne mulighed for at lave de her ting og så samtidig tage den fra dem. Selvfølgelig skal de have den mulighed, de har, og den bliver de ved med at have.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hvis Dansk Folkeparti så gerne vil have opført medhjælperboliger på landet, var det så ikke en god idé at sikre sig, at landmanden reelt havde et behov for en medhjælper? Hvorfor skal man ikke dokumentere, at man har en medhjælper, der skal flytte ind i boligen, en medhjælper, der f.eks. var der på fuldtid? Hvorfor skal man ikke dokumentere, at man har nogle forældre, der skal flytte ind i en aftægtsbolig, inden man opfører den?

Jeg synes, det er noget sjusk, at man her giver mulighed for at opføre aftægts- og medhjælperboliger, uden at folk skal dokumentere, at der er et behov. Det eneste, man gør her, er da at give enorme muligheder for spekulation, så der er nogle få, der kan score nogle store kapitalgevinster ved at lægge nogle boliger på nogle naturskønne områder, som så spolerer det for resten af os.

Er landskabs- og naturhensyn slet ikke med i Dansk Folkepartis overvejelser? Er man så foku-

seret på at give landmændene nogle flere penge?

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg synes ikke, at det skal dreje sig om misundelsespolitik, jeg synes, det skal dreje sig om fornuftig planlægning og en prøvelse af, hvem der varetager opgaverne bedst.

Derfor vil jeg meget gerne spørge hr. Freddie H. Madsen, om ikke det er hans indtryk, at amterne indtil nu har varetaget opgaven med at behandle de ansøgninger, der har været om tilladelse til at oprette aftægtsboliger i forbindelse med eksisterende landbrug, tilfredsstillende.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hvis jeg må fortsætte i det spor, fru Pernille Blach Hansen nævnte, skal jeg spørge, hvorfor Dansk Folkeparti ikke vil være med til at sikre, at en bolig i det mindste ikke kan frastykkes i de første 10 år. Det har oppositionen stillet forslag om. Men man er åbenbart så forgabt i, at der også skal være mulighed for det.

Kl. 16.45

Hvorfor ikke tage de hensyn og sige, at hvis der er et reelt behov for medhjælperboliger, aftægtsboliger osv., så skal de ikke kunne frastykkes i hvert fald de første 10 år, så vi forhindrer spekulation der? Jeg ved godt, det ikke er så godt som det nuværende, men det var dog en mulighed for at understøtte, at det ikke sker i spekulationsøjemed, men for at sikre, at et reelt behov bliver dækket.

Jeg kan ikke forstå, at Dansk Folkeparti kan leve med, at det bare er sådan, at man i dag uden nogen form for dokumentation kan bygge nye aftægts- og medhjælperboliger. Det viser svarene jo, og det er temmelig groft.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Nu kom det frem, hvad der er problemet for fru Pernille Blach Hansen, og det vil jeg spørge hr. Freddie Madsen om. Nu bygger alle de her landmænd alle de her huse, der tager de mest naturskønne udsigter fra os andre. Det var jo det, der kom fra fru Pernille Blach Hansen.

Når hr. Freddie H. Madsen nu kommer hjem til Ribe Amt, kunne han så ikke sørge for – når der er 26.000 på Fyn, så må der jo være en snes tusinde boliger, der kan bygges i Esbjerg – at der lige blev nogle få stykker til socialdemokratiske

vælgere, så det ikke bare blev alle vi andre, der kom til at sidde i de der boliger og tog de gode udsigter og sådan? Det ville jo være kedeligt, det kan jeg godt se. Hvis det er dér, problemet ligger, må vi kunne lave en eller anden kvote for socialdemokratiske vælgere. Vil hr. Madsen gå ind for det?

(Kort bemærkning).

Freddie H. Madsen (DF):

Til hr. Ole M. Nielsen vil jeg sige, vi egentlig ikke har det store behov i Ribe Amt, og vi har ikke så mange ansøgninger, så det er ikke det, der er problemet.

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg bare sige, at selvfølgelig laver man ikke medarbejderboliger, hvis man ikke har behov for en medarbejderbolig. For det første skal de jo finansieres, og derefter skal de forrentes, så det synes jeg er noget sludder. Men vi har jo også fået at vide, hvorfor Socialdemokratiet egentlig ønsker, at det her ikke kan vedtages. Det er på grund af misundelse.

Hvad angår frastykning, har Dansk Folkeparti taget den beslutning, vi har taget, og den står vi fast ved, og det er ikke noget at diskutere.

Hr. Søren E. Rasmussen var inde på, om jeg ikke mener, at amterne har gjort et godt stykke arbejde. Jo, det har de vel nok, men jeg mener også, at det her er en af de første pinde til nedlæggelse af amterne, og derfor ønsker jeg at få kompetencen lagt over til kommunerne.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Lad mig lige slå én ting fast, så det i hvert fald ikke kan misforstås: Vores grundlæggende bekymring er, hvis der i fremtiden ikke vil være forskel på by og land i Danmark, og hvis det bliver, som det er i andre lande i Europa, hvor byerne lige breder sig, så der kommer til at ligge huse spredt rundt omkring. Det synes vi ville være dybt, dybt problematisk.

De eneste, som vi kan se vil få gavn af den her udvikling, er nogle få landmænd, der kan formå at være fiffige nok til at udnytte reglerne og bygge en medhjælperbolig, nogle år efter sælge jorden – så har man jo ikke brug for en medhjælperbolig mere – og så kan man få lov til at frastykke og score en pæn gevinst på det.

Nu siger Dansk Folkepartis ordfører bare, at Dansk Folkeparti stadig væk står fast på det, de

har sagt hele tiden om frastykning. Jamen hvad er det, Dansk Folkeparti har sagt? Jeg synes ikke, man har sagt noget. Vil Dansk Folkeparti være garant for, at alle disse boliger ikke kan frastykkes f.eks. de næste 10 år, så vi sikrer, at det her ikke bare bliver til svindel og humbug og pengene i de forkerte lommer, men at det reelt bliver sådan, at man kun gør noget, hvor der er et behov? Det er netop det, der er problemet nu. Det har Dansk Folkeparti ikke sikret sig.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil gerne citere fra et arbejdsprogram, som Dansk Folkeparti udsendte i september måned år 2001, altså for betydelig mindre end 1 år siden. I det arbejdsdokument skrev Dansk Folkeparti, at takket være en forudseende landsplanlovgivning har vi i Danmark formået at friholde det åbne land for bebyggelse, som ikke naturligt er hjemmehørende her.

I september måned sidste år mente Dansk Folkeparti altså, at vi havde en god og fremsynet landsplanlovgivning. Man mente, det var en kvalitet, at man friholdt det åbne land for bebyggelse, som ikke hører hjemme der. Derfor vil jeg gerne spørge: Hvad er det, der har ændret sig på så kort tid, siden Dansk Folkeparti åbenbart nu har frafaldet det synspunkt og kan støtte en ændring af den ellers meget forudseende og fremsynede landsplanlovgivning, sådan at der nu bliver åbnet for at bygge i det åbne land, og vi får en masse aktiviteter, der ikke er naturligt hjemmehørende der?

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Freddie H. Madsen (DF):

Til fru Pernille Blach Hansen vil jeg bare sige, at Dansk Folkeparti er enig i den udstykningsplan, der ligger på det her område, og vi vil ikke være garant for, og vi vil ikke gå ind for, at der skal være en 10-årig pligt på det.

Til hr. Jørn Jespersen vil jeg gerne have lov at sige, at det, vi taler om her, er medarbejderboliger tæt på ejendommen; det er ikke byggeri i det åbne land.

Tredje næstformand (Kaj Ikastr):

Hr. Jørn Jespersen en kort bemærkning. Jeg gør opmærksom på, det ikke er den rigtige ordfører, der er til stede.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det, vi taler om her, er for det første en flytning af landzonekompetencen fra amter til kommuner, hvilket er en meget voldsom ændring. Man kan argumentere for og imod osv., men det er en meget stor ændring.

For det andet er der byggeri i det åbne land – det hører under landzonekompetencen – af op til ca. 60.000 nye boliger som udgangspunkt, og at man kan bruge en masse overflødiggjorte landbrugsbygninger til alle former for erhverv og til nyindretning af boliger. Så det er altså nye aktiviteter, nye boliger og nybyggeri i det åbne land.

Hvordan harmonerer det med Dansk Folkepartis udsagn fra september 2001 om, at vi havde en forudseende landsplanlovgivning, og at man ønskede at friholde det åbne land for bebyggelse, som ikke hører hjemme her?

(Kort bemærkning).

Freddie H. Madsen (DF):

Vi har det i Dansk Folkeparti helt fint med, at vi, som jeg har sagt før, flytter zonemyndigheden fra amterne over til kommunerne. Vi synes, det er en god idé, og vi er godt tilfredse med det. Og som jeg sagde før, er det bl.a. en af disse pinde, der er med til at nedlægge amterne, hvilket vi som sagt går ind for.

Så bliver der spurgt, om vi også kan gå ind for, at man laver erhverv i de nedlagte landbrugsjendomme. Ja, det kan vi. Vi vil gerne være med til at løbe nogle små erhvervsvirksomheder i gang. Jeg kan oplyse, hvis man ikke er klar over det fra hr. Jørn Jespersens side, at Mads Clausen fra Danfoss startede i en lille garage.

Her har vi nogle mennesker, som måske gerne vil starte en virksomhed, og som har nogle ledige bygninger, som er meget billige at komme i gang i. Vi synes fra Dansk Folkepartis side, at det vil være alle tiders at få disse mennesker ud at arbejde og få disse bygninger brugt. Det kan ikke være rigtigt, at vi har en kapital stående i de bygninger, som vi ikke bruger overhovedet. Derfor hilser vi det velkommen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Det har været et beklageligt forløb, der har været omkring dette lovforslag, synes vi i SF. Det

har været utrolig svært at få en konsekvensvurdering af, hvad lovforslaget vil betyde i praksis, og det er det tilsyneladende stadig væk.

Vi er nødt til at lave vores egen vurdering, da der ikke har været nogen faglig bistand fra miljøministeren og hans apparat til at lave den.

Så vidt vi kan se, er der altså tale om, at for de landbrugsbedrifter, der er over 30 ha, bliver der ret til at bygge to nye boliger, og der bliver ret til at bruge en eksisterende bygning til alle former for erhverv eller nyindretning af bolig. Det er altså ca. 30.000 gange 3.

Så er der ca. 110.000 tilbage, som er under 30 ha. De får automatisk ret til at bruge en overflødiggjort bygning til bolig, hvor der ikke tidligere har været bolig, eller til at indrette alle former for erhverv.

Og så er der endelig de 60.000 nedlagte, som også får en mulighed for at oprette en ny bolig og bruge en overflødiggjort landbrugsbolig.

Det vil sige, at udgangspunktet er, at der bliver givet en automatisk tilladelse i ca. 240.000 tilfælde. Det kan godt være, det tal skal være lidt større eller mindre, og det ville have været rart, hvis det var blevet grundigere belyst gennem de spørgsmål, der er stillet.

Det, der så bliver det afgørende spørgsmål, er, hvor mange af de her mulige tilladelser der vil blive udnyttet. Det er det, hele diskussionen sådan set har handlet om. Nogle siger, det ikke vil være ret mange, og at der ikke vil blive bygget en medhjælperbolig, hvis der ikke er brug for det.

Nogle af os andre frygter, at der vil blive bygget ganske mange, og at der vil blive bygget en masse af de såkaldte medhjælper- og aftægtsboliger, selv om der ikke er behov for dem, fordi der ligger en spekulationsmulighed i det. Det er sådan set ikke uforståeligt, at mennesker, som kan høste en økonomisk gevinst på at opføre en bolig eller nyindrette den i en overflødiggjort bygning, ønsker at gøre det.

Kl. 16.55

Jeg tror da også, at ejendomsmæglere, der skal vurdere nogle af de her boliger, selvfølgelig vil rådgive om, hvad der er af muligheder, og sige, at man kan få det maksimale for sin ejendom, man kan få forøget sine lånemuligheder osv. ved at udnytte den nye lovs muligheder. Det er også forståeligt nok.

Resultatet er altså bare, at vi får en forslumning af det åbne land, og at vi ikke får det, som er intentionen fra regeringspartierne side, nemlig at styrke udkantsområderne. Vi får i stedet

for ødelagt det åbne land omkring de store byer og får ikke hjulpet udkantsområderne på nogen som helst måde.

Hvorfor tror vi så, at det vil gå sådan her? Ja, det gør vi for det første, fordi der nu er en automatisk ret til at bruge bygningerne på den måde. Der skal ikke søges. Der skal ikke godtgøres et behov. Der skal ikke tages stilling til, om det er fornuftigt. Man har en automatisk ret.

For det andet, fordi det er kommunerne, der får kompetencen, uden at de tilsvarende har fået redskaberne til at gøre det. De har ikke det nødvendige planlægningsgrundlag. De har ikke de nødvendige ressourcer, og de har heller ikke de nødvendige bestemmelser i loven til at sikre den fornuftige udnyttelse af det.

Vi synes, dokumentationskravet til de nye boliger er ekstremt svagt. Man skal godtgøre, at her er det en såkaldt medhjælperbolig, men der er jo i realitetens verden ingen krav om en reel dokumentation. Her vil man kunne sige, at man regner med, at der kommer en ansøgning, når boligen står der, og hvis der så ikke gør det, har man jo været i god tro, og så har man den og kan bruge den til hvad som helst efterfølgende.

Vi synes også, reglerne omkring frastykning er meget, meget lempelige. Det betyder, at når landbrugsbedriften ophører, kan man frastykke, frasælge ejendommene, som vil have en høj værdi, hvis de ligger naturskønt. Det betyder jo også, at der er åbnet for, at hvis der er særlige omstændigheder, der gør sig gældende, kan man også få lov til at frastykke.

Det har under udvalgsarbejdet været svært at få vide, hvad de særlige omstændigheder egentlig er. Der er blevet nævnt noget om, at det kunne være sociale hensyn. Når vi så har spurgt, hvad sociale hensyn er, så er det f.eks., at landbrugsbedriftens økonomi vil have godt af det. Så foreligger der jo stort set altid særlige omstændigheder, og dermed er kommunerne i realiteten pålagt at give tilladelsen til det.

Vores frygt er altså, at man i en lang række tilfælde vil se en økonomisk gevinst, og at man vil planlægge efter det, og at kommunen ikke har mulighed for at regulere det. Derfor vil en masse af de her boliger blive brugt på den måde, og en masse af de muligheder for at opføre nye boliger vil blive udnyttet.

Det har intet at gøre med, som det er blevet nævnt, om man har tillid eller ikke tillid til kommunerne. Det har for det første noget at gøre med en vurdering af, hvilken instans der bedst kan regulere det her område, og det er efter vo-

res vurdering amterne. Men det har også noget at gøre med, at hvis man overflytter det til kommunerne, om man så sikrer, at forudsætningerne for, at de så rent faktisk kan løfte opgaven, er til stede, og det har man efter vores opfattelse ikke sikret.

Derfor er der tale om en meget drastisk ændring af den danske planlovgivning, og det vil få store konsekvenser.

Jeg synes også, det har været karakteristisk, at på trods af et ønske om at få en eller anden form for dokumentation, noget argumentation, noget ekspertise og sagkundskab til at dokumentere, at det, der er regeringens ønskede effekt, nemlig at styrke udkantsområderne, nemlig at imødekomme de ganske få tilfælde, hvor man ikke har kunnet bygge en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig, der var et reelt behov for, er det ikke det, der bliver konsekvensen af lovforslaget.

Her undrer det mig oprigtigt, at regeringspartierne og nu Kristeligt Folkeparti kan sidde og se på, at de eneste udtalelser, der er fra sagkundskabens side, fra eksperter side, påpeger, at regeringen ikke vil opnå de effekter, man siger man ønsker ved det her lovforslag. Man vil opnå lige præcis det modsatte. Man vil ikke få en styrkelse af udkantsområderne. Man vil få en styrkelse af de centrale stærke byområder, hvor der i forvejen er vækst, både på grund af ændringerne i butikstrukturen og på grund af, at det er dér, der er et behov for at bygge og indrette i det åbne land.

Det har regeringen ikke forholdt sig til. Den eneste måde, man forholder sig til den her form for sagkundskab på, er ved at sige, at det tror vi ikke. Det er da et meget tyndt grundlag at imødegå sagkundskaben på at sige, at det tror vi ikke, med sådan lidt injurierende beskyldninger mod eksperter, der har udtalt sig i den offentlige debat, og det er igen uden argumenter, igen uden modekspertise.

Det synes jeg ikke alene er en skam i forhold til det her lovforslag, fordi vi vil se nogle konsekvenser, som ikke er forudsat. Det er da også en skam for den demokratiske debat, at den er på et så lavt niveau, at man ikke forholder sig til den sagkundskab, at man ikke selv fremlægger faglige vurderinger, og at man afviser alle vurderinger, der kommer frem, med at sige, at det er vi bare uenige i, og at vi ikke tror det, og i øvrigt har vi ingen argumenter selv.

Så jeg synes i virkeligheden, at det her lovforslag er skammeligt på flere niveauer, dels fordi

det har de slemme konsekvenser for det åbne land, for skævvridningen af landet, men også fordi det for mig at se betegner lavpunktet i en lang række af debatter, hvor man her har nået bunden i manglende argumentationsniveau og manglende respekt for fagkundskaben.

Vi har ikke talt ret meget om butiksdelen i dag, men den synes jeg også fortjener et par ord. Det hænger jo sammen med, at der er kommet nogle indrømmelser om bymidterne – det var også det, hr. Ole M. Nielsen henviste til tidligere – som har stillet en del foreninger tilfredse, og det er bestemt et fremskridt, der er sket på det område. Men det ændrer jo ikke ved, at der stadig væk er tale om, at hvor vi tidligere havde en fornuftig planlægning, der afbalancerede hensynet mellem forskellige byer, store, stærke centre med mindre provinsbyer og ganske små handelsbyer, så bliver det nu givet fri, så den enkelte kommune inden for bymidtens områder kan forsøge at trække så meget handel til sig som overhovedet muligt.

Det er jo erkendt fra alle sider, også fra regeringen, at det vil favorisere 20-30 vinderbyer, og det vil dermed skade alle andre byer, altså almindelige provinsbyer, mindre stationsbyer og den type af byer rundtomkring. Der har vi jo ikke hørt nogen argumentation for, at det er det, man ønsker at opnå, men vi har heller ikke hørt nogen argumentation for, at det ikke skulle være rigtig, bare en påstand om, at det tror man alligevel ikke på, selv om det står i ens eget lovforslag.

Så der er altså en lang række meget uheldige konsekvenser af denne her lov. Lad mig repetere dem:

For det første: En forslumning af det åbne land. Det, som Dansk Folkeparti tidligere har fremhævet som en stor kvalitet, nemlig at man friholder det åbne land for bebyggelse, der ikke hører til dér, den beskyttelse er der ikke længere. Nu vil vi i et eller andet omfang, som ikke engang regeringen, der stemmer det igennem, ved hvor stort er, få en forslumning af det åbne land.

For det andet: Vi vil ikke styrke udkantområderne. Vi vil tværtimod styrke de stærke centre, vi vil styrke 20-30 vinderbyer og dermed gøre resten af byerne til taberbyer.

Og for det tredje: Vi har lagt nogle opgaver over på kommunerne, som vi ikke har givet dem en mulighed for at løse, hvor vi vil se en meget tilfældig behandling rundtomkring, en stor forskelsbehandling, og vi vil se, at mange kommuner af den ene eller den anden grund ikke mag-

ter denne her opgave og derfor ikke kan leve op til lovens intentioner.

Så det er et dårligt lovforslag. Det er en skam, at der er så mange, også Kristeligt Folkeparti, der stemmer det igennem. Jeg håber, når dokumentationen forhåbentlig kommer for det, at man så vil være parat til at se på det, som ministeren har åbnet en mulighed for, og eventuelt lave det om.

Men det, der egentlig er det helt centrale spørgsmål, og det vil jeg gerne stille også til miljøministeren, er: Hvis nu der på et tidspunkt er et flertal, enten fordi nogle af dem, der i dag står bag forslaget, er blevet klogere, eller fordi et folketingsvalg har genindsat et grønt flertal, vil det så være muligt at lave denne her lov om uden at få en lang række erstatningssager mod det offentlige? Og hvis det ikke er muligt at give denne garanti, nemlig at det kan laves om uden erstatningssager, hvor stort vurderer man så at erstatningsbehovet bliver, hvor mange hundrede millioner kroner er det, man pålægger et kommende grønt flertal, for at få lavet denne her lov om og beskytte det åbne land? Det ville være interessant at få at vide, om man har overvejet risikoen for erstatninger i forbindelse med at lave denne her lov om.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg er lidt nysgerrig efter at få mere at vide om den rapport. Med hensyn til de 240.000 nye boliger er der en meget stor del af dem i eksisterende landbrugsbygninger, så vidt jeg kan forstå. Er det sådan, at SF har meget imod, at de eksisterende landbrugsbygninger bliver anvendt? Vi har været på Fyn for at kigge på alle de tomme stråtekte landbrugsbygninger med bindingsværk og alt det der, som turisterne så gerne vil se på. Er det virkelig så slemt, at de bliver brugt?

Så har jeg spurgt Socialdemokratiets ordfører, om der i rapporten, som han åbenbart ikke kendte til, var taget hensyn til landsbyerne – de gårde, der ligger i landsbyerne, kan jo ikke bygge ude i det åbne land – om der er taget hensyn til Sønderjyllands situation, og om der også er taget højde for dem, der hverken vil eje eller have familien omkring sig. Er det indgået i hans rapport eller er det ikke?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hr. Jørn Jespersen talte om et grønt flertal. Det var interessant. Er det det grønne flertals vigtig-

ste opgave at lave skræmmebilleder af den danske miljøpolitik, eller er det det grønne flertals opgave at være med i konstruktive løsninger, så vi får et godt miljø i det danske samfund?

Kl. 17.05

Sådan som det har lydt hidtil, kan jeg godt give mit svar, men hr. Jørn Jespersen kunne jo komme med sit svar. Når man ser, hvad hr. Jørn Jespersen er citeret for i går i Politiken, så står der her: »Der kommer til at stå huse på bakketoppe og ved havet i tusindvis«, siger Jespersen.«

Jeg vil bede hr. Jørn Jespersen om at komme herop og dokumentere og forklare, hvor i den nye planlov der står, at det vil være muligt.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg kan godt forstå hr. Jørn Jespersens dybe bekymring for, hvad konsekvenserne af ændringer af denne her planlov kan være. Jeg er sådan set meget enig i de betragtninger, der er kommet frem.

Det ser jo også ud til, at der ikke er et flertal til at stemme lovforslaget ned. Derfor vil jeg gerne meddele, at Enhedslisten støtter de bestræbelser på at få 60 folketingsmedlemmer med på at sende denne her lov til en folkeafstemning. Det kan måske virke meget drastisk at ville gøre det, og der ligger jo også en meget stor opgave i at forsøge at informere befolkningen om, at de her ændringer er så drastiske.

Jeg synes, det er en skam, at der ikke er tid til en større og længere debat. Især når der her rejses tvivl om, hvem der har de korrekte tal angående konsekvenserne af det mulige boligbyggeri. Derfor synes jeg, det er meget uheldigt, at man vedtager et lovforslag, hvor det er så uklart, hvilke konsekvenser det har. Og hvis vi ikke er i stand til her i dag at sikre, at sagen skal behandles yderligere, er man nødt til at tage det skridt og forsøge at få en folkeafstemning. Og det vil jeg hermed give tilsagn til at Enhedslisten støtter.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Fru Helga Moos spørger interesseret til den rapport, der er blevet nævnt masser af gange. Det er en artikel, som ligger på nettet, og jeg skal meget gerne give fru Helga Moos et eksemplar af den. Så har vi i hvert fald et fælles udgangspunkt for debatten.

Så bliver der spurgt, om man tager højde for forskellige ting, bl.a. de mennesker, som ikke ville bryde sig om at have sin familie tæt på. Nej, det gør man ikke, for det, der er tale om, er, at man siger: Hvor stort er det antal, som ville kunne udnytte en tilladelse, hvis man ønsker det og ser en fordel i det? Det er jo det, hele diskussionen har drejet sig om: Hvor stor en del af de tilladelser, der nu ligger der automatisk, vil rent faktisk blive udnyttet? Så det tager man ikke højde for, tværtimod siger man, at det vil være et spørgsmål, der afhænger af mange forskellige forhold, lokale forhold, efterspørgsel, udbudsforhold, prisforhold, finansieringsmuligheder osv. Og det er jo det, der ville have været rart at få belyst under debatten. Men det har vi altså ikke kunnet få, og det beklager jeg. Der har vi kun vores forskellige vurderinger at henholde os til.

Hr. Eyvind Vesselbo snakker om et grønt flertal. Det, jeg var inde på, var det manglende grønne flertal. Det var en situation, hvor det grønne flertal vendte tilbage, fordi vælgerne ønskede det, eller fordi en del af det ikkegrønne flertal i dag blev klogere i denne her sag og kunne erkende, at vi er gået for vidt og derfor ville være med til at begrænse loven. Der gik spørgsmålet så på: Kunne man forestille sig erstatning i den sammenhæng? Vil det være realistisk på samme måde, som man i 1969 måtte betale erstatning i forbindelse med indførelse af landzonebåndet?

Med hensyn til bakketoppe osv. er det jo kendt i byplankredse, at man taler om det uudnyttede udsigtspotentiale i forhold til byggegrunde. Det er da oplagt, at når man vil indrette en overflødig landbrugsbygning til bolig eller nyopføre boliger, vil man da udfolde store bestræbelser på, at de kommer til at ligge så naturskønt som muligt, ikke alene af hensyn til udsigten i sig selv, men også af hensyn til den økonomiske værdi. Og der er det vores vurdering, at den her meget lemfældige behandling af den slags sager, der lægges op til, vil føre til, at det kan lade sig gøre i en lang række tilfælde, og at man derfor vil se boliger, der er placeret med en meget skøn udsigt, og at man vil se, at de efterfølgende bliver frastykket, og at det har givet en meget stor økonomisk gevinst.

Der er jo ikke noget problem med den økonomiske gevinst, hvis den kom flyvende ned fra himlen til nogle udvalgte. Problemet er, at det ødelægger det åbne land. Det er det, der generer os i det.

Så skal jeg endelig takke hr. Søren Egge Rasmussen for tilsagnet om at ville støtte en folkeafstemning. Det er vi glade for. Og vi synes i virkeligheden, at flertallet bag lovforslaget burde tage Jyllands-Postens leder i dag til sig, som på linje med Naturrådet og en lang række andre kredse anbefaler, at man skaber tid til en grundig offentlig debat om det her ved at trække lovforslaget til den anden side af sommerferien. Det synes jeg sådan set ville være fornuftigt at gøre.

Kl. 17.10

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er der tre spørgerne igen, hr. Ole M. Nielsen først og derefter hr. Eyvind Vesselbo og fru Helga Moos.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg undrer mig da også over, at der først kommer en offentlig debat, efter at en anerkendt forskningsprofessor i Aalborg tilsyneladende på bestilling har leveret en artikel. Den debat har kunnet komme i mange måneder, og de beslutningsforslag, som ligger til grund for det her i landzonedelen, har vi fremsat 3 år i træk. Der har været rigelig tid til en god debat.

Jeg kender ikke noget til hr. Jørn Jespersens økonomiske forhold, men jeg kunne godt tilbyde ham et kursus i økonomi og spekulation og finansiering af byggeri på landet. Det har han i hvert fald ikke meget begreb om, det kan jeg høre, hvis han tror, det her er en god fidus.

Så vil jeg spørge efter det med bakketoppe og stranden. Hvis de bygninger på bakketoppen kun handler om eksisterende bygninger, hvordan ødelægger det yderligere det åbne land, at man nu kan indrette boliger i den der landbrugsbygning, som i forvejen ligger på bakketoppen? For det er jo i hvert fald ikke en ny bolig, man kan få lov at lægge på den bakketop der. Men hvordan kan det ødelægge landskabet, at der nu kommer til at være mennesker i stedet for grise i den der landbrugsbygning? Det kan jeg sådan set ikke rigtig forstå.

Så vil jeg gerne have bekræftet, at for landbrugsejendomme under 30 ha skal der gives en landzonetilladelse, hvis det overhovedet skal være muligt at bygge medarbejder- og aftægtsboliger. Det er ikke bare noget, man gør uden videre, som hr. Jørn Jespersen sagde i sit første indlæg her. Og med hensyn til de andre over 30 ha skal kommunen give en byggetilladelse.

Hvordan kan kommunen give en byggetilladelse og holde til det i forhold til naboer, som eventuelt skulle være utilfredse med det, hvis der overhovedet ikke er tale om medarbejderbehov eller aftægt?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Det bliver mere og mere interessant, for jo mere vi får snakket om denne anerkendte forsker, jo mere klart bliver det, at det her er, som jeg sagde i mit tidligere indlæg, ét stort flop.

For nu bliver det jo ganske klart, hvilket vi jo godt vidste, inden vi kom herind, men det har egentlig været lidt skjult indtil nu, at der ikke er nogen rapport. Fru Helga Moos har spurgt om den flere gange – der er ikke nogen rapport. Det, vi har snakket om her, 240.000 boliger, bygger bare på en artikel, hvor man ikke har set beregningerne, hvor man ikke kender grundlaget. Det er simpelt hen helt fantastisk, at det skal være grundlaget for en diskussion om planloven, og at man ud fra den kan sige, at det er udstedelse af danmarkshistoriens fleste byggetilladelser. Men det er åbenbart niveauet, vi skal diskutere på.

Så er det jo interessant, at hr. Jørn Jespersen siger, at den eneste måde, hvorpå man kan bygge ude i det åbne land, er ved at flytte de overflødige landbrugsbygninger op på en bakketop. Det er altså måden, man skal gøre det på.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg er i hvert fald glad for at få at vide, at Esben Munk Sørensen bare beskriver, hvor mange der ville kunne komme. Det er rart at vide, og det havde jeg såmænd også kunnet gange mig frem til. Det er jo ikke særlig interessant, og det har vi jo så også fået at vide. Det interessante er, hvor mange der så vil komme, men det kommer han jo så heller ikke med svaret på. Det vil sige, at vi stadig væk ikke har noget svar hverken fra ministeren eller fra ham her, og hvad så? Vi kan da ikke bruge ham her til noget.

Med hensyn til forslumningen: Jeg synes ikke, at Sønderjylland er væsentligt forslummet. Folk tager faktisk ned og synes, der er så himmelskønt dernede, og ved alle ejendomme er der fra gammel tid lagt aftægtsboliger og medarbejderboliger. Så det giver da ikke et grimt landskab. Men er man bange for, at der kommer nogle nye, moderne boliger derud, og at det vil

le skæmme landskabet, hvis der kom nogle pæne derud?

Så har jeg ikke rigtig fået svar på mit spørgsmål med hensyn til de overflødige landbrugsbygninger. Vil man helst ikke have folk der?

(Kort bemærkning).

Holger Gorm Petersen (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Jørn Jespersen, om SF overhovedet ønsker, at der skal ske nogen udvikling i landdistrikterne.

I Dansk Folkeparti ønsker vi faktisk den udvikling, og lovforslag nr. L 59 er så et skridt i den rigtige retning, samtidig med at det forhåbentlig også er en pind til amternes ligkiste.

Hvis nu vi lod kommunerne selv bestemme lidt mere, var der måske ikke de samme behov for alle de støttetiltag, der i øvrigt er. Der er jo både en landdistriktspulje, og der er mange andre; der er forskellige udviklingspuljer, og der er andre puljer. Det er ren beskæftigelsesterapi, synes vi.

Mener hr. Jørn Jespersen ikke, at forslaget vil være med til at støtte udviklingen måske bare en lille smule?

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Først vil jeg gerne tage afstand fra de dér, synes jeg, grove beskyldninger om en artikel, der er lavet på bestilling, og udtrykket »flop«. Det synes jeg da er en underlig debatform. Man kan være uenige om nogle ting, og så kan man argumentere for, at det forholder sig anderledes. Artiklen er tilgængelig på nettet. Det har den været længe. Jeg skal gerne kopiere den og runddele den, hvis man ikke kan finde den på nettet.

Hr. Ole M. Nielsen spørger, om det vil ødelægge en bakketop. Ja, det vil ødelægge den i den forstand, at hvis alternativet var, at en overflødiggjort landbrugsbygning ikke længere var der og blev revet ned, og at man i stedet for nu får en bolig, så vil det ødelægge den.

Hvis man laver en ny bolig, som i et eller andet omfang ligger i forbindelse med bygningsarealet på en eksisterende ejendom, som ligger godt, og så yderligere bruger den gode beliggenhed til at bygge flere boliger, vil det ødelægge landskabet. Derfor frygter vi, at det i en lang række tilfælde rent faktisk vil føre til ødelæggelse af landskabelige interesser, og at det vil føre til en uhensigtsmæssig byspredning, hvor man får både boliger og erhverv i områder, der ikke

var indrettet til det, i stedet for at bruge de udlagte zoner, som man i planlægningen har fastlagt til det, og som man synes vil være mest hensigtsmæssigt.

Jeg kan ikke forstå, når vi laver lokalplaner, kommuneplaner, regionsplaner osv., hvor vi nøje og gennemtænkt finder ud af, hvor erhverv skal ligge, hvor boliger skal ligge, hvor sommerhuse skal ligge, hvor det åbne land skal ligge, at man så smadrer det ved lige pludselig at sige, at nu kan de bare lægge sig, hvor de har lyst til. Det synes jeg er uhensigtsmæssigt ud over alle grænser.

Der er ingen, der har sagt andet til hr. Eyvind Vesselbo, end hvad den omtalte forskningsprofessor har sagt. Det bygger på en artikel, som han har skrevet på baggrund af mange års forskning på det her område og undervisning – en af de mest kompetente og brugte undervisere på det her område. Jeg lægger da vægt på, når en person, der besidder sagkundskab, tilkendegiver, at det her vil have nogle uheldige konsekvenser. Så er der sikkert noget om det, og så forholder jeg mig til argumenterne.

Jeg konstaterer, at Dansk Byplanlaboratorium har sagt det samme, Foreningen af Byplanlæggere har sagt det samme. Alle, der har forstand på det, har sagt det samme, og der er ikke kommet nogen modargumenter.

Til fru Helga Moos: Jamen det dér med det, der ville kunne bruges, at det har ligget fuldt oplyst hele tiden, men nu er vi jo enige om det, og det er godt. Det er jo den totale ramme, vi her taler om, og det interessante er så: Hvor meget bliver udnyttet? Det er det, vi ikke har belyst, og jeg synes, det er meget, meget kedeligt, at et flertal vedtager et lovforslag, som man ikke kender konsekvenserne af. Det er det, jeg har opponeret imod.

Sønderjylland: Jamen vi tror, der kommer nye muligheder for spekulation over hele landet. Det er det, vi er kede af. Hvis det kun var at løse problemer, reelle problemer omkring aftægtsboliger eller medhjælperboliger, kunne vi sagtens finde ud af det i mindelighed. Vi tror, der bliver åbnet uendelige spekulationsmuligheder.

Så er der det sidste spørgsmål, og det er: Hvad skal de overflødiggjorte landbrugsbygninger bruges til? Jamen vi vil da slet ikke udelukke, at de kan bruges til mange forskellige ting. Vi synes bare, man skal søge om det, og at kommunen skal have mulighed for at vurdere det sagligt og sige ja eller nej, allerhelst amtet, men i denne model kommunen. Så det er jo ikke

noget med, man lukker, at man siger nej. Det er et spørgsmål om, at nu er der overhovedet ingen offentlige myndigheder, der vurderer betimeligheden og berettigelsen i det; nu får man en automatisk ret.

Og hvorfor er det kun ude på landet, at de, der ejer jord, skal have automatiske rettigheder til at gøre hvad som helst, uden at samfundet skal vurdere, om det er til skade for helheden? Det forstår vi ikke. Alle andre skal da søge om ting, og så indgår det i en samlet planlægning og en vurdering af helhedsinteresser. Men det gælder åbenbart ikke, når der skal åbnes speculationsmuligheder i det åbne land.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen der er ikke tale om en automatisk ret. Der er tale om, at der skal være et behov.

Og med hensyn til den dér gård, der uheldigvis ligger naturskønt på bakketoppen, hvis den har behov for under den nuværende lov at udvide sit produktionsanlæg, så må den have lov til det helt ohne weiter. Der er ikke noget som helst nyt i at den må det. Der er nogle, der oven i købet påstår, at den også allerede kan få lov til at bygge en medarbejderbolig under den eksisterende lov; så der er ikke noget nyt i det.

Jeg erkender, det er rigtig, at vi er ikke så gode til at få fjernet gamle landbrugsbygninger i det her land. Det er vi faktisk ikke ret gode til. Det kan sådan set være et problem.

Men altså hvis en gård har et behov for en udvidelse af sit produktionsanlæg på bakketoppen, så må den gøre det; det kan vi allerede ikke forbyde den. Sådan er det også, hvis den skulle ligge inden for 300 meters grænsen ved stranden. Hvis den er over 30 ha og har et behov for at udvide, så må den have lov til at gøre det, så det er ikke noget nyt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Eyvind Vesselbo – tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu har hr. Jørn Jespersen flere gange i dag bedt om at få en vurdering af og en redegørelse for, hvor mange boliger det vil kunne lade sig gøre at bygge eller bebo rundtomkring i landet på baggrund af denne planlov.

Hr. Jørn Jespersen har selv fremført det tal, som vi nu har gentaget så mange gange, på

240.000, som er taget ud af en artikel. Mener hr. Jørn Jespersen, at det er dokumentation nok, at det er videnskabeligt nok, at det er fagligt korrekt, at man bare slynger et tal ud uden at lægge dokumentation til grund, uden at forklare, hvordan man er nået frem til det i dybden, sådan at vi alle sammen kan følge med i, om det er korrekt?

KL 17.20

Mener hr. Jørn Jespersen, at det er den måde, man skal lave tingene på? Nu har hr. Jørn Jespersen bedt ministeriet om at gøre det. Vil hr. Jørn Jespersen bede ministeriet om at lave det på samme lidt tilfældige måde, eller vil hr. Jørn Jespersen bede om, at det bliver en lidt mere grundig analyse af tingene?

Så vil jeg spørge hr. Jørn Jespersen: Mener hr. Jørn Jespersen, at der ligger i titusindvis af landbrugsbygninger, nedlagte landbrugsbygninger, på toppen af bakker og ude ved havkanten? For hr. Jørn Jespersen siger jo, at det er dér, de nye boliger vil komme.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg er i hvert fald glad for, at hr. Jørn Jespersen ikke synes, der er en forslumning af Sønderjylland; det er rart. Så det kan altså lade sig gøre at få lavet de dér enheder, uden at det kommer til at se grimt ud. Måske bliver de kønne, når de har ligget der længe nok.

Så er jeg lidt nysgerrig, for nu har vi jo behandlet det her lovforslag længe, og det er først nu til sidst, at jeg begynder at høre om folkeafstemninger, så jeg er lidt nysgerrig efter at vide, hvornår ideen til en folkeafstemning om det her spørgsmål dukkede op. Var det i forbindelse med denne rapport, eller var det bare sådan noget, der er kommet og har vokset sig op? Gav denne rapport stødet til det, eller hvad er baggrunden for det? Jeg håber da ikke, at SF begynder at ville have folkeafstemning på baggrund af en artikel. Det synes jeg er lidt skræmmende.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ole M. Nielsen siger, at der ikke er noget nyt i, at et landbrug, der har en produktionsmæssig begrundelse for det, kan udvide sine anlæg. Det kan man også i dag. Det er jeg enig i, sådan er lovgivningen. Man kan så spørge sig selv, om det ikke er lidt underligt, at landbruget som det eneste erhverv har en automatisk ret til at udvide sit produktionsanlæg uanset konsekvenserne

for samfundet. Men sådan er det ikke desto mindre.

Det, der efter vores opfattelse er nyt i det her, er, at nu kommer der en stærk motivation til at bygge boliger og nyindrette boliger på grund af økonomisk berigelse; ikke på grund af at landbrugsbedriften har brug for det til sin drift, men fordi man kan se, at man kan tjene penge på det.

Det er jo den centrale diskussion, om vi har ret i, at der ligger nogle muligheder for at tjene penge, om der ligger nogle spekulationsmuligheder, som vil blive inddraget i behandlingen af det her. Det tror jeg der gør. Det skulle da også være en dårlig ejendomsmægler, der ikke rådgiver sine kunder med hensyn til, hvordan de skal bruge deres ejendom, sådan at de får det maksimale for den, når de helt eller delvis skal sælge den. Jeg tror, der ligger masser af spekulation i det.

Hr. Eyvind Vesselbo spørger om dokumentationen for det tal, der er nævnt, de 240.000. Det er velbeskrevet. Det er gårdene over 30 ha gange med 3, fordi man må bygge en aftægtsbolig og en medhjælperbolig. Det er de 120.000, der er tilbage, der må indrette én bolig, og det er de 60.000 nedlagte, der også får den ret. Det giver 240.000. Så kan vi diskutere lidt frem og tilbage, om det er 230.000 eller 250.000; det havde været rart at få det beskrevet.

Det, der er den centrale diskussion, er, hvor meget der bliver udnyttet, og jeg synes da, det primært er den regering, der fremsætter et lovforslag, der har pligt til at søge det oplyst. Det er da regeringen og flertallet, der vedtager noget, der har en pligt til at beskrive konsekvenserne af det.

Jeg er kommet med masser af argumenter for, at jeg tror, konsekvenserne vil være, som jeg beskriver det. Jeg har al tilgængelig fagkundskab med mig; de siger det samme. Regeringen har overhovedet ingen argumenter og ingen fagkundskab.

Endelig er der fru Helga Moos, som spørger om forslumning osv., men jeg mener ikke, at Sønderjylland forslummes eller noget i den retning. Det, jeg siger, er, at jeg meget gerne ville have, at vi kunne behandle den type af ansøgninger og se på behovet og sige ja, hvis det er der, og hvis det kan laves på en ordentlig måde, og sige nej, hvis vi ikke kan se, at der er et reelt behov. Det er sådan set det, det handler om.

Med hensyn til folkeafstemning: Jamen det er faktisk blevet mere og mere aktuelt for os under udvalgsbehandlingen, hvor vi punkt 1 har set,

hvor store konsekvenser det her fik, og hvor vi punkt 2 har oplevet den ene gang efter den anden, at når vi spurgte, hvad dokumentationskravet er til dem, der vil bygge og indrette, spurgte, hvornår man kan frastykke, så har vi ikke fået nogle ordentlige svar.

Så det er i virkeligheden den meget, meget sjuskede lovbehandling, som jo er blevet bekræftet i dag, hvor vi ikke har nogen som helst vurdering fra regeringens og flertallets side af, hvad det vil betyde, der har fået os til at sige, at det her er så dårligt forberedt, det er så meget lovsjusk, det vil få så store konsekvenser, det er så typisk for regeringen at forringe miljøet voldsomt, at det bør vi spørge befolkningen om. Det skal ikke være rigtigt, at et flertal, der forhåbentlig sidder her i kort tid, kan lave så store miljøforringelser, uden at befolkningen kan sige nej.

Kl. 17.25

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg vil gerne starte med at tage et helt nyt tema op i debatten. I dag har vi en strandbeskyttelseslinje på 300 meter. Det er sådan, at inden for en zone på 300 meter har man ikke normalt ret til at bygge.

Jeg håber, eller jeg frygter, jeg ved sådan set, at ministeren vil bekræfte det, når jeg siger, at i fremtiden bliver det sådan, at hvis man har en gård, der har jord ud til kysten, så er der ikke noget i vejen for, at man kan bygge en aftægtsbolig og en medhjælperbolig inden for strandlinjen, inden for de 300 meter.

Jeg vil gerne have, at miljøministeren svarer på det spørgsmål, og også spørge, om miljøministeren har gjort sig sine overvejelser over, hvad det kommer til at betyde for vores kystlinjer og for de muligheder, hele befolkningen indtil nu har haft for at rekreere sig i det åbne land og ved stranden og ved kysten.

Ud over det vil jeg tage udgangspunkt i den leder, som er i Jyllands-Posten i dag. Det er en ordførertale, som jeg sådan set ikke selv kunne have skrevet bedre:

»Det åbne landskab bliver bragt i alvorlig fare, hvis Folketinget i dag – som det desværre ser ud til – vedtager en vidtrækkende planlov.

Ifølge en uafhængig forsker vil loven måske og på længere sigt åbne mulighed for etablering af 240.000 nye boliger i det danske land, som de allerfleste priser – ikke mindst efter udlandsrej-

ser, hvor grov og påtrængende skiltning og planløst byggeri ofte skræmmer landskabet.«

Og jeg fortsætter: Derfor er det ubegribeligt, at regeringen nu begår den dumhed at gå stik imod den politiske kurs, der blev udstukket med by- og landzoneloven, og som tidligere borgerlige regeringer har været tilhængere af.

Frem til sidste valg kunne et bredt flertal i Folketinget støtte den indsats til beskyttelse af uerstattelige landskabelige værdier, som ligger i den velkendte sondring mellem by- og landzone og i forbuddet mod at opføre huse nær vore kyster. Systemet er velfungerende, men kan forbedres med en udbygget adgang til at dispensere for gældende regler.

Og videre:

»Den nye regering var opsat på at demonstrere, at den så sandelig er liberal – i en grad, som har bekymret den konservative partner, som gik til åbent angreb på miljøministeren, da denne fremførte tanker om frihed for skovejere til at disponere over skovherlighed ud fra andre hensyn end de forstlige. Hans Christian Schmidt vil have kommunerne til at overtage beskyttelsen af det åbne land fra amterne, hvilket åbner for ren lokal pression, som kan være svær at modstå. Kommunalpolitikere kan lade sig friste over evne af en pengestærk investor eller give efter for hede ønsker om at tilplante bakketoppen med boliger.«

Som sagt kunne jeg ikke sige det her bedre. Jeg er fuldstændig enig i det budskab, der er i Jyllands-Postens leder i dag, som slutter af med at opfordre regeringen til at tænke sig om endnu en gang, til at tage en tænkepause. Som man skriver:

»Regeringen, som rummer interne betænkeligheder over lovens virkninger, burde i stedet tage en tænkepause.

Desuden er det en klar fordel, om denne lov blev mere kendt og debatteret, inden den eventuelt søges vedtaget.«

Og det er jo også fuldstændig rigtigt. Jeg tror ikke, der er mange i den danske befolkning, der er klar over, hvad det er, vi er på vej til at vedtage i dag; jeg tror det ganske enkelt ikke. Der mangler folkeoplysning, og jeg synes især, at regeringen har en forpligtelse til at være med til at sikre, at der er en folkelig debat om så vigtigt et emne som det her.

Kære folketingspolitikere, vi er i gang med et eksperiment med det åbne land og med Danmark i skalaen 1:1. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt.

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Så er vi igen tilbage ved de 240.000, og det ser ud til, at Jyllands-Posten har læst artiklen bare lige uden at tænke selv. Det vil sige, at så vidt jeg kan se er der ikke beskrevet, at langt det meste af det foregår i eksisterende landbrugsbygninger, så det vil sige, at den oplysning har Jyllands-Posten ikke lagt ind i sin leder. Hvis nu Jyllands-Posten var blevet oplyst lidt bedre, kunne det jo være, de havde skrevet en anden leder.

Kl. 17.30

Så vil jeg gerne spørge om Det Radikale Venstres syn på det, at man indretter boliger i bestående landbrugsbygninger. Det skulle jo ikke give et ændret billede af landskabet, så jeg går ud fra, at den del er i orden. Og så går jeg også ud fra, at Det Radikale Venstre kan fratække alle dem dér, som jeg nu har nævnt mange gange, dem dér i landsbyerne, dem dér i Sønderjylland, dem dér, der bare ikke vil bo sammen, så vi får et andet tal.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg hørte, at den radikale ordfører var ved at vikle sig ind i noget med strandbeskyttelseslinjer. Jeg håber, at fru Elsebeth Gerner Nielsen er klar over, hvordan de er trukket.

Heldigvis eller uheldigvis bor undertegnede selv med en linje, der er trukket 7 meter foran stuehusvinduet, og der kan ikke flyttes på den, linjerne er trukket, der kan ikke gives dispensation. Så det var vist en fortalelse. Vil fru Elsebeth Gerner Nielsen komme herop og bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Da jeg læste lederen i Jyllands-Posten, kom jeg til at tænke på historien om manden, der spurgte: Hvad mener du om sådan en firerretters menu med vine ad libitum og cognac og kaffe og cigarer og det hele for 29 kr.? Så siger den adspurgte: Ja, 29 kr., det er billigt; det kan du ikke få nogen steder. Nej, nej, men det er billigt.

Sådan er det også med det her. Jyllands-Posten opremser nogle kendsgerninger, som overhovedet ikke har hold i virkeligheden, og så siger de: Men alligevel, det er godt nok galt; der er godt nok ikke noget om det, men det er galt, det er helt sikkert.

Og så kan jeg trøste fru Elsebeth Gerner Nielsen med, at Jyllands-Posten skriver om kort tid en leder, der siger det stik modsatte, for de har skrevet utallige ledere igennem årene om de dér forfærdelig restriktive planmyndigheder, som ikke ville være med til nogen ting. Nu mener de bare det stik modsatte. Så det er jeg sandhedsvidne om, at det skal man ikke forholde sig til ret længe.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

I Jyllands-Postens leder, som fru Elsebeth Gerner Nielsen refererede, står der, og jeg citerer:

»Det skønnede tal på 240.000, som hidrører fra professor Esben Munk Sørensen, Aalborg Universitet, er uden tvivl for højt sat.«

Her har vi netop hele pointen: det er for højt sat. Det er altså et tal, der bare er sat, og det har vi nu brugt flere timer på at diskutere. Det er ikke dokumenteret, det er ikke underbygget, det er ikke fagligt underbygget, det er ikke videnskabeligt underbygget. Det er et tal, der uden tvivl er for højt sat.

Men det, jeg ville spørge fru Elsebeth Gerner Nielsen om, var ikke det tal, for tror jeg ikke, fru Elsebeth Gerner Nielsen kan svare på, hvad der ligger bag dét, men jeg vil godt høre Det Radikale Venstres forklaring på, hvorfor man ikke mener, at landzonekompetencen skal flyttes fra amterne til kommunerne.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Til fru Helga Moos: Jeg har ikke noget imod, Det Radikale Venstre har ikke noget imod, lad mig sige det på den måde, at eksisterende bygninger bliver anvendt, dvs. at eksisterende stuehuse bliver anvendt, og jeg synes, det er meget ærgerligt, at der er så mange gårde, der bliver lagt sammen, og at man så ikke formår at udnytte de gårde, som den enkelte landmand ikke længere har brug for. Derfor kan jeg kun være tilhænger af, at man selvfølgelig bruger de stuehuse, der ligger rundt om i hele Danmark.

Om strandbeskyttelseslinjerne må jeg sige til hr. Kirk, at jeg desværre er bange for, at hr. Kirk ikke har forstået, hvad denne lovændring kommer til at betyde. Det er allerede sådan, at hvis man udvider eksisterende bygninger ude på landet, altså hvis man har en gård, hvor man har brug for at udbygge laden eller svinestalden for den sags skyld, så kan man gå ud over strandbeskyttelseslinjen.

Konsekvensen af den lovændring, vi vedtager nu, er, at man også kan placere aftægtsboliger og medhjælperboliger uden for den her strandbeskyttelseslinje, og jeg tror, hr. Kirk er meget heldig, for de to huse, hr. Kirk sandsynligvis får lov til at bygge uden videre, bliver mange, mange penge værd.

Landmænd, der er heldige at have gårde langs Odense Å, langs Horsens Å, oppe ved Arresø, alle de smukke steder i landet, får mulighed for at opføre i alt fald to bygninger, som bagefter kan udstykkes og blive til boliger ude i det åbne land til fordel for ganske få mennesker; ganske, ganske få mennesker får glæde af det her.

Det, jeg synes er det fornøjelige ved den lovgivning, vi har nu, er, at det åbne land indtil nu har været for os alle sammen. Vi har taget hensyn til fremtidens generationer i den måde, vi har indrettet os på.

KL 17.35

Så har hr. Ole M. Nielsen fortalt en vittighed. Jeg har egentlig hørt den én gang, men har endnu ikke forstået den. Men jeg håber, at vi på et andet tidspunkt måske kan få mulighed for at få den uddybet, så jeg forstår den.

Og så omkring de 240.000 bygninger ...

Formanden:

Ja tak, det var så det.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen så vil jeg da godt spørge, om ikke fru Elsebeth Gerner Nielsen vil uddybe det med de 240.000 mulige boliger, for jeg synes faktisk, det er meget væsentligt, at vi får klarhed over, hvad konsekvenserne af denne lovvedtagelse er.

Jeg kan forstå, at De Radikale ikke har støttet det her forslag fra SF om at få en folkeafstemning, men jeg synes, debatten her viser, at det må være nødvendigt, at vi får en udsættelse af den endelige lovvedtagelse. Jeg har kun været med her til anden- og tredjebehandlingen, og jeg synes egentlig, det da var mest rimeligt, når man er så langt i processen, at der så var klarhed om tingene, så kunne man være uenig om det politisk. Men her viser det ene tal efter det andet jo, at der simpelt hen er uklarhed om, hvad konsekvenserne af den her lov bliver, og det synes jeg er det mest forfærdelige.

Jeg synes, det er helt i orden at være politisk uenig, men her ved man jo ikke, hvilket grundlag man er uenige på, og det synes jeg er yderst

uheldigt, og jeg synes ikke, det er en lov, det er værd at give amter og kommuner lov til at administrere efter, fordi konsekvenserne er så to-talt uklare.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg fik ikke lejlighed til lige at svare på det sidste spørgsmål, om jeg ikke har tillid til de lokale politikere. Svaret er nej. Jeg har ikke tillid til, at kommunalpolitikere kan sidde og administrere landzonebestemmelserne. Jeg tror, de har de bedste intentioner, men i det øjeblik, lokale interesser kommer vældig tæt på, er det meget, meget svært at sige nej.

Det betyder ikke, at jeg ikke mener, at lokale politikere er kompetente, selvfølgelig er de det. De har bare nødvendigvis en anden holdning til det, der foregår tæt på, end mennesker, der lever et stykke væk og dermed har mulighed for at anlægge et mere overordnet synspunkt, når der skal tages beslutninger.

Til spørgsmålet om tallet på de 240.000: Jeg er helt ked af, at jeg havde det med i min tale, for jeg synes, at tallet 240.000 er fuldstændig ligegyldigt. Enhver kan regne det ud; enhver kan regne ud, hvor mange mulige bygninger der kan blive tale om. Det skal man ikke være ekspert for; det kræver bare, at man har gået i skole og har lært at regne.

Så det, der er interessant, er, hvor mange af de 240.000 der rent faktisk bliver bygget. Og lad mig derfor opfordre til, at vi giver hinanden tid til at få det drøftet igennem. Hvor meget er det, vi vil få bygget? Hvad kommer det her til at betyde for kysten og det frie udsyn?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det var da noget af en tilståelse, der kom før fra den radikale ordfører, at man ikke har tiltro til kommunalbestyrelserne mere.

Men bare kort et ja- eller nejspørgsmål. Hvis man har fået lov til at bygge to boliger på en landejendom, kan de så udstykkes, eller kan de ikke udstykkes, som der står skrevet i den nuværende lov?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil også sige til fru Elsebeth Gerner Nielsen, at det var da klar tale. Fru Elsebeth Gerner Nielsen siger, at hun ikke har tillid til de kommunale politikere, og det så på det her planområde. Er

der andre områder, hvor fru Elsebeth Gerner Nielsen ikke har tillid til kommunalpolitikere? På skoleområdet? På ældreområdet? På fritidsområdet? Eller er det sådan, at planområdet er noget helt specielt?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det er meget beklageligt, at en så fremtrædende ordfører for Venstre ikke har læst loven.

Selvfølgelig kan både aftægtsboliger og medhjælperboliger udstykkes. Det kan man gøre uden de store problemer; man skal ganske vist have en tilladelse til det. Vi er kommet med et ændringsforslag, som skal sikre, at man ikke uden videre kan udstykke, der skal gå 10 år, inden man kan gøre det. Og det vil da glæde mig meget, hvis hr. Kirk vil stemme for det ændringsforslag, altså at man ikke kan udstykke aftægtsboligerne og medhjælperboligerne.

Kl. 17.40

Og så til spørgsmålet om tillid. Jeg har fuldstændig tillid til, at de lokale byrådsmedlemmer varetager deres egne interesser, selvfølgelig er det sådan, og jeg har også fuld tillid til de lokale byrådsmedlemmer på en række punkter, f.eks. på folkeskoleområdet. Jeg ville meget nødig, kan jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at det var hr. Eyvind Vesselbo, der f.eks. skulle tage stilling til, hvad mine børn skulle lære i dansk.

Så på den måde synes jeg egentlig, vi har en meget god kompetencefordeling mellem by og land og mellem det lokalpolitiske niveau og det nationalpolitiske niveau.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ved at fastlægge anvendelsesmuligheder i lokalplaner vil Enhedslisten sikre, at hele befolkningen får indflydelse på udviklingen i deres lokalområde i stedet for at overlade beslutningerne til de få, der har erhvervsbygninger eller mere end 30 ha jord.

Regeringen har med sit lovforslag sat sig for at droppe nogle af de begrænsninger i planloven, som fastlægger, hvem der kan bygge hvor, og hvordan der må bygges bolig og erhverv. Konsekvenserne for det åbne landskab bliver, at gyllebeholdere kan placeres langt væk fra gårde, hvilket vil skæmme landskabet og øge risikoen for forurening, når der bliver mindre opsyn med beholderne og en længere ledning ud til gyllen.

Der indføres en særlov for de 34.000 landbrug med mere end 30 ha jord, som får ret til at opføre en medhjælperbolig og en aftægtsbolig. Hidtil

har amterne kunnet forhindre skæmmende byggeri af ekstra boliger i det åbne land og vurderet behovet for aftægtsboliger. Men nu bliver det en ret, hvortil der ikke skal søges om tilladelse.

Den tidligere regering forsøgte i samarbejde med venstrefløjen at friholde det åbne land og friholde kystnære områder for byggeri samt sikre en regulær butiksudvikling i de større byer. Den nye miljøminister vil sætte fodaftryk i landskabet med tilladelse til gyllebeholdere og flere boliger forbeholdt en snæver befolkningsgruppe i det åbne land, samtidig med at butiksdøden på landet forstærkes ved at åbne op for liberaliseringen af butiksudviklingen i de større byer.

Enhedslisten går imod disse ændringer af planloven. I stedet for at fremme planløsheden mener Enhedslisten, at kommunerne i højere grad skal bruge lokalplaner som redskab til udvikling af landdistrikter og herigennem fastlægge anvendelsen af tiloversblevne landbrugsbygninger til bolig- og erhvervsformål.

Ændringerne i planloven for detailhandelen er massiv. Kommunerne får fremover kompetence til selv at bestemme, hvilke områder der skal planlægges til større butikssarealer. Amternes mulighed for at fastlægge regionale hensyn, hvor flere byer tilgodeses, bliver undermineret af regeringens liberalisering af planloven. Ifølge miljøvurderinger af lovforslaget vil ændringerne medføre, at de 20-30 største byer vil opnå mere detailhandel, hvilket vil medføre yderligere butiksdød i landdistrikterne.

Enhedslisten mener, at Folketinget i stedet skulle styrke en fintmasket butikstruktur og arbejde for levende lokalområder både i byen og på landet.

Det, som bliver konsekvenserne af de her lovændringer, er – for at ridse det op – flere byggemuligheder for dem, der ejer mere end 30 ha, og dem, som har tiloversblevne landbrugsbygninger. Der vil blive flere indtægtsmuligheder for dem, der ejer tomme landbrugsbygninger. Der vil blive ringere muligheder for, at amter kan beskytte naturværdier og varetage afbalancerede regionale hensyn, når butikstrukturen skal fastlægges. Der vil blive mindre demokratiske muligheder i landdistrikter for beboere, der ikke ejer over 30 ha eller ejer landbrugsbygninger, og vi vil se en centralisering af butikstrukturen.

De ændringer er Enhedslisten imod, og vi synes, de er så væsentlige og så store. Debatten her i dag har vist, at konsekvenserne er aldeles uklare, og derfor vil vi appellere til, at man ikke vedtager loven i dag, men udsætter den endelige

behandling. Og hvis en anden mulighed er at tage en folkeafstemning, så er vi også med på at støtte det.

Kl. 17.45

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var jo en pragtfuld debat, vi har haft her. Jeg vil lige spole tilbage til førstebehandlingen, hvor vi måtte konstatere, at regeringen havde et totalt flertal for det lovforslag, der blev fremsat, idet Dansk Folkeparti var fuldstændig ukritisk over for det. Det var jeg lidt skuffet over. Alligevel viste der sig mulighed for at stille ændringsforslag sammen med regeringen.

Det er jo sådan, at det her lovforslag indeholder tre dele. Den ene er overflytning af landzonekompetence fra amterne til kommunerne. Den anden er det der med bebyggelse og aktiviteter i det åbne land. Den tredje er så detailhandeldelen.

Den del, som bekymrede mig allermost, har vi overhovedet ikke diskuteret i dag, det vil sige, fru Elsebeth Gerner Nielsen kom lige ind på den, nemlig landzonekompetencen til kommunerne. Det er for mig det store problem i det her, men jeg konstaterede bare ved førstebehandlingen, at det var ikke til at pille ved. Sådan var det bare.

Så kan man jo sætte sig tilbage med hænderne i skødet og sige, at det her kan vi ikke gøre noget ved. Jeg valgte så at være med til at påvirke lovforslaget her i en bedre retning og har sammen med regeringen udviklet en række ændringsforslag, som jeg med glæde ser at hele oppositionen tilslutter sig. Jeg takker for tilslutningen og anerkendelsen af det arbejde, vi har gjort. Det er helt klart, at vi har fået et bedre lovforslag ud af det, det siger ministeren også, og det er om de aktiviteter, der må foregå i det åbne land.

Men der er for mig noget endnu væsentligere, som vi heller ikke har diskuteret i dag, nemlig detailhandelsbestemmelserne. Der er de der 32 eller 42 detailhandelsorganisationer, som markerede sig – lidt overdrevent må jeg sige – for halvanden måned siden. De er blevet stillet tilfreds af de beskedne ændringsforslag, men især af de ministertilkendegivelser, der er kommet i svar med vejledning om, hvordan man formulerer bymidte osv. De er stillet tilfreds.

Det har for mig været den helt store bekymring, at vi skulle få ødelagt den detailhandelsstruktur, vi har, som er så sårbar, og som er så værdifuld, nemlig at fastholde udvalgswarebutikker i bycentrene og i de mindre byer, ikke de

små byer, der er butikkerne jo døde. De opstår en gang imellem igen, når der er en eller anden letsindig person, der åbner en nærbutik, men de har ikke store chancer. Det, vi gerne vil fastholde, er udvalgsvarebutikker i de mindre byer, og vi tror, at de bestemmelser, vi har fået op at stå her, medvirker til det.

Så er der jo det skræmmeksempel med de 240.000 boliger på landet. Altså jeg anser nærmest tallet for en vision, men selvfølgelig en fuldstændig urealistisk vision. Hvis vi foreslog her i Folketinget, at vi nu ville tillade alle parcelhusejere at lave en helikopterlandingsplads i forhaven og en i baghaven, så ville jeg tro, at jeg kunne finde en professor, som kunne regne ud, hvor mange helikopterlandingspladser vi så kunne risikere at få i Danmark.

Det var jo sådan ret teoretisk, vil jeg nok sige, om vi nu også så fik dem, hvis han glemte at trække fra, at de fleste faktisk slet ikke har plads i forhaven og hellere vil dyrke kartofler i baghaven osv. Det er på det niveau, vi diskuterer, når vi diskuterer denne anerkendte forskningsprofessor med de 240.000. Jeg er også glad for, at fru Elsebeth Gerner Nielsen slog fast, at det kunne da ikke være det allerværste, at han var kommet med en sådan vision, som ikke har hold i virkeligheden.

Når vi har medvirket, er det også, fordi vi ønsker udvikling på landet. Vi vil gerne, at vi kan være med til at fastholde beboelsen på landet, at der kan være børn til landsbyskolerne, og der kan være folk til butikkerne osv., de butikker, som Enhedslistens ordfører er så bange for skal flytte ud i landbrugsbygningerne. Jeg må indrømme, at det ser jeg ikke den helt store risiko for. Der er masser af billige huse til salg i landsbyerne, som oven i købet ligger naturskønt, som ikke bliver udnyttet til butikker, selv om man kunne bo sammen med sin butik, og det ville efter min mening kunne give et herligt liv. Men det sker ikke. Der sker ikke det store skred i udviklingen på landet med dette lovforslag. Det ser jeg ikke nogen risiko eller nogen chance for, og skulle det endelig gå fuldstændig galt, jamen så er vi jo altså stadig væk en forsamling her, som er samlet fra oktober til juni, der har mulighed for at skride ind og ændre loven igen.

Så er det jo kommet frem fra nogle enkelte, og det er sådan set et rigtigt, forståeligt, anerkendt argument fra Enhedslistens ordfører, at han er bange for, at jordejerne skal få for mange muligheder og få større indflydelse og flere penge. Det er et argument, der er til at forstå. Jeg er bare

ikke enig i det. Det er ikke så forfærdeligt for mig, men det er dog et ideologisk argument, som er til at forholde sig til. De andre bekymringer er mere eller mindre overdramatiserede.

Så har vi efter betækningsafgivelsen stillet et spørgsmål om plantecentres mulighed for at være i det åbne land, og det har jeg fået et tilfredsstillende svar på i bilag 82, som dokumenterer med ministerens ord, at det altså stadig væk er muligt, vel at mærke når kommunerne tillader det, at lave plantecentre op til 3.000 m² i det åbne land, og skal de være større, må planmyndighederne ind og ordne det. Det er jeg faktisk tilfreds med.

Så har jeg måske en enkelt bekymring tilbage, nej, masser af bekymringer, men sådan en realistisk bekymring, og det kunne måske være de her muligheder inden for strandbeskyttelseslinjen på 300 m, hvor jeg var med til i regeringen 1993-94 at sikre, at landbrug, der lå inden for 300-m-zonen, også måtte have lov til at opføre de landbrugsbygninger, som var nødvendige for deres landbrugsdrift.

KL 17.50

Man kan måske sige, at det giver nogle utilsigtede fordele for nogle enkelte. Det er jeg blevet gjort opmærksom på i løbet af dagen her, og man skal jo ikke fornægte eller afvise muligheden for at blive klogere i en debat. Så det var måske noget, vi kunne komme frem til i næste samling at lave en ændring af, hvis det skulle vise sig, at det, der kunne ske i de områder, bliver for groft.

Ellers er jeg glad for at stemme for de ændringsforslag, især glad for, at jeg har fået indflydelse på dem, men stadig væk simpelt hen bekymret for, hvordan landzonekompetencen bliver varetaget af kommunerne. I modsætning til fru Elsebeth Gerner Nielsen mangler jeg dog ikke tillid til kommunalbestyrelsesmedlemmerne. Jeg har fuld tillid til, at de vil varetage deres egen kommunes interesser og måske i undtagelsestilfælde deres egne personlige. Det er ikke så smart. Men at deres personlige interesser skulle kunne holde til, at de bare uden videre skulle give tilladelse til, at en landmand bygger medarbejderbolig og aftægtsbolig, hvis der overhovedet ikke er tale om et behov for medarbejder og aftægt, må jeg indrømme, det tror jeg ikke. Det postuleres af f.eks. hr. Jørn Jespersen, at det bare går automatisk med at få de byggetilladelser. Det gør det ikke. Det vil man ikke kunne holde til. Det vil give naboproblemer og påtale til byrådene.

Jeg stemmer for lovforslaget her og vil selvfølgelig følge stærkt med i, hvordan det udvikler sig både i detailhandelen og i landzonen, og vil være med til sammen med den aktuelle regering at gribe ind, hvis det skulle blive aktuelt.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Her i løbet af forhandlingerne synes jeg, der er kommet noget fundamentalt nyt frem, nemlig at den ny lovgivning vil betyde, at vi heller ikke længere kan beskytte vores strandbeskyttelseslinje, at det bliver muligt at bygge aftægtsboliger og medhjælperboliger på den anden side af 300-m-zonen, med andre ord bliver det muligt at klistre hele vores kystlinje til med huse.

Det er noget ganske nyt, og jeg var faktisk ikke klar over, at det var på den måde. Derfor vil jeg bede miljøministeren komme op og bekræfte, at jeg ikke har misforstået noget: at det rent faktisk er sådan, at man nu kan bygge en aftægtsbolig eller en medhjælperbolig på den anden side af kystlinjen.

Formanden:

Der må være lidt mere ro i salen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Man skal ikke give fru Elsebeth Gerner Nielsen en lillefinger, så overdriber hun. »Klistre hele vores kystlinje til.« Man kan altså kun lave medarbejder- og aftægtsboliger ved de eksisterende landbrug, som ligger inden for 300-m-linjen, og kun, hvis de har behov for dem, og kun i tilslutning til den bygningsmasse, der ligger i forvejen. Det kan altså ikke klistre hele kystlinjen til. Det er vildt overdrevet, den kan jeg ikke være med på.

Formanden:

Jeg går ud fra, at debatten ikke skal begynde forfra, for så har jeg fået ringet alt for tidligt.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne støtte, at vi får ministeren til at forklare, hvad det her egentlig går ud på. Er det sådan, at der nu kan bygges inden for 300-m-grænsen, altså inden for strandbeskyttelseslinjen, så der virkelig er mulighed for at score store gevinster på boliger, der ligger attraktivt, som så kan blive frastykket, eller er der tale om, at der ikke kan bygges inden for 300-m-grænsen?

Jeg synes, det er en ret fundamental afklaring, vi har brug for her, som miljøministeren må levere.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg vil bare gerne uddybe de spørgsmål, der er stillet til miljøministeren: Er det ikke rigtigt, at der er en undtagelse fra strandbeskyttelseslinjen, der gælder igangværende landbrugsbedrifter, når der er et behov for at bygge bygninger af hensyn til landbrugsdriften, og vil det ikke betyde, at med de ændringer, der nu bliver lavet, vil alle landbrug, der ligger inden for 300-m-zonen, strandbeskyttelseszonen, få en automatisk ret til at bygge en medhjælperbolig og en aftægtsbolig lige nede på stranden, også inden for 100-m-grænsen? Er det ikke rigtigt, at sådan er lovsituationen, sådan er gældende ret, hvis det her forslag bliver vedtaget?

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen så vil jeg også gerne have ministeren til at svare på, om det ikke er sådan, at hvis der ligger eksisterende landbrugsbygninger, som ikke anvendes, vil man med den lovvedtagelse, der er på vej her, have mulighed for at indrette butik og/eller bolig i disse bygninger, uden at der skal søges om tilladelse. Så bliver det endnu mere alvorligt.

Jeg synes, der er god grund til, hvis ikke vi kan få klare svar i dag, at få udsat tredjebehandlingen af dette lovforslag.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg skal gerne bekræfte, hvordan strandbeskyttelseslinjen, som netop er vedtaget af de partier, der stiller spørgsmålet, hænger sammen. Det hænger præcis sådan sammen, som man selv har vedtaget det, sådan som man selv har udformet det.

Dengang sagde et flertal, og det var jo regeringspartierne – og jeg skal gerne oplyse, hvem der i grunden stemte for den strandbeskyttelseslinje – at det skal være sådan, at når man laver strandbeskyttelseslinjen, skal det være sikkert, at landmænd kan få lov til at opføre de bygninger, som nu måtte være nødvendige for deres drift.

Når man f.eks. så tager en medhjælperbolig nu og spørger: Hvis nu den er nødvendig for ens drift, må den så godt opføres? Ja! Det siger jo

næsten sig selv, at en medhjælperbolig, som vi nu har diskuteret længe, ikke måtte være en bolig, der skulle opføres med salg for øje, men det skulle være en medhjælperbolig, som den pågældende landmand skulle finansiere af egen lomme, for at vi kunne være sikre på, at der ikke kunne laves spekulation.

Hvis vedkommende ønsker at opføre en medhjælperbolig, kan jeg sige, at så er det jo ikke et spørgsmål om, hvor gården ligger. Det er jo tankevækkende, at vi nu tager et helt nyt element ind i dag, så det nu begynder at handle om strandbeskyttelseslinjen. Indtil nu har vi diskuteret planloven. Den forlader vi så nu, og så siger vi: Nu har det været planloven, og vi må kunne føre mere ind i debatten, og det kan vi, for nu kan vi tage strandbeskyttelseslinjen ind.

Jeg skal sådan set bare sige, at der jo aldrig har været en debat om, at nu skulle man begynde at vurdere, hvor de enkelte gårde lå. Det er så noget helt nyt, der kommer nu, at nu skal vi til at diskutere det, og det er jo tankevækkende.

Hele debatten er i dag gået på, om der var brug for en medhjælperbolig, og hvor mange der ville blive opført. Nu er vi så begyndt at lande derhenne, at det har vi nogenlunde styr på, det kan vi blive enige om, så nu bringer vi et nyt element ind, nemlig den strandbeskyttelseslinje, som jo netop de tidligere regeringspartier, SF og Enhedslisten vedtog.

Og hvad sagde den daværende regering, SF og Enhedslisten? De sagde: Man må ikke lave en strandbeskyttelseslinje, som kan genere landmændene. Man må jo så i dag spørge, om man skulle have gjort det. Men den tidligere regering sagde, at vi ikke kan have en strandbeskyttelseslinje, som generer landbruget.

Samtidig har man jo været meget optaget af, at når vi lavede de her medhjælperboliger, skulle vi sikre os, at det ikke var nogle, der kunne frastykkes. Vi skulle sikre os, at der ikke kunne gå spekulation i det.

Når man så spørger ekspertisen: Hvordan kan man lave det? Jo, siger de, lad os lave det sådan, at det er den mand, der ejer gården, der selv skal opføre den, selv finansiere den. Så gør vi det. Så kommer man sidst på dagen i dag, og så siger man: Aha! Så betyder det jo, at så kommer den til at ligge inden for strandbeskyttelseslinjen.

Ja, altså hvis man vil lade sig overraske af det, så skal man pkt. 1 lade sig overraske af sin egen regel, som man indførte om strandbeskyttelseslinjen, pkt. 2 lade sig overraske over, at man øn-

skede, at det var noget, landmanden skulle opføre af hensyn til sin drift, eller når det skete i et glidende generationsskifte, og som pkt. 3 skal man så sige, at nu tager vi så hele debatten en gang til.

Jamen jeg vil bare sige: Miljøministeren stiller sig ikke i vejen. Det har bare intet med planloven at gøre. Intet! Det har noget med strandbeskyttelseslinjen at gøre. Så man kan ikke ændre det her i planloven. Det, man skal have ændret, er strandbeskyttelseslinjen, som den tidligere regering lavede. Det skal jeg slet ikke blande mig i, det kan da godt være, at vi også skal begynde at kigge på den nu. Det kan vi godt gå ind i. Det skal jeg ikke blande mig i. Jeg synes bare, det er meget upassende, at vi nu skal til at diskutere det midt i planloven.

Vi har jo altså tiden til at debattere, så det gør vi, og miljøministeren er rede. Jeg er bare nødt til at sige, sådan at miljøministeren ikke senere kan klandres for det, at jeg nu har bevæget mig ind på noget helt andet end planloven, nemlig på strandbeskyttelseslinjen. Det er jo noget helt andet; det kan ikke reguleres i planloven, og det har ikke noget med planloven at gøre. Det er naturbeskyttelsesloven, man skal over i.

Jeg siger det kun. Planloven er sådan set færdig, men jeg forstår nu, at vi nu tager et nyt element ind i debatten.

Kl. 18.00

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF): Miljøministeren kan jo ikke komme uden om, at der er en meget snæver sammenhæng mellem planloven og strandbeskyttelseslinjen, og det er jo derfor, det er interessant i denne sammenhæng.

Det, vi har søgt afklaret, er: Er det ikke rigtigt, at med den ændring af planloven, der nu bliver lavet, vil det være sådan, at hvis der ligger en landbrugsejendom på mere end 30 ha. inden for 300-m-grænsen i forhold til strandbeskyttelseslinjen, vil den ejendom nu få en automatisk ret til uden ansøgning at opføre en medhjælperbolig og en aftægtsbolig? Er det ikke rigtigt, at den pågældende ejendom vil få den automatiske ret?

Er det ikke også rigtigt, at det dokumentationskrav, der måtte ligge, er det lempelige dokumentationskrav, der ligger i denne her lov, nemlig at man skal sige, at det har man brug for, og hvis man tilfældigvis bliver spurgt, skal man oplyse navnet på den person, man regner med vil bo der, og hvis vedkommende ikke er ansat end-

nu, kan man bare sige, at der kommer en, når boligen er opført, og hvis der ikke kommer senere, har man været i god tro, og så er der ikke noget at gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Der er et punkt, hvor miljøministeren tager fundamentalt fejl. Hele pointen med strandbeskyttelseslinjen er jo netop at forsøge at friholde strandkanten fra boligbyggeri. Dengang var der ikke tale om, at aftægtsboliger og medhjælperboliger var sidestillet med bygninger, der var nødvendige for driften. Det er jo ministeren, der får det gennemført nu.

Hele ministerens forslag går ud på, at der kan bygges aftægtsbolig og medhjælperbolig, uden at man dokumenterer, at man har et behov. Det vil sige, at det nøjagtig svarer til de regler, der er for bygninger, der er nødvendige af hensyn til ejendommens drift. Det er selvfølgelig det, der er nyt.

Vi tager jo debatten her, for der er jo ikke nogen af os, der i vores vildeste fantasi havde forestillet os, at de her aftægts- og medhjælperboliger kunne komme til at ligge tæt på strandkanten. Det vil jo give mulighed for gigantisk spekulation, give mulighed for at score kæmpegevinster ved at lægge attraktive boliger med udsigt over vandet. Kan ministeren da slet ikke se, at der her er et problem?

Det giver selvfølgelig mulighed for, at de få kan få nogle attraktive boliger, at de få landmænd kan score nogle fede økonomiske gevinster, og det generer naturoplevelserne for resten af os. Er det virkelig et led i regeringens natur- og miljøpolitik, at man nu skal kunne bygge boliger i strandkanten?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Vi bliver af hr. Ole M. Nielsen beskyldt for ikke at have talt om landzoner i dag. Jeg har gentagne gange talt om landzoner fra denne her talerstol i dag og været dybt, dybt bekymret over de mange boliger og også over administrationen ude i kommunerne.

Nu viser det sig, at landzonenloven overtrumfer naturbeskyttelsesloven. Hvis det er sådan, at en landbrugsejendom ligger i naturbeskyttelseszonen, kan man altså bygge aftægts- og medhjælperboliger. Ellers må vi have det afkræftet af

ministeren heroppefra. Vi synes, det er dybt alvorligt, at man nu på det område kan gøre, som det passer én.

Det viser jo også, at man her får et afgørende incitament til at bygge, til at frastykke, og det er uden dokumentation, det har vi påvist i spørgsmål 40. Man kan faktisk bygge uden dokumentation. Bare man forventer at ansætte en landbrugsmedhjælper, kan man altså bygge en medhjælperbolig uden dokumentation.

Det er meget, meget alvorligt, vil jeg sige til miljøministeren, og jeg kan godt forstå, at der er tanker om at få forslaget tilbage i udvalget.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg synes, at det her er meget afgørende. Desværre har Det Konservative Folkeparti ikke været til stede ved denne her tredjebehandling, og derfor kunne jeg godt tænke mig, hvis der var en fra Det Konservative Folkeparti, der kunne komme op og fortælle Folketinget, om det rent faktisk ikke for Det Konservative Folkeparti er med kystlinjerne, som det er med skovene.

Kl. 18.05

Jeg er meget glad for, at Det Konservative Folkeparti frelste os fra at få bygget ude i skovene, men kunne Det Konservative Folkeparti nu ikke også bidrage til at sikre, at vi ikke får bygget vores kyster til?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror, vi er en del partier, som synes, at det er meget problematisk, at et så væsentligt spørgsmål ikke er besvaret umiddelbart før en tredjebehandling. Det drejer sig trods alt om ganske mange ejendomme, som ligger tættere på kysten end 300 m.

Vi har stillet nogle spørgsmål om, hvad konsekvensen af en vedtagelse af det her vil være set i sammenhæng med kystbeskyttelseslinjen. Ministeren har ikke svaret på det præcise spørgsmål. Derfor skal jeg bede om, at behandlingen af det her punkt standses, og at sagen går tilbage i udvalget med henblik på, at de spørgsmål kan blive seriøst og ordentligt drøftet og beslutningsgrundlaget kan blive fuldstændig klart.

Vi beder altså om, at behandlingen standses, og at sagen går tilbage i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Formanden:

Der er nu stillet forslag af hr. Jørn Jespersen om at standse lovforslagets behandling og henvise det til fornyet udvalgsbehandling. Jeg skal åbne for en debat på korte bemærkninger om dette forslag.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Umiddelbart er der ikke nogen grund til at sende denne sag tilbage til behandling i udvalget, for den har været grundig behandlet, og alle forhold er blevet belyst.

Som udgangspunkt vil jeg sige, at jeg ikke mener, at forslaget skal sendes tilbage til udvalg. Men nu kan vi høre de korte bemærkninger og de argumenter, der kommer, og så kan vi tage stilling.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

For os er det helt afgørende, at der nu er kommet et nyt element ind i debatten, som vi overhovedet ikke har haft inde ved førstebehandlingen, ved andenbehandlingen eller under udvalgsbehandlingen generelt. Det med strandbeskyttelseslinjen, som nu er kommet op, er et helt nyt element, som vi ikke tidligere har haft fantasi til at forestille os også kunne blive berørt af den nye ændring af planloven.

Vi synes, det er et helt fundamentalt spørgsmål, om Folketinget ønsker, at der skal kunne bygges medarbejderboliger eller aftægtsboliger eller boliger generelt i strandkanten i Danmark. Det ønsker vi i hvert fald ikke. Vi synes, ministeren har givet et meget uklart svar på, hvad det her egentlig kommer til at betyde.

Det er klart, at det her er den væsentligste miljøpolitiske ændring i denne samling, og vi lægger afgørende vægt på, at det får en ordentlig behandling. Derfor har jeg ikke fantasi til at forestille mig, at Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti vil afvise det her. Det vil i hvert fald ikke være normal praksis i Folketinget. Det vil være nyt, hvis man ikke ønsker en debat om så vigtigt et element, specielt når Det Konservative Folkeparti slet ikke har udtalt sin stemme her i debatten i dag og ikke har været til stede.

(Kort bemærkning).

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi støtter, at behandlingen standses, for tingene er ikke belyst ordentligt.

Nu blev der talt om de ekstra byggemuligheder for medhjælperbolig og aftægtsbolig, men det går længere end det. Vi har endnu ikke fået svar på, hvordan det er med de ikkebenyttede landbrugsbygninger, som ligger inden for kystzonen. Med det lovforslag, der her vedtages, vil der kunne laves ishuse og lignende butikker i den slags bygninger, samt at der vil kunne laves én bolig i hver af disse landbrugsbygninger.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg synes bestemt, at vi har det sådan med hinanden, at vi skal tage en god debat. Det synes jeg også vi skal gøre om miljøet. Jeg vil bare sige, at jeg da er meget klar til, at vi stiller op og får en debat også om det her spørgsmål.

Jeg vil bare sige, og det er det, jeg måske nok lige vil anfægte over for et par ordførere, der har været oppe og sige, at ministeren ikke har svaret klart, at han har svaret helt klart, at loven om strandbeskyttelseslinjen, der blev vedtaget af den tidligere regering bakket op af SF, Enhedslisten og måske flere, klart siger, for det ønskede de, der lavede den dengang, at en landmand skal have mulighed for at bygge de bygninger, som er nødvendige for driften. Sådan er det jo. Jeg vil bare sige, at det har jeg altså lige sagt for et kort øjeblik siden, og så bryder jeg mig jo ikke om, at man siger, at jeg ikke svarede klart på det.

Kl. 18.10

Det, man kan sige i den her sag, er, at det selvfølgelig ikke har noget med planloven at gøre, men det ville da åbne op for, at vi kunne få en debat eller spørgsmål og svar. Det er i orden, men det er den vej, man skal se det.

Formanden:

Det var sådan set en debat om det stillede forslag om at standse behandlingen af lovforslaget og sende det tilbage til udvalget. Kunne vi nu ikke komme ind til det, sagen drejer sig om: Ønskes der afstemning om det stillede forslag om, at lovforslaget går tilbage til udvalget?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

I mit første indlæg lagde jeg op til, at vi lige skulle få en debat om det, få nogle argumenter, og det ligger ganske klart, at der er ikke nogen særlige argumenter for at sende det tilbage, men jeg synes, at vi skal tage det tilbage til udvalget og vende det. Det er ikke, fordi der er særlig gode argumenter. Jeg mener ikke, at den debat,

vi har haft indtil nu, er Tinget værdig, men lad os få sagen tilbage til udvalget, få den vendt en gang til og så få den tilbage her. Jeg mener ikke, at vi behøver nogen afstemning.

Hermed sluttede forhandlingen om forslaget om standsning af lovforslagets behandling og henvisning til fornyet udvalgsbehandling.

Afstemning

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg forslaget om, at sagens behandling standses, og at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Sagens videre behandling stilles herefter i bero, og lovforslaget går til fornyet behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om lægeligt ordineret heroin til særlig hårdt belastede narkomaner.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.

(Fremsat 10/1 2002. Første behandling 13/3 2002. Betænkning 15/5 2002).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Karen J. Klint (S):

Jeg synes, vi skylder SF en tak for, at de nu flere år i træk har fået Folketinget til at debattere behandlingsmuligheder for de misbrugere, der ikke har glæde af de eksisterende tilbud, for vi har alle fået en større viden om fordele og ulem-

per og om begrænsninger og succeser ved de forskellige behandlingstilbud.

Vi har fået et mere nuanceret billede af de hårdest ramte misbrugere og deres forfærdelige leveforhold. Og så har vi hver især været nødt til at gøre op med vores egne etiske og moralske overvejelser om, hvilke grænser vi som person har for valg af behandling.

Vi har drøftet Harm Reduction, også ud fra misbrugernes synsvinkel. Vi har fulgt andre landes udvikling i deres behandlingsprogrammer både med alternativ behandling, psykoterapi og anden social behandling, og vi har sidst set noget beskrevet i en svensk MTV-rapport. Vi har også set andre landes succes med lægeordineret heroin i deres vifte af behandlingstilbud til en mindre gruppe misbrugere, der ikke har profiteret af andre tilbud.

Forleden kunne vi se, at en parlamentskomité i England opfordrer til en revision af deres narkopolitik, herunder anbefaler komiteen en lempeligere holdning til hash, ecstasy og gratis narkotika til heroinmisbrugere. Der er også anbefalinger om injektioneringslokaler og øgning af behandlingspladser til kokainmisbrugere. Hvert land har nemlig sin forskellige fordeling af, om misbrugerne er heroinmisbrugere, kokainmisbrugere, eller hvad man tager af stoffer.

Vi har vores egen ekspertgruppes rapport om de danske behandlingsmuligheder, herunder anbefalinger af, at disse bør samarbejde bedre, og at der er et uudnyttet potentiale.

Ekspertgruppens medlemmer er ikke enige om, hvorvidt vi i Folketinget bør pålægge regeringen at gennemføre et behandlingsforsøg med lægeordineret heroin. Men ekspertgruppen er derimod enig om, at de nu afsluttede hollandske forsøg er videnskabeligt velunderbyggede, og at nogle personer fra forsøgsgruppen fik det væsentligt bedre ved kombinationsbehandlingen med metadon og heroin.

Ekspertgruppen er også enig om, at stillingtagen til et forsøg alene er et politisk anliggende; idet der lægefagligt ikke er mere at tilføje til debatten.

Det nu nedlagte Narkotikaråd nåede heldigvis på falderebet at udsende en delrapport om servicedeklaration, bedre information og øget tilgængelighed samt et sæt anbefalinger vedrørende botilbud og andre sociale tilbud til pleje- og omsorgskrævende stofmisbrugere. Begge udgivelser fortjener at få en central placering i den danske narkotikapolitik. En debat herom bør vi tage os tid til senere, for i dag skal vi stemme om